

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 248

CLEVELAND 3. O., FRIDAY MORNING, DECEMBER 19, 1952

LETTO LIII - VOL. LII

Življenje v luči božične skrivnosti

Škof Fulton J. Sheen je v enem svopjih radijskih govorov, ki imajo skupen naslov: Življenje je vredno, da ga živimo, omenil, da je v kakih pet tisoč letih, kakor daleč nazaj se more človeška zgodovina zasledovali, bilo samo 227 let popolnega miru brez vsake vojske. V pet tisoč letih komaj 227 let — v vseh ostalih letih do današnjega dne je kje na zemlji tekla kri, so se bojevali na življenje in smrt, včasih na mnogih krajinah hkrati. Strašno je človeško življenje na svetu! Ubogo človeštvo! Res bi se mogli vprašati: ali je sploh vredno živeti?

V nem teh 227 mirnih letih se je rodil Jezus v Betlehemu, ubog in nepoznan, v samotnem hlevu sredi noči. Zasvetila je nova luč na okrvavljeni zemlji. Sveti Janez je v prvem poglavju svojega evangelija, ki se berre pri tretji božični maši, zapisal o božjem Detetu: "V njem je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi in luč sveti v temi in tema je ni sprejela." Učlovečeni Bog je prinesel na svet novo življenje, ki je vredno, da ga živimo: "Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju."

Božič je nov začetek, začetek novega življenja, ki se iz Odrešnika preliva v tiste, ki so poveli in krstu postali udje njegovega skrivnostnega telesa — Cerkve in ovce črde Dobrega Pastirja: "Moje ovce poslušajo moj glas in jaz jim dam večno življenje." Vera odpira duri duše, da pride v njo nadnaravno življenje: "Kdor v Sina veruje, ima večno življenje."

Kakor naravno telesno življenje si moramo tudi nadnaravno življenje vzdrževati s primerno hrano. In to hrano nam je Kristus pripravil, samega sebe: — "Jaz sem kruh življenja. Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga bom dal jaz, je moje meso za življenje sveta" — v zakramenu presvetega Rešnjega Telesa.

Božična skrivnost nam odkriva vrednost življenja. Morda res ni vredno živeti samo zaradi lepote zemeljskega življenja, zaradi udobnosti, bogastva, časti in podobnih razlogov, posebno če kdo vseh teh minljivih stvari v življenju ni deležen. — Absolutno vrednost pa ima nadnaravno življenje, ki ga je Jezus večepil v naše naravno življenje kakor žlahten cepič v divje drevese. To božje življenje nam je dano, da ga v sebi razvijamo, dokler se ne razcveti ob smrti v neminičivo lepoto večnega življenja pri Bogu. Z znanimi izrazi katekizma povedano: posvečajoča milost, ki je božje življenje v nas, je tista vrednota našega zemeljskega življenja, zaradi katere je vredno živeti. V pojmovanju tega življenja se razlikujemo verni kristiani od vseh drugih, ki te vere nimajo.

Dosleden naturalist in materialist, ki nadnaravnega sveta ne priznava, pride končno do tega, kar smo že doživeli in še doživljamo, da smatra za pametno in gospodarsko koristno pomoriti vse take ljudi, katerih življenje družbi ne prinaša nobene koristi, ampak pomeni le nepotrebno breme za skupnost in oviro napredku, ker nekoristično zaposluje celo vrsto zdrav-

To sliko so dolgo pripisovali Petru P. Rubensu (1577-1640), novejše raziskovanje pa je pokazalo, da je delo enega njegovih učencev.

Ta noč je sveta noč

Ta noč je polna čuda,
ta noč je sveta noč,
hudoba izgubila
je danes svojo moč.

Na nebu nova zvezda,
poglejte, plameni,
prelepo dete v jaslih
na slamici leži.

Zatone sveta zvezda,
še danes pojde v kraj,
a luč, prizgana v hlevcu,
ostane vekomaj.

Karel Širok.

Tiste dni je izšlo povelje od cesarja Avgusta, da naj se popiše ves svet. To prvo popisovanje se je vršilo, ko je bil Kvirični cesarski namestnik v Siriji. In hodili so se popisovat, vsak v svoje mesto. Šel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz hiše in rodovine Davidove — da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča. Ko sta bila tam se je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorodenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker zanje nčelo prostora v prenočišču. V prav tistem kraju pa so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi. In glej, angel Gospodov je pristopil k njim v svetloba Gospodova jih je obsvetila, in silno so se prestrašili. Angel jih je rekjal: "Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidom Zvezličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli bo ste dete, v plenice povito in v jasli položeno." In v hipu je bila pri angelu množica nebeske vojske, ki so Boga hvalili in gorovili:

"Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji."

(Evangelij sv. Luke, 2, 1-14)

pet porodi skrb in negotovost ob sporočilu, da se "ubogim oznanja blagovest."

V teh besedah zveni odsoda velikih in mogočnih tega sveta, ki ne bodo nikdar mogli dometi skrivnosti svete noči. Ne bodo jo doumeli in spoznali, ker se v svojem napahu nočeo in ne morejo ponizati. Tem ljudem ostane skrivnostna lepota svete noči prava skrivnost, zapečetena s sedmimi pečati. In to vse, dokler ne bodo dali svobode duhu in mu pomagali, da se reši pretesnega obroča mesenega poželenja in izživljanja.

Zdi se prava ironija misel, da je veselje božičnih praznikov namenjeno ubogim in preprostim, ko vendar le bogataši uživajo in se še v večji meri izživljajo tudi v tej noči, medtem ko je toliko revčev, ki nimajo niti to noč vsaj malo gorkote v svojih ledeneh podzemskih ali podstrešnih prostorih! Koliko jih je, ki si ne morejo privoščiti niti za božič skodelice gorke juhe, ki bi jo mirno zavžili doma vsaj ta dan in ne hodili proti po raznih dobrodelnih ustavov grižljaja kruha in žlice juhe, ki je tako pogostokrat oslajena s pelinom ponižanja. . . In tem ljudem naj bi bila namenjena vesela vest svete noči!

Cloveku se ob tem razmišljaju zavrti v glavi. Svet je ponorel . . .

Klub temu ostane zapisano: "... in ubogim se oznanja blagovest!"

A to ni le zapisano. Ta resnica je živa resnica, ki do danes še ni bila preklicana.

Zgodovina vseh časov je to potrdila. Bogati in mogočni do danes še niso spoznali smisla in pomena svetonočne skrivnosti. Ostali so pri svojem trmatem prepričanju, zakopani v svoje zaklade in bogastva, sužnji svojega pohlega in denarja. Noč in dan se pehajo za svojim dobičkom preko trupel, krvi in solz svojega bližnjega, samo da bi končno le nastili svoje srce. Brezuspešno in prazno delo! Človeško srce je kot posoda brez dna, katero človek ne bo mogel nikdar napolnit z zakladi in dobrotami tega sveta. Nasilit in zadovoljil bo svoje meso, a srebo bo ostalo prazno in nemirno.

V takem ozračju je nemogoče razumeti smisla svetonočne skrivnosti, pomen in namen Kristusovega učlovečanja. Le človek, ki je po duhu reven in ubog, lahko zopet občuti tudi v žreli moški dobi tih sreč otroških let; zanj so se zopet odprala vrata v čarobni svet otroških dni!

Božične misli

Ko se človek v današnjem razburkanem času zamisli v tihi skrivnost božične noči, se mu zazdi, da je zašel v čisto nov svet, v svet sanj in hrepenj, ki ga nekako v podzavesti čuti vse dni svojega življenja.

Hrup narodov in truč velenj, skrivnostne svete noči na domači zemlji objame človeka v vso svojo opojno močja. Neutešeno hrepenenje begunca-brezdomca, ki noč in dan plaka po domu, se ob mrzlih tujih jaslicah spremeni v eno samo vročo željo:

"Le enkrat še naj poklekнем k božjim jaslicam doma. Naj enkrat še zvon domači me uspava — v sveto noč."

(L. Šorli)

nostno vrednost, to je moje božično voščilo vsem spoštovanim čitateljem.

Škof Gregorij Rožman.

škega srca, ki ne čuti, da noč in dan bdi nad njim materino oko in da ga oče s svojo skrbo spremlja ob vsakem koraku. Nastalo neskajenega veselja in sreče čuti v sebi neuterošeno hrepenenje, ki izvira iz neizvedljivih načrtov in utopističnih želja, ki mu noč in dan grenijo in zastrupljajo življenje.

In vendar je bil človek ustvarjen za srečo!

Da, namen in cilj slehernega človeka je sreča, brezkrbna in neskajena sreča, katere predpoda bi lahko bila sreča otroških dni. Taka je bila zamisel Stvarnika: On oče, človeški rod pa njegovi srečni otroci. Človek se je pa tem odnosom izneveril in zadel ga je usoda grenkega spoznanja, da ni več svečen. Ostalo mu je le še hrepenenje po izgubljenem raju otroških dni.

Sreča je to, da je usoda grenkega spoznanja, da ni več svečen. Ostalo mu je le še hrepenenje po izgubljeni sreči.

V to otožno hrepenenje je zasijala luč božične noči.

Cloveku je zopet odprta pot v izgubljeni raj prave sreče. Toda ob veseli novici se že zo-

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM ŽELI

L & M TOBACCO AND CANDY CO.

JOHN E. LOKAR in ERNEST MRAMOR, lastnika

784 East 185th St. KENMORE 1-8777

CANDY - CIGARE - CIGARETTE
IGRAČE NA DEBELO

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želijo

RUDOLPH KNIFIC

—Complete Insurance Service—

JOHN KNIFIC, SR.

JOHN KNIFIC, JR.

REALTORS

IV 1-7540 KE 1-0288
820 E. 185th Street

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER
SREČNO NOVO LETO VSEM SKUPAJ!

Mi serviramo privatnim partijem, svatbam itd.

Serviramo živila in razne sendviče kakor tudi
pivo, žganje in najboljša vina

PEROTTI CAFE

390 East 156th St. IVanhoe 1-9556

Privatni prostori za svatbe, partie ali starega leta večer

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem, prijateljem in znancem želita

JOSEPH in FRANCES,
lastnika

KERN'S CAFE

GOOD FOOD - LIQUOR - BEER - WINE

231 East 156th St. IVanhoe 1-9555

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

COLLINWOOD BAKING COMPANY

16006 Waterloo Rd. IVanhoe 1-7526

Izborno pecivo, potice in kolači za vse družinske ali
držabne prireditve, kruh neprekosljive kvalitete

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO VSEM

ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM ŽELI

GUBANC MODNA TRGOVINA

16725 Waterloo Rd.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želijo

J & M DELICATESSEN

GROCERIES and LUNCH MEATS

JOHN in MARY JEVNIKAR, lastnika

15508 Holmes Ave.

L. POKAR:

Zvezde tonejo na jug

Prišel ni kakor srčno pričakovan človek, tudi ni prišel kakor neznanec, o katerem ne veš, bi mu li odprl vrata v pozni noči ali ne. Prišel je, kakor ima priti. Nisem zbiral besedi, da ga sprejemam na pragu s priliznjeno frazo; tudi se ga nisem veselil. Z večerom je prišel, z mengenim, vijoličastim mrakom in sam nisem dobro vedel, da je že tu, da je že pri meni.

Navado ima, da pride potihoma, nalahko po sneženi gazi. Časih je prihajal celo v kožuhu, na saneh, ob cingljaju kraguljčkov. Letos pa še ni globokih gazi, stopinje so neusmiljeni trde, kakor se ne spodobi ne za ta čas ne za njegov ponizni korak. Komaj po visokih mestnih strelah je za prah lesketajočega se poprha, ki zvezdavo mežika od luči do luči.

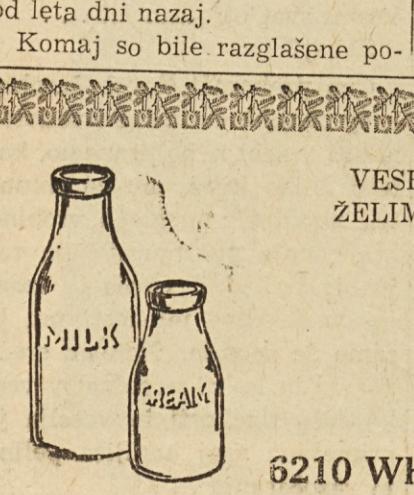
Ne vem, ali je prišel v mehkih copatah, ali je prišel nalašč po prstih. Mimogrede sem se zavedel, da je tu. Tako je padla noč, kakor bi zaljubljeni dekle zatisnilo velike oči in obmolknilo. Prihajal sem domov iz mesta, štel sem korake in mislil na topo peč, s katero sem se sklenil nočoj pogovarjati. Brez kakega posebnega namena sem se ozrl po posutem nebnu, videl sem štiri visoke, od mraza odrevene topole in zdelo se mi je, da tipajo med prižigajočimi se zvezdami po vsem jasnenem nebu, od enega konca do drugega. Tedaj sem zavil na stezo in sva se srečala. V oknih majhne bajte, vse zapršene ob grmeči cesti, se je pričelo dvoje sveč. Zdelo se mi je, da sta se prižgali sami, brez vžigalice in brez trepetajoče roke. Okno ni imelo zaves in tudi ledeni rožne, čisto prozorno je bilo, kakor za praznik osnaženo. V njem sta se prižgali dve beli sveči.

Tedaj je pristopil k meni, ne videl ga nisem ne čul, pa vendar vem, da je bil. Dahnil mi je pod suknjo in na uho mi je zasepet besedo, pa sem ga spoznal: božič. Ob letu osorej sva bila skupaj na samem daleč oddot.

Tako je prišel božič. Tukaj je sedaj pri meni. Skupaj sediva pri mizi, ki ni praznično pogrnjena in ne obložena, prečitan časopis leži nemarno počez in zelenja na njem in zraven nje zdavnaj ukraden kozarek napol s kalnim vinom natočen.

V sobi številka toliko in toliko, baraka ta in ta, sedim sklonjen ob peči nad staro knjigo božičnih zgodb, v sobi, ki je težko kakemu prostoru podobna. V tej sobi je nočoj sveti večer prav kakor v toplih domačih izbah na Dolenjskem, kakor v polnih bogatih srečih in v oknih mrzlih koč in v lesovih domovine.

Da, tu v tej sobi. Kako bi ji dejal, da bi se ji ne zameril? Lužar ji pravi brlog. Ko pride iz mesta v košati, iz rjave odeje nanejeni sunkji, pljune pred pragom, vstopi ter pravi: brlog! Tu je osemajst ležiš na devetih pogradih, na kupe razobesnih hlač in raztrganih sunkenj, skladovnica svežih drv ob peči je, vrsta aluminijasti porcij na žeblih, sedem železnih omar, in čuda škatelj, kovčegov in knjig. Povrh vsega leži prah. Prah od danes in včeraj, prah od leta dni nazaj.

Komaj so bile razglašene po-

bo, mati na zapečku s spancem na očeh, sestre in bratje po tleh ob klopi, nekateri napol leže na stolih ob mizi, prod Jaslicami in pred božičnim dreveškom. Tako vsa družina, osem otrok in starci, in med vsemi božični Bog, Ježušček v Jaslicah, ki jih je bil Jožetu prinesel sveti Miklavž, tedaj ko je še veroval vanj.

Tam so bile ponarejene majhne palme in bodeče kakteje v lončkih pod mahom, pastirji in pastirice v narodnih nošah kakor na kmečkem zborovanju, Jožef in Marija krog zibke, živina za njima s toplimi gobci, vse iz mavca, v čudovitih barvah, vse v rdečkastem soju luči, ki jo je napeljal Janez globoko v votlino. Skale so bile z bisernim prahom posute, bele ovčke po mahu in od stropa navzdol je visela zlata zvezda. Nad hlevčkom je stal drevešček, poln belih cukrov in srebrnih čokolad, in bleščicah se steklenih hrušev, ves v svileno meglo zavit kakor vse smreke iz čarobnih pravljic.

Na mizi je bil prt, tako lep, kakor malokaj v letu, ves pretkan z drobnimi rožami. To je bil sestrin prt, delala ga je v četrtri šoli cele noči, da je dobila odlično v ročnem delu. Na sredi je dogorevala na ne vem kateri božji poti blagoslovljena sveča, drobna in zvita kakor flancat. Tam je stala skleda kuhanih hruš, ki jih je bil jeseni Stane narabutal po slivniških vrtovih. Na mizi so bile tudi svetle usnjene rokavice najstarejšega brata, ki se je bil pripejal z brzovlakom na božični dopust iz Belgrada; tamkaj je ležala debela, s svetlim trakom prevezana knjiga, namenjena očetu za božično darilo; kupila mu jo je bila najstarejša sestra, ki je zaslužila v Ljubljani vsak mesec petsto dinarjev. Poleg je bilo še vse polno drobnih, svetlih stvari.

Čez še dolgi minuti po slovenski minuti svetega rožnega vence je vstal oče. V tisti tihoti je zmolil še en očenač za rajne srodnike in za vse tiste, ki se nanejni sinovi in hčere niso spomnili. Prekoračil je v skornjih sobo poprek, obesil molek na žebliček pri vrati in vzdihnil še enkrat. Potem so začeli vstajati drug za drugim kakor iz globokega sna prebujeni. Zbudila se je trudna mati na zapečku, vstali so bratje in sestre, sedli so na peč ali obnjo in gledali v jaslice. Oče je molčal in vsi so bili tiho. Nikoli bi človek ne verjel, da gre na tak majhen prostor tako velika družina.

Tako čudno, neverjetno . . .

Vse leto je bil v hiši preprič, ki zanj nobeden ni vedel dobro, zakaj je bil. Kadars je Janez polil tinto na mizi, je vstala sestra in ga udarila po glavi, čeprav je vedela, da bo dobila dvakrat povrnjeno. Če je prinesel Jože iz sole slab red, je oče odrezal svežo šibo. Če je vzkiplilo mleko na štedilniku, se je prej razkadiila prismojena soča, preden se je polegla vojska besedi.

—Zakaj nisi gledal na štedilnik? — se je zadrla sestra za šivalnim strojem na Janeza.

—Molči, koza! Ali ni to babji opravek? — Prerekala sta se toliko časa, da sta se naposled stepila; ona je jokala in tiščala obtolčem prst, Janez pa je klel nad zlomljenim ravnalom. Potem je prišel oče in naklestil njega, o katerem so vsi v družini.

(Continued on page 3)

2

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM in PRIJATELJEM

CVETLIČARNA THOMAS
15800 Waterloo Rd. IVanhoe 1-3200

ISKRENA BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA VSEM!

DR. WM. J. LAUSCHE
SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK
15621 Waterloo Rd. KENMORE 1-4212

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem

JELERCIC FLORIST

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem

ZLATE'S MARKET

POLNA ZALOGA SVEŽEGA IN PREKAJENEGA MESA

662 East 140. St. MULberry 1-9160

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM SVOJIM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

MATT F.
INTIHAR
630 E. 222 St.

RE 1-6888 — IV 1-0678

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVOLETO VAM ŽELI FIRMA

GEO. PANCHUR IN SINOVİ

16603 Waterloo Rd. KENMORE 1-2146
PAPIRAMO IN BARVAMO SOBE
Prvovrstno delo, zmerne cene. Poklicite, da vam damo prost proračun. Imamo parni kotel za odstranjevanje papirja.

BARVE IN STENSKI PAPIR V NAJNOVEJSIH VZORCIH

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem želi

ANTON PRIMC
GROCERIA

985 Addison Road HENDerson 1-0160

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!
Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost in se priporočamo tudi v bodoče

SPELICH DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

6210 White Avenue

HENDerson 1-2116

EMIL BUKOVEC

QUALITY GROCERIES and MEATS

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE VSEM!

6024 St. Clair Ave. HENDERSON 1-7066

MRS. ANTON SVETE

Želim vsem odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

GROCERIA - CANDY - CIGARE - CIGARETTE

Se priporočamo za obilen poset. Točna postrežba.
Pripeljemo tudi na dom, ako želite.

1184 East 60th Street HENDERSON 1-4813

JERRY GLAVAC

SHEET METAL WORK and ROOFING

1052 Addison Road HENDERSON 1-5779

Želi vsem skupaj vesele božične praznike in zadovoljno novo leto!

THE OLD HOMESTEAD TAVERN

1196 Norwood Road

ŽGANJE - PIVO - VINO

Želimo vsem našim cenjenim obiskovalcem srečne in zadovoljne božične praznike ter zdravo novo leto 1953

MRS. JENNIE SUHADOLNIK, lastnica

MR. in MRS. ANTON PETKOVsek

965 Addison Road HENDERSON 1-4893

ŽGANJE - PIVO - VINO

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želiva vsem odjemalcem in prijateljem

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želi vsem prijateljem

MICHAEL CASSERMAN

SLOVENSKI MONTER

PLUMBING and HEATING

18702 Shawnee Avenue IVANHOE 1-3877

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem in prijateljem**SIMENS**

MODNA TRGOVINA

694 East 200th St. IV 1-6446

A. Brofman Department Store

6806 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

PRIJATEL'S PHARMACY

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions - Vitamins - First-Aid Supplies
vogal St. Clair Ave. in 68th St.**BOŽIČNA PROŠNJA**

Jezušček, vso sveto noč pri Tebi,
v hlevcu naj ob jaslicah bedim.
Z živo vero naj Te občudujem
in s Teboj za greh sveta trpim.

Z Mamico naj skrbno Te povijem
z Jožefom Ti slamicu zrahljam;
tanke so za zimsko noč plenice,
plašč se svoj Ti za odejo dam.

Sprejmi me v zavetje kot ovčico,
manj je v hlevcu kakor zunaj mraz.
K Tebi naj na zibko se naslonim,
toplo diham v nežni Ti obraz.

Ko Te petje angelsko uspava,
naj še jaz ob jaslicah zaspim;
brž ko sveto jutro se nasmehne,
pa s Teboj se v sveti dan zbudim.

vo, na sredo peči pogleda in poleg sebe, na klop in za mizo. Potem odkima z glavo, kakor da sem ne razume.

Cez dolgo časa mati odloži branje, ozre se po bratu in sestri, potipije peč, če ni prevroča in pogledi gube na svetlem, novem predpasniku. Nato privzdigne očala na celo in se ozira posobi, od jaslic gredo njene vlažne oči do mize okrog nje in od tamkaj do ogledala, po vseh stolih in na klop ob peči. Potem našobi svoj obraz kakor včasih, preden se ji je inako storilo. Menda nekaj govoriti, a je ne slišim. Vendar se mi zdi, da pravi:

— Samo za napoto imamo te stole o praznikih —

Oče trzne z glavo, roke razpusti za trenotek, pa nič ne reče. Ko si z veliko rdečo ruto obrise pot na čelu, spet skrije svoj obraz. Mati strmi nekaj časa kakor začudena pred neznanim spoznanjem, napol ledino vzdihne in si s predpasnikom obrise oči.

Peč je skoraj prazna, klop sama, stoli so primaknjeni k pogrenjeni mizi, spoštljivo in urejeno so postavljeni, kakor da so zaradi lepšega v sobi. Tu bi bil prostor še za vse, za Janeza in za Jožeta, za Lojzeta in za Vinčka, še pes bi se lahko stisnil k materini nogam. Saj ni imel toliko bol!

Pa jih ni.

Jože je pri vojakih, jeseni je šel. Drugo leto pride morda na dopust. Janeza pa ne bo. O vseh svetih je gorela sveča zanj pred lursko Marijo na mizici. Nekje daleč v Nemčiji je njegov grob. Onadva pa morbiti še prideta, bogove.

Svečka pred jaslicami zagori močneje in zdi se, da se Jezušček smeje na slami. Oče odmakne roko in spet gleda na stole ob mizi. Gleda jih, gleda dolgo in preudarja. Tedaj vztrpetam v težki skrbi. Tako mi je, da bi ga prijet za tisto njegovo koščeno, uvelo roko, kajti zdaj zdaj, se mi zdi, bo tista žuljava roka zaukazala z žalostnim glasom:

— Anica, pa odnesi te stoleven, če jih res ne bo . . .

— Oče, — dahnem, zavpitj si ne upam. Oče ima obraz v rokah, mati v predpasniku.

— Mama, saj sem tu! — A onadva nje ne slišita. Sestra prihvadne glavo, kakor bi nečemu prisluškovala. Ali ne čaka, kaj poreče oče zastran stolov, stolov, ki so napoto?

— Anica! Pusti stole, še malo jih pusti, saj grem! Saj sem tu!

— Tisti trenotek ne vem, ali sem' jaz pri njih, ali so oni pri meni. Potem še sestra potopi svoj obraz. Nikogar ne vidim v oči, kakor tujec sem med njimi.

Še enkrat pokličem vse zaprovristvo po imenu, čisto razločno. Nič.

Saj me ne slišijo! Potem sklenim roke in molim rožni venec, ki ga nisem bil namenjen moliči, molim, da bi gorela lučka

(malte na 4 strani)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO!

vsem svojim odjemalcem in prijateljem žele in se obenem zahvaljujejo za naklonjenost v preteklosti

in se tudi priporočajo še za bodočnost.

Brodnick Bros.

APPLIANCES and FURNITURE

16013 Waterloo Road

IVANHOE 1-6072

FRANK JOS. BRODNICK in JOHN J. BRODNICK, JR.
lastnika

Noben ne popravi vašo televizijo tako poceni kot mi!

Proračun zastonj

Tracy Television Service Co.

E. 105th and Union Ave.

VUlan 3-0190

HARTFORD PHARMACY

17107 Grovewood Ave.

KENMORE 1-4738

Našim odjemalcem postrežemo točno in zadovoljivo.
Imamo vsakovrstne lekarske potrebščine in izvršim zdravniške predpise

POZDRAV SLOVENCEM OD

J. Berger Wallpaper & Paint Co.

6919 Superior Avenue
HENDERSON 1-3659.

805 East 185th St.
IVANHOE 1-6250

POZDRAV SLOVENCEM OD

FORMAL CLEANERS

1294 East 79th Street

HENDERSON 1-3050

Imamo svojo izdelovalnico in shrambe za vaše kožuhe

POZDRAV SLOVENCEM OD

The Albert C. Weber Company

Plumbing and Heating Contractors

IVANHOE 1-8161

VELIKA ZALOGA BOŽIČNIH CVETLIC!

Bobite jih pri

HILLTOP FLORAL

HENRY MUREN, lastnik

Barberton, Ohio

TUDOR ARMS HOTEL

DVORANE ZA SVATBE - PLESE - BANKETE - SEJE
O. T. Shelton, Maître d'Hotel — Sam W. Gernstner, poslovodja
10660 Carnegie Avenue

CEDAR 1-4600

VSA OPREMA ZA VAS DOM

FOREST CITY FURNITURE CO.

Joe Begun - Louis Silver

UTAH 1-1782

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

ZGONG's

Chatterbox

791 East 185th St.

KE 1-9745

Air-Conditioned — Music Friday and Saturday
Najboljša vina - piva - žganje. — Se priporočamo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi in vošči

JOSEPH PERPAR

SLOVENSKI PAPIRAR

1041 E. 177th St.

KENMORE 1-4596

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

FRANK KRŽIŠNIK

SLOVENSKI ČEVLJAR

15701 Waterloo Rd.

KE 1-2645

Vam napravi nove čevlje ali popravi stare; delo garantirano; v zalogi tudi usnje in podplati. Postrežba točna, cene zmerne. Se priporoča.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem in prijateljem

GLEN PARK CAFE

MR. in MRS. FRANK CHAMPA

SLOVENSKA GOSTILNA

Najboljša vina - piva - žganje. — Se priporočamo.

1049 East 185th Street

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

FRANCES POTOCAR

COMPLETE REAL ESTATE SERVICE

NOTARY PUBLIC

963 East 185th St.

IVANHOE 1-3960

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

FRANK J. TROHA

16903 Grovewood Ave.

KE 1-3338

Joy to all.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

EDWARD F. KOVAC REALTY

REALTORS

Real Estate and Business Brokers
General Insurance

960 East 185th St. KENMORE 1-5030
Cleveland 19, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ŽELIM VSEM

ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

SHAWNEE AVENUE FOOD MARKET

LOUIS IZANEC in JOSEPH NOVAK, lastnika

19300 Shawnee ve. IVanhoe 1-6936

JOHN L. MIHELICH

SLOVENSKI ODVETNIK

ŽELIM VSEM SKUPAJ
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN
ZADOVOLJNO LETO 1953!

Urad v mestu: 300 Engineers Bldg.

Zvečer doma: 1200 Addison Rd.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO
VAM ŽELIM

LOUIS CIPERMAN

GROCERIA in MESNICA

1115 Norwood Rd. ENDICOTT 1-0566
Ako hočete imeti okusne jestvine na mizi za praznike,
se oglastite pri nas. Dobra postrežba in
zmerne cene.

Se iskreno zahvalimo za naklonjenost v preteklosti
in se priporočamo za bodoče!

ZVEZDE TONEJO NA JUG

(Nadaljevanje s 2. strani)

pred Ježuškom svetlejje, da bi otopila tiste sklenjene, v pokopanem upanju zledene roke pred obrazi. Da bi jih odmaknila, da bi me videle materine oči. In da bi oče dejal:

—Anica, pa pusti stole še za sedaj, morda pa le pridejo. Zdi se mi, da cingljajo kraguljčki po cesti —

Mati dene skriviljen kazalec pred usta, vsi so tiho in poslušajo.

A to ni cingljanje kraguljčkov, to so božični zvonovi iz Šmarja, od daleč čez tri vasi in čez Gmajno. Zvonko pojo in slovesno, vsi strme, kakor bi še nikoli ne slišali teh zvonov. In nazadnje pravi sestra:

—To niso kragljučki! —

—Res ne? — se začudi oče in mati požre slino. Zvonovi pojo zvonko in žalostno, kakor bi jokali. In dlan se znova sklenejo pred obrazi.

Potem je večerja. Pol stolov je praznih, vsi so odmagnjeni, pred vsakim je krožnik, vilice so tam in noži, skodelice pri vsakem za hruškovo vodo. Ampak stoli so prazni. Ni jih vseh, ki bi sedli nanje.

Morda še pridejo. Anica bi tako rada, da bi bil Janez tukaj. Saj zdaj je ne bi več udaril. Nikoli več. In pri molitvi bi se več ne norčeval: "... še en očena za tiste, ki jih ni ne tukaj ne tam..."

Dim kadila beži skozi priprta vrata proč od te bridkosti; pred jaslicami trepeta svečka v mehkim taktu. Z velikimi očmi jih gledam krog mize.

V trenotku prasne plamen v peči.

V tem trenotku ni tukaj ne očeta ne matere, ne bratov ne sestra; tukaj ni mize z belim, rožastim prtom, ne krožnikov ni in ne jaslic. Le pogradi stope v vojaških redeh.

Crrr ... crr ... pravi plamen. V peči so dogorele bridke sanje. Sanje o domu, ki o njem vedno pravim, da ni moj.

Sedim v sobi številka toliko in toliko, baraka ta in ta, sklonjen sem nad mizo, v sobi, ki je težko kakemu prostora podobna. Tu je steklenica pred menoj na časopisu. Tu smo dobri prijatelji, plamen, vino in jaz, božiča pa ni več. Sam ne vem, kdaj je odšel. Še poslovil se ni.

Stopim in grem do vrat. Zaprta so. Sem in tja pogledam. Pod posteljo sta dva para raztrganih, napol pošvedranih čevljev, miše gnezdo morda v njih,

M. Jakopič: PROŠNJA ROJENEMU

O Bog, sredi poti, ki ji ne vem imena, pošiljam k Tebi svoj glas, odložil bi rad težka, skeleča bremena, izmil svoje srce in vroči obraz.

Čeprav nevreden cestinar k Tebi prihajam, daj, da smem pokleniti v hlevčku vsaj v kot. Vem, čist bi moral biti, pa komaj iz greha vstajam, odpusti in ne udari Gospod.

Daj, beraču slovenskemu, da razveže culo ubogo, da razloži pred Teboj, kar ga boli; dom svoj, zemljo ponizano, ljudstva nadlogo, tihe križe mater in dobrih ljudi.

Vzemi Gospod, te moje uboge darove, z jaslic daj mojim ljudem svoj blagoslov; daj, da zavežem v culo še Tvoje ljubezni sadove, in pusti nato me s svojim mirom domov.

a božiča ne. Še na posteljo pogledam: kup razglednic in voseči je razmetanih po cunjadi odeji, od po poli ljubic, od obupanih devic so ta pisana za božične praznike, od polpozbajljivih prijateljev in od deklic, o katerih ne vem dobro, kako globoke oči imajo. Tukaj so srčna voščila, iskrene želje in prijazne čestitke, božiča pa ni na njih.

Ah, zdaj vsem, s sanjam je ostal tam daleč, doma. O, dom, božič je tvoj!! Spominjam se toliko jasnih noči, vseh prezusutih zvezda, spominjam so zgodnjih juntranjih ur, ko se bledele, kakor bi zehale in se dolgočasile. Potem so se utopile onkraj planin. Ustavljam se v zakajeni beznici, da kupim steklenico vina za nocjo, sveta noč je vendar. Pozdravilo me je dvoje naspanih, krmeljivih oči streznjene pocestnjice, dvoje mežikajočih ugashenih očes. Sedel sem v najbolj tematični kot, da ne bi videl tistih oči, zakaj strah me je, kadar gledam tako votlo, ispito nesrečo.

Niso me pozdravile oči matrino, ne od sestre. Premisljal sem v kotu o dolgi poti in o žalostnih spominih z nje in izposojeni denar sem štel, ko sem s tresco roko plačeval do predzadnjega groša. Nazadnje sem požrl gošča z dna kozarca, odmaknil četrtn in vtaknil zelenko v malho. Ko sem odhajal, so me spet opazile tisté nesramne oči, kalne, nič zvezdam podobne. Tuje.

Vse do obiskoval teh božičnih sanj sem veroval, kakor verjejo otroci, dokler se ne vrnejo na tišo, kar sta včasih rekla oče in mati. Dom, božič je tvoj!

Jutro prihaja, dolgi, suhi vrat prazne zelenke reži vame, kakor bi hotel namarno zazehati od dolgega ponocenja: Tuje, pojdi, nisi tod doma!

Plamen v peči je umrl mimo grede, ko sem pojil to bolečino. Ostal sem sam.

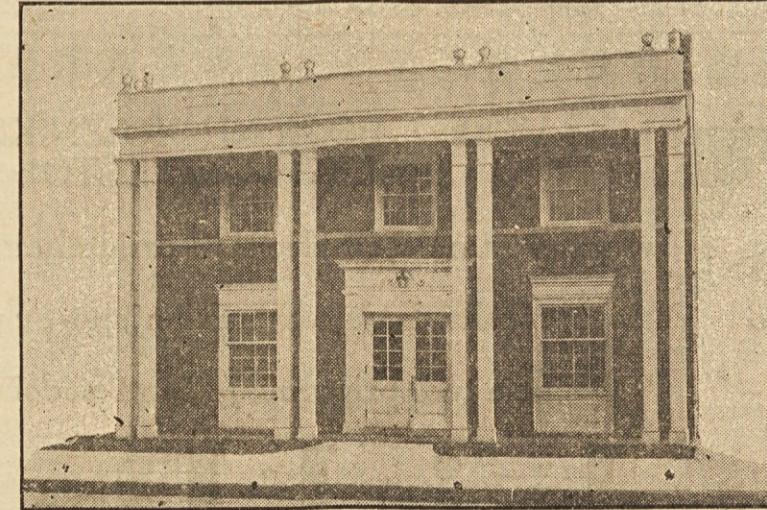
Zunaj voden sveta noč in zvezde tonejo — na jug. Velika božična zvezda, ki je Modrim pot kazala, vabi tudi mene za seboj, na jug, kjer sta dom in božič.

(Gradec, 1947)

Ob zatonu leta 1952 se najtopleje zahvaljujemo za vso naklonjenost izkazano našemu podjetju

ŽELIMO SREČNE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER ZDRAVO IN ZADOVOLJNO
NOVO LETO VSEM SKUPAJ!

Zakrajšek pogrebni zavod

NAJMODERNEJŠE UREJEN V VSEH PODROBNOSTIH

Postrežba z invalidnim vozom vedno na razpolago

6016 St. Clair Avenue

ENDICOTT 1-3113

LYON DAIRY

Grade A Dairy Products
Homogenized Vitamin D Milk

SLOVENSKA MLEKARIJA

1166 E. 60th St. HENDERSON 1-8492

ANTON ZNIDARSIC, lastnik

Prav vesele in zadovoljne božične praznike
in srečno novo leto želim vsem
odjemalcem in prijateljem!

P. & K. BAR

VSE VRSTE PIJAČE IN JEDILA

5238 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želimo vsem skupaj!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

ANTON & JULIA MAROLT

GOSTILNA

1128 E. 71st St.

in

1129 E. 68th St.

Pristni legalni likeri,
dobra vina, pivo in
prigrizek

VSAK PETEK PRI NAS RIBJA PEČENKA

Se toplo priporočamo

LOUIS LAUTIZAR

1195 E. 71st St.

HENDERSON 1-0675

GROCERIA in MESNICA

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim
vsem odjemalcem in prijateljem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem
odjemalcem, prijateljem in znancem želijo

John, Josephine in AL TRCEK, lastniki

GAITY BAR INN

16223 Waterloo Rd.

IVANHOE 1-9587

SORN'S RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6036 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedno tako okusna jedila po zmernih cenah. Točna postrežba in čistoča v vseh ozirih.

Želimo vsem rojakom vesele božične praznike

in srečno novo leto!

MERRY CHRISTMAS . . .
. . . HAPPY NEW YEAR!

MERRymakers CAFE

4814 Superior Avenue

MUSIC on NEW YEAR'S EVE

PEACE ON EARTH, GOOD WILL TOWARD MAN

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave. EXpress 1-0357

Service to Render Most Perfect Tribute

FRANK & JOHN CAFE

1259 Marquette Ave.

EN 1-9808

SLOVENSKA GOSTILNA

FRANK ZNIDARSIC in JOHN ČOPCIČ, lastnika

Se priporočamo, da nas obiščete še v bodočem. Postreženi boste z dobrim žganjem, vinom, pivom in okusnim prigrizkom. Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim obiskovalcem in prijateljem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želite

MR. in MRS. JOE TEKAUČIČ

lastnika

TECH TAVERN

LIQUOR - WINE - BEER

882 East 185th St. IVanhoe 1-9560

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želiJOHN BUKOVNIK, Fotograf,
lastnik

BUKOVNIK STUDIO

762 East 185th St.
IV 1-1797

MARJAN JAKOPIČ:

Tone

Večer je legel med puste in mračne ulice; za jezerom se je počasi vlačila meglja, v kateri se je zgubljalo bolestno ciljenje starih tramvajskih voz. Puščoba je napolnila mesto in se zgrebla v duše. S Tonetom sva sedela v kotu zakajene pivnice in strmela skozi okno. Pred božičem je bilo in ljudje so stali pred izložbenimi okni in strmeljvanje s hrepenečimi očmi. Midva pa sva bila daleč od vsega, kar je begalo človeške oči. Delavci so prihajali in odhajali s čudno različnimi obrazi. Bog ve, kaj jih je prignal; morda želja po pijači, ki ogreje mrzle misli in naredi črto čez vse, kar ni lepega, morda hnevenjenje po topli besedi zgovornega prijatelja ali kdo ve kaj?

Tonetu se je razvezal jezik. Dvigal je kožarc za kozarcem, ga božal z očmi in brisal s težko roko razlitvo vino.

"Tako, zdaj veš, od kot sem. Skoraj pod isto streho sva doma. Bog te je poslal, — prav zdaj..." Godel je sam zase in usnjice so se mu rahoči tresle. Z levico je tolkel po mizi v ritmu pesmi, ki jo je bila polna pivnice. "Tako, tudi ti? Prav, da nas bo več." Oči so se mu zavrtale v moj obraz, da mi je bilo nerodno. Potlej je poklical nove pijače. Trdno je prijel kožarc in ga porinil predme: "Pij, brat, pij in ne zameri!"... Ko sem mu pogledal v oči, ki so bile vlažne in mehke, prav nič pijačeve, se mi je nasmehnil in nadaljeval:

"Dvajset let je že stara moja zgodba. Da, dvajset let. Pa kot bi jo doživel včeraj, kot bi jo ponovil danes. ... Preklet sem ta čas, vsak dan sproti. Zato me vidiš zdaj tu. Zato je moj dom povsod in nikjer. Pravnikjer; cesta brez konca; s klanjem, ki ga ne bom prehodil nikoli." Povesil je oči in nadaljeval: "Veš, takrat sem bil tudi jaz mlad in dekleta so me imela rada... Rada, ti pravim..." Z rokami se je oklenil mize, vstal ter se zavrtel čudno majavo. "Glej, fant, to mi je dala tujina. Ta kos lesa in tu notri pekel, ki ga nosim in dušim od pivnice do pivnice, od praga do praga." Pokazal mi je na leseno levo nogo in jo prijel, da je čudno zaškrpila. "Vidiš to..." Klečnil je na stol in v dušku pil. Ni sem mu vedel kaj odgovoriti. Samo gledal sem lice, ki je bilo prelep za pijača, gledal oči, ki so bile vredne lepšega sonca. Težko mi je bilo, morda tako kot njemu samemu. Molčal sem in nisem vedel, kaj naj rečem. Zunaj so ropotali vozovi in ljudje so hodili mimo okna z različnimi obrazi. Videl sem ljudi, ki nosijo več obrazov, enega zase in drugega za soljudi. Mogoče jih imajo še več, morda za vsakega drugega drugačenega. Zdelo se mi je, da nosijo maske, pobarvane in oblikovane od trenutka do trenutka drugače. Jaz pa sem gledal obraz, ki je že dvajset let enak, in bo morda tak še dvajset, nespovoren in naraven, oblikovan v znamenu časa, z roko življenja. Lep se mi je zdel in ne bi ga zamenjal s človeško zlagostjo.

Dolgo sva molčala. Pesem

utrujenih ljudi nama je legla na srce topleje kot naučena pesem odrskih mojstrov. Sem in tja naju je zmotil izrazit smeh točajke, ki je lovila prijazne poglede moških. Kričeče pobarané ustnice in obraz so se mi zdale laž in izraz njene notranjosti. Misil sem na ljudi in čas, ki je postavil prevaro pred resnico in nataknil mnogim, — mnogim masko na obraz. Iz teh misli me je zmotil Tone, ki je nadaljeval: "Poznal nisi, slišal pa si gotovo o Laznikovi Jerici. Kaj bi ne! Moje dekle je bila, moja..." Zasmehal se je, tako kot se smejejo ljudje ob kislem vinu. "Komaj sedemnajst let je imela in oči dobre kot strd. V nočeh, ko je šumela Sava, sva si obljubljala ljubezen. Tedaj sem mislil, da je življenje pesem poletne noči, da je sreča zibelka z rdečim srcem, ki jo poganja bela roka. ... Ne veš, kak so dišali nagelji na nizkih oknih med križi in kako mehke dobre so bile njene besede, ko je mesec visel nad Taborom in ko se je Šmarja gora pokrila z mesečino. Še vidim nedelje polne sonca in Jerico z žametno ruto, ki se je svetila kot zrelo pšenično polje ob zahajajočem soncu. To je bila ljubezen, ki mi je bila dana v sreči in tudi v pogubo. Zakaj, ni ljubezni brez trpljenja, ni sreče brez konca.

Utihnil je za hip, kot da so ti trenutki nekje blizu, kot bi se ustraili svoje povesti, katere začetek je bil lep. Čez čas je nadaljeval: "Minila so leta lepih sanj in doma nas je bilo preveč. Odločil sem se, da grem v svet. Dobro se spominjam večera ob slovesu. Seno je dišalo prav v izbe kot Jerični nageljni. Stala sva z Jerico ob slammati bajti in zrla na teme savske gmajne. Molčala sva. Preveč je bilo resnice pred nama, pnehitro je prišla ura slovesa. Takrat je bilo v meni toliko lepih trenutkov; pesmi koscev in dekliskega smeha. Držal sem Jerično roko v svoji, ki je bila tako mehka kot pesem vode, ki se je igrala med vrbam. Bal sem se, da me bo vsa ta neznana sreča obdržala, priklenila na svoje bregove za vedno. Morda bi bilo tako bolj prav..." Tonetovo srce je udarilo v bolečini. Njegove močne prsi so bile napete in vzid težak. "Pa sem le odšel, ker je ona obljubila, da pride za meno. Mogoče sem preveč zahteval. Toda mislil sem, da imam do tega pravico. Bog ve?"

Pesem radija je zavalovila posobi. Nekdo je poskušal vriskati, drugi se je temu pijoči zasmehal. Ljudje na visokih sedežih so se naslanjali na mizo in mahedrali z nogami. Tone pa je sedel sam in tegobno gledal pred seboj. Kot bi se prebudil iz dolgih trudnih sanj je bil njegov glas, ko je začel znova: "In prišla je. Prav tista moja Jerica s svetlim pogledom in obrazom, ki ga je poljubljalo naše sonce; z lasmi, ki so jih božali vetrovi naših velikanov. Začelo se je novo življenje. Trdo delo v jami, ki pa je vendar imelo tako lep namen in srečne večere. Tedaj je bilo vse hudo pozabljeno, saj sem imel ob sebi Jerico, ki je prinesla s seboj tudi kos domovine. Da, vsaj

jaz sem mislil tako."

Za trenutek je prenehal in se zasmehal skozi zobe. Tako, po sili, da me je zabolelo v duši.

"Pa sta ga tudi ustvarila?" — sem vprašal in se premaknil na trdem stolu.

"Da, pa bi bilo bolje, da ga ne bi nikoli." S pogledom se je upril v luč, ki ga je šlepla. Zdržal se je in si pokril s težko dlačno obraz.

"O, Ojerica, Bog ti odpusti..." Tih, komaj slišen vzid se mu je izvil iz prsi, ustnice pa so se mu tresle kot obsojencu. Prišluhnih je kot bi pričakoval znanih korakov. Nekje globoko v njem se je zbudil človek, ki ima tudi pravico do sreče, pa čeprav ulica misli drugače. Potlej je nagnil znova.

"Moram ti povedati do kraja. Morda bo potem v prsi lažje. Prav sam božič je pred vrat, a kaj vsi prazniki in vsa zunanjost, če pa srce zastonj išče miru, ki ga prinaša Rojeni."

"Imaš prav, Tone. Božič je res praznik družine, sreče in ljubezni. Osamljene duše ga težko doživijo, a morda zato vseboj domujejo.

"Pustiva to. Poslušaj dalje", mi je dejal in podprt obraz z rokami. "Poslušaj, prijatelju, da boš spoznal, zakaj so zame te ulice še bolj črne in moji prijatelji — kožarci. Misil sem, da je z združitvijo posijalo v moje življenje najlepše sonce, ki sem ga pil včasih po taborskih rebarih. Pa je niste, ki bi tekla samo po čisti, kameniti poti, in tako je tudi z življenjem."

"Povej torej, kaj se je zgodilo." sem silil vanj, dokler ni začel:

"Tistega dne sem odšel na delo nerazpoložen. Nekam otočno je bilo jutranje sonce, preden sem se spustil v jamo. Delal sem na kraju rova, ki še ni bil podprt in naenkrat je silno zagrmeto. Padel sem, več se ne spominjam. Potlej so me odnesli v bolnico, kjer so mi odrezali zdrobljeno nogo. Dali so mi nekaj umazanih denarjev in mesto življenja — kos lesa, ki ga nosim s seboj v prokletstvu sebi in v zasmeh ljudem s sladkimi obrazi."

Sklonil je glavo prav nad mizo, da se je dotaknil s čelom razlitega vina. Težki lasje so mu padli preko obraza in zaprli je oči, ko bi se bal pogledati v kruto resničnost; kot bi hotel zakriti s težkimi dlani spomin, ne samo spomin, temveč del samega sebe.

"Kaj je bilo potem z ženo, Jerico?" sem vprašal čez čas. Dvignil je glavo in gledal nekam pod strop, kot bi iskal besed. Nekaj trenutkov nato je nadaljeval: "Potem sem se vlačil kot megla. Čez noč sem se zrušil in ostali so od posnega drevesa le okleški. To je videla tudi Jerica. Počasi je zrasel med nama zid, ki ga nisva sama gradila. Zid usode, zid neizpolnjenih želja in hrepenej. Ona, ki je nosila smeh na ustnicah, smeh dober kot vsakdanji kruh; ona, ki je bila pred Bogom in ljudmi moja žena, — je omagala. Ne obojam je. Neke noči je izginila in si morda poiskala življenje, ki ji je bilo odvzeto, ki ji ga jaz nisem mogel dati."

Kot bi zbral poslednje mo-

(Dalje na 6. strani)

VOŠCIM VSEM SKUPAJ

VESELE BOŽIČNE

PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO!

Se toplo priporočam

JAMES A. SLAPNIK, ML.

FLORIST

Member of T. D. S.

6620 St. Clair Ave. HEnderson 1-8824

RICH BODY SHOP

GENERAL REPAIRING

FRANK RICH, lastnik
prevzel

TOM'S GARAGE

BODY - FENDER - IGNITION
GENERAL AUTO REPAIRINGSe zahvaljuje za naklonjenost in se priporoča
še za naprej

1078 East 64th St. Tel.: HE 1-9231

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem odjemalcem, prijateljem
in znancem!VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU ŽELIMO VSEM POSETNIKOM IN
PRIJATELJEM!

JOHN'S CAFE

JOHN in JENNIE MULLEC, lastnika

689 East 200th St. KEnmore 1-9816

Pri nas dobite sveže pivo, pristno vino, dobro žganje
in okusen prigrizek ter veselo družboVSEM DELNIČARJEM, DRUŠTVENIKOM IN VSEM
POSETNIKOM IZREKA

DIREKTORIJ IN KLUB DRUŠTEV AMERIŠKO- JUGOSLOVANSKEGA CENTRA

na 20713 Recher Avenue

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

Vesele božične praznike in zadovoljno novo leto

želi vsem odjemalcem in prijateljem

ANTON STANIČ
GROCERIA

1225 Norwood Road

HEnderson 1-9061

Pridite k nam in si oglejte veliko izbero
IGRAČ - DARIL - DEKORACIJ ZA BOŽIČNA
DREVEVA
Vedno točna in vlijudna postrežba

TAYLOR VARIETY 5 and 10c STORE

6714-16 St. Clair Avenue

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO VSEM PRIJATELJEM

INZNANCEM ŽELI

LAKELAND REALTY CO.

Real Estate - Business Brokers — Builders — Insurance

JOHN ROŽANCE

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem skupaj!

CLOVER DAIRY
GRADE A DAIRY PRODUCTS

JOSEPH MEGLICH in SINOVI, lastniki

1003 East 64th St. ENdicott 1-4228

Mi popravimo fenderje in ogrodje ter prebarvamo vaš avto, da izgleda kot nov. Večletna izkušnja je naša garancija.

ZELIMO VSEM SKUPAJ
VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO!

**SUPERIOR BODY &
PAINT CO.**

FRANK CVELBAR, lastnik

6605 St. Clair Ave. ENdicott 1-1633

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU VAM ŽELIMO

CARL G. OPASKAR, M.D.

ZDRAVNIK

740 East 152nd Street

Office: GL 1-3134 Res.: FA 1-1719

DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Ave. HENDERSON 1-4114

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK

Hippodrome Bldg.

Office: MAin 1-3786 Res.: YE 2-9803

ZA DOBRA VINA SE OGLASITE PRI

**BOZEGLAV'S
BONDED WINERY**

6010 St. Clair Avenue

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETU ŽELIMO VSEM ODJEMALCEM IN

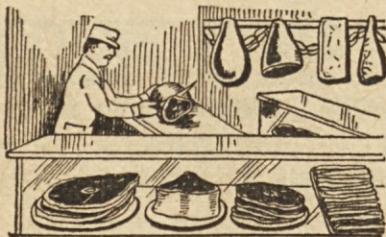
PRIJATELJEM!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU ŽELIMO VSEM ODJEMALCEM, PRI-
JATELJEM TER ZNANCEM!

SLOVENSKA MESNICA

JOSEPH TREBEC, lastnik

1423 E. 55th St. HENDERSON 1-1559

Posebnost za praznike:

DOMAČE KLOBASE in PREKAJENO MESO
vse najboljše vrste

TONE

(Nadaljevanje s pete strani)
či, je vstal in oddrsal z leseno nogo proti vratom. Nisva si voščila niti lahko noč. Odšel je kot odhajajo tuici. Morda se še srečava na cesti življenga, ki je tako čudovito kriva in s tisoči razpotji.

Peš sem se vršal in zdelo se mi je, da nekdo drsa za menoju čudno podobno Tonetu. Še dolgo sem mislil na njega, ki ne zaslubi, da bi vanj pljuvali. Njegove oči so se svetile pred menoju in zdelo se mi je, da jih razumem.

Na zapadni strani mesta so civilni vlaki in vozili ljudi k svojim v božični čas. Tone pa brodi od-lokala do lokalna in išče miru in prostora, kjer bi našel človeka, ki bi pričkal k njegovim mrzlim jaslim svetlo luč ljubezni.

Na nebuh to noč ni bilo zvezd in misli so brodile tam, kjer se je vršil prvi del Tonetove zgodbe. Prvi del, ki je bil lep, kot je lep v mesečni noči posrebeni Tabor. Tabor z bajtami na vrhu in z zidom, po katerem se razrašča mah in bršlinje, zdaj le še kot lepi spomini...

Zvezdni utrinki ali meteorji

Nad Hamburgom in vso severno Evropo so ljudje nedavno videli velikanski meteor. Na tisoče ljudi se je prestrailo, admirali so policijo, vremenske opazovalnice, letališča in vojaštvo. Astronomi v Skandinaviji so mislili, da vidijo raketno, katere cilj naj bi bil vzhodno od Gdingena na obali Vzhodnega morja. Žareče nebesno telo, ki se je pri belem dnevu iznenada pojavilo na nebu, je bilo veliko približno kakor luna. Padalo je napovedno od jugozahoda proti severovzhodu. Razna poročila so govorila o velikanski bleščeci cigari, beli obli in dolgem zelen-kastem repu. Ves prizor je trajal nekaj sekund. Prof. Heckman s hamburške zvezdarne je ljudi pomiril, češ da je šlo za posebno velik meteor, ki je zarel, ko je dosegel naše ozračje, in spet ugasnil, ko ga je zapustil. Če pa bi tak meteor udaril v naš planet, bi se s silnim bobnjenjem razletel in pretresel cele kontinente.

Leta 1870 so našli na Groenlandiji 25,000 kg težak meteor. Leta 1874 je naše Peary celo 37,000 kg težak meteor. Na farmi Nova v bivši nemški koloniji v Južni Afriki je padel 70,000 kg težak meteor. V Tucumanu v Argentini so našli 15,000 kilogramov težak nebesni kamen v liku s premerom enega kilometra. Še večje žrelo je nastalo, ko je padel 50,000 kilogramov težak meteor v Arizoni in se zaril 200 metrov globoko v zemljo.

V Sibiriji je leta 1908 padel velik meteor in se razletel. Skoplizijo so slišali 2,000 km daleč naokrog in zračni pritisk je dosegel celo Anglijo. Pri tem je nastal gozdni požar, ki je zajel tisoč kvadratnih kilometrov. Meteor je tehtal baje kakih 800 milijonov kilogramov. V Madridu pa so doživel konec minulega stoletja redek naravnih pojav. Iznenada je začelo deževati kamnine, ki je razbilo na milijone šip in povzročilo med prebivalstvom silno panico. Leta 1947 je padel velik meteor na pogoreje Kazakstan. Strokovljaki so računali, da tehta približno milijon kg. Nastalo je 106 žrel, debeli kosi so ležali daleč naokrog, sto let stare cedre je zračni pritisk kar pokosil in zračni vrtinec je podrl v pragozdu mnogo debelih dreves.

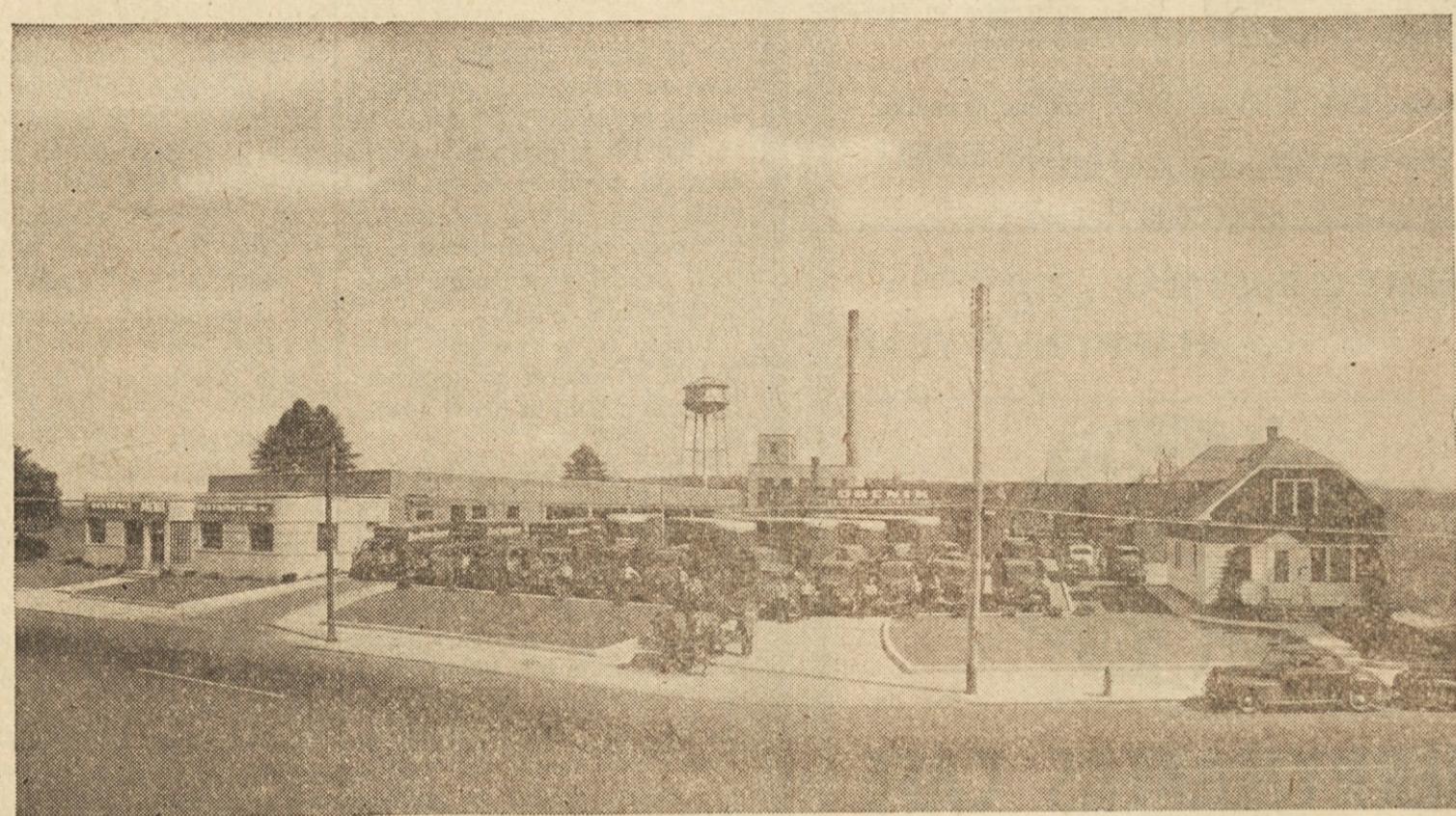
V Nemčiji so videli ljudje večji meteor leta 1938. Bil je rdečkasto žareč in imel je modrikast rep. Ozračja se je samo dotaknil. V starih časih so ime-

li ljudje meteorje za pomembna znamenja. Cesar Maksimilian je leta 1492 v Alzacija govoril o božji jezi, ko je padel tri stote težak meteor. Po nebesu kroži na tisoče večjih in manjših nebesnih teles in kamnov, ki se večidel razprše in izhlape, preden dosežejo naše ozračje. S tremenjem ob zračne plasti zažare in se spremene v kozmični prah, ki ljudem na zemlji ni nevaren.

Nekateri meteorji imajo razen 90% čistega železa v sebi tudi nikelj, fosfor in žveplo. Druge vrste meteorji pa so sestavljeni iz raznih vrst kamna in elementov, kakor so kisik, vodik, ogljik, dušik, helij, zlato in uran. Prve vrste meteorji so redkejši, pač pa jih večkrat najdejo. Kamnit meteorji namreč hitreje razpadajo. Starost meteorjev določijo po helijski metodi, ta-

ko da ugotove, kako dolgo traja, da se njihova žareča gnota strdi. Umetno zobovje za tri leta stare otroke

V bolnišnici za zobe bolezni v Northumberlandu so se posredili poskusi, da so tri leta starim otrokom vstavili umetno zobje kmalu rasti, nosijo otroci umetno zobovje samo, dokler jim zobje ne rastjo.

Drenik's Beverage Dist. Co.

Razvaja najboljše pivo

Erin Brew — Budweiser — Michelob — Duquesne Beer — Gibson Wine

Importirana slovenska vina!

Toplo se zahvaljujemo za naklonjenost vsem odjemalcem — društvom, gostilničarjem, organizacijam in posameznikom

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem pivcem, gostilničarjem in prijateljem našega na trgu najboljšega piva

REDWOOD 1-3300 - 1-3301

23776 Lakeland Boulevard

Euclid, Ohio

Euclid Race Dairy & Ice Cream Co.

503 East 200th St.

IVanhoe 1-4700

VOŠČIMO VAM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi naša tvrdka vsem svojim prijateljem in klijentom. — Se priporočamo.

Ustanovljeno leta 1908

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 St. Clair Avenue

J. HAFFNER . . . A. HAFFNER . . . NORMAN P. HAFFNER

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VSEM!

DR. P. B. VIRANT

OPTOMETRIST
PREGLED OČI — PREDPIS OCAL

15621 Waterloo Rd. IVanhoe 1-6436
v poslopiju North American banke

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELIMO
VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

JOHN DOLENC

SLOVENSKA GROCERIJA in MESNICA

573 East 140th St.

NAJBOLJŠE VRSTE MESO - GROCERIJE
SADJE - ZELENJAVE

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem odjemalcem in prijateljem

MARINKO'S CAFE

IMPORTED WINES and BEER

416 East 156th St. IVanhoe 1-3170

NAZNANIL

Cenjenim odjemalcem in prijateljem naznanjam, da
sem se preselil iz 3310 W. 50 St. na

3298 W. 58th St.

v večje in moderne prostore, da mi bo mogoče najbolje postreči odjemalcem. Se toplo priporočam še v bodoče in želim vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto.

PRODAJAMO TUDI ICE CREAM

Razvažamo tudi v Newburgh, Garfield Heights
in Maple Heights

ANTON ZELEZNICK

SLOVENSKA MLEKARNA

3298 W. 58th St. MEIrose 1-1857

CHARLES & OLGA SLAPNIK

TRGOVINA S CVETLICAMI

6026 St. Clair Ave. EXpress 1-2134
ZELITA ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

Se toplo priporočata za naročila

Dr. Iv. Česnik:

Pravda za ocvrta jajca

Zaplotarji niso bili posebni pravdarji. Ižancev niso dosegli v prebrisaniosti, še celo v trdoglavosti ne. Tudi šaljivim in samoglavim kobariškim Kotarjem niso zrastli do pasu. Morda bi jih mogli primerjati grškim Abderitom, ki so se pravdali za oslovo senco leta in dan. Če bi se pravdali za njegovo dlako, bi jim ne zamerili, ker se iz nje da napraviti vsaj skromna odeja za kakega otročička.

A ena izmed zaplotarskih pravd je bila tako znamenita in zanimiva, kakor je nisem niti bral niti slišal nikjer drugod. To je bila pravda za ocvrta jajca.

Naj vam zapisiem nekaj teh pravdarskih zgodb!

Miha Gašperon iz Zajčjega seila je bil najznamenitejša osebnost pod zvonom zaplotarske župnije. Imel je obširno posestvo — gozdove, listnike, travnike, senožeti, rjive, zasajene s krompirjem, bobom, fižolom in posejane s koruzo, ječmenom in rižo. Redil je po 15 goved in po 20 ovac.

Trikrat je bil poročen, tri žena je pokopal. Prva, Katica, je umrla pet let po poroki. Ker ni imela otrok, je Miha z njo grado postopal, da je dobila jetiko in legla v pregodnjini grob. Druga, Micika, je imela na prvem porodu dvojčke, a sta oba ljubezniva otročka po 14 dneh umrli. Čez leto dni je zagledala luč sveta Metka, edina hčerka, ki je ostala pri življenju. Pri naslednjem porodu je Micka porodila mrtvoga fantiča in od tedaj jebolehal in čez pol leta šla za Katrco. Tretja žena Marjanca je bila zdrava kot dren in čvrsta kakor srna, a otrok ni imela. Petindvajset let je gospodnjila Gašperonu. Pred letom dni se je po prehladila, dobila pljučnico, ki jo je v dveh dneh spravila na mrtvaški oder.

Sedaj si je Miha želel četrto ženo. Mlada in lepa naj bi bila! Če bi imela še primerno doto, bi bilo Gašperonovo veselje še večje. Šestdesetletni ženin je bil znani kot skopuh in lakomnik. Večjega ni bilo v zaplotarskem občestvu. Če je kam potoval, je navezal hleb koruznega kruha v prt in ga nosil magari tri dni s seboj. V suknjičeve žepje je pa nasulkuhanega fižola ali boba in se z njim hranil. Zgoditi se je moral kaj posebnega, da si je privočil v kaki gostilni kozarec vina ali jedajo.

Šaljivec cestav Smodin Peter je poznal Gašperona do dna duše. Poznal je tudi njegovo praznovanje. Dedeč je verjel v čarovnice in druge marnje veliko bolj kakor v verske resnice. Če je zjutraj videl lesni polž od leve na desno čez pot, je bil prepričan, da se mu on dan vse de-

lo posreči. Če je bilo obratno; je mislil, da se mu vse ponesreči. Verjel je v zakopane zaklade v starih gradovih, ki jih straži hubobec. Kdor zna zaklad zagovarjati in peklenščka odpodi, dvigne lahko neizmerno bogastro.

Ta Smoldin je nasvetoval Gašperonu, naj na kresni večer gre kopat zaklad v Trilekov stari, na pol podrti grad. Če bo zelo bogat, dobi vsako mlado dekle za ženo. Tudi nečakinja gostilničarja Mlakarja, Ančka, ki je doživelje še 20. pomlad in je lepa in cvetoča kot roža, ga vza me.

Dedeč je z vnero poslušal Smoldina in storil vse po njegovem navodilu.

Preden je pa prišel kresni večer, je Gašperon gnal voli na semenj v Ajdovčino, jih tam dobro prodal in v vročem popoldnevku koračil po beli pršni cesti proti Colu. Žejalo ga je, da je bilo joj. Suh fižol in koruzni kruh se mu je ono popoldne ustavljal. Voda mu ni prijala. Tako se je zgodilo, da je stopil na Colu v Masletovo gostilno in naročil četrtn litra vina, štiri ocvrta jajca in kos belega kruha.

Gostilničar Masle se je čudil, ko je zagledal Miho Gašperona v gostilni, a mu je postregel z veseljem kakor vsakemu drugemu gostu.

Lačni in žejni Gašperon je slastno použil jajca in kruh in popil vino. Medtem je Masleta poklical hlapac v klev, ker je konjek nekaj napenjalo. Miha je čakal dokaj dolgo, da se Masle vrne. Ko ga pa le ni bilo, se je ujezel in odšel, ne da bi poravnal računal.

"V uho me piši! Ne bom te čakal, Masle počasni!" si je mislil, ko je korakal po cesti. "Hotel sem ti pošteno poravnati račun, a te ni bilo in tem ni bilo. No, takoj bom pa nekaj prihranil."

Bil je zadovoljen sam s seboj in s svojimi dnevнимi uspehi. In ko se je proti večeru vrnil na svoj dom na Zajčje selo, bi bil skoraj zavriskal, tako je bil vesel in dobre volje.

Hčerka Metka ga je radovedno vprašala: "Kaj se vam je prijetilo, oče, da ste tako radostni?"

"Ženil se bom. Ali nisem fant od fare? Vdovec je za deset fantov," se je Miha smejal in sedel na klop pred hišo.

"Tudi jaz se omožim. Dovolj sem star. Ali mislite, da bo čakal Groznikov France večno na me?"

"Kaj govoriš o tej bajtarski revščini? — Preskrbim ti bogate ženine, ki bo imel dosti blagin in hišo v štuka dva," je modroval Miha.

"France res ni gruntar. Je pa priden, delaven in podjeten. Skromno je njegovo domovanje. A pomaga si s tesarstvom. V naših hribih ni boljšega tesarja.

Jesen in pozimi pa še skuplja poljske pridele in jih pošilja v Trst, kamor jih vozi Sajovic iz Podkraja. Že lepe denarje si je privarčeval. Veliko bere in mnogo ve in zna, kakor maloko pod "zaplotarskim zvonom."

"Sama baharija ga je. Jaz ga ne maram za zeta."

"Jaz pa ne vzamem drugega. France bo moj mož in amen," je odvrnila odločno Metka in šla v kuhišnj.

Gostilničar Masle je debelo gledal, ko ni bilo o Mihi Gašperonu ne duha ne sluha.

"Vražji skopuh in lakomnik. Pobrisal jo je, ne da bi plačal ocvrta jajca, kruh in vino."

Namerilo se je, da je prišel proti večeru k Masletovim na pol litra vina Muhar Andrej,

vpokojeni orožniški stražmoški,

ki se je v zreli moški dobi

porečil s trgovko Micko Lazarjevo.

Ker je poznal vso kazensko postavo in s pridom prebiral civilne zakone in dajal ljudem razne nasvete v pravdnih zadevah, so mu nadeli priimek kmečki doktor."

Masle je potožil Muharju svojo nezgodno z Miho Gašperonom.

"Toži ga! Skopega dedca je treba naučiti kozjih molitvic.

Toži ga za ocvrta jajca! Pomisl, da bi se iz jajc, ki jih je Miha Gašperon pojedel, zvalili piščanci in ti dorasti v kokoši in znesli jajca in iz teh bi se spet zvalili piščanci. Mislim, da dedca lahko toži vsaj za 200 kron.

Tako je modrovala Muhar Andrej. Masle ga je verno poslušal in naposled pripomnil:

"Jaz se na pravde ne razumem.

Ti si v teh poslih več. Sestavi tožbo, da jo pošljeva na sodišče! Dedeč res zaslubi, da ga naučiva kozjih molitvic zaradi njegove skoposti."

Muhar si ni dal reči dvakrat, naj sestavi tožbo zoper Miho Gašperona. Takoj drugo jutro jo je predložil Masletu v dveh izvodih v podpis, kolekoval in naslovil na "visoko" sodišče v Vipavi.

"Kaj naj ti pa plačam za trud in delo?" je vprašal Masle.

"Saj veš, da ne zahtevam ničesar," je odvrnil Muhar. "Ko bo pravda končana, se bova že zmenila."

Ko je čez teden dni Gašperon prejel od sodišča tožbo in vabilo na razpravo 24. maja 1899 se je prestrašil bolj, kakor če bi ga gonila kaka čarownica na Klek.

"Lepa je ta! 200 Kron naj plačam mesto pol krone! Ti presečna ocvrta jajca! Kdo bi si mislil, da mi Masle tako zagode!"

Ves dan je hodil pobit in žalosten po svojih dnevnih poslih.

Metka je to opazila in ga vprašala: "Kaj vam pa je, oče? Ali se vam je kaj prijetilo? Morda se je nevesta skujala?"

"Kaj se boš iz mene norčevala?" — Masle me toži za ocvrta

(Dalec na 8. strani)

Vesele božične praznike in srečno novo

leto želi odjemalcem in prijateljem

ACME DRY CLEANING
ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO
Se priporočamo

672 East 152nd St. GLenville 1-5374
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM

NOTTINGHAM WINERY

V zalogi imamo tudi vseh vrst
vina: Ohio belo in rdeče, California,
kakor tudi vseh vrst sladka vina. Se priporočamo.

Na drobno ali debelo

Pripeljemo na dom

MARTIN KOZAR in SIN,
lastnika

IV 1-2724

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU ŽELI VSEM ODJEMALCEM

RE-NU AUTO BODY CO.

J. J. POZNICK, lastnik

Eksperti v barvanju, popravljanju ogrodij in fenderjev, kakor tudi vseh vrst motorjev

982 East 152nd St. GLenville 1-3830

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU ŽELI VSEM ODJEMALCEM

SYLVIA CAFE

546 East 152nd St.

NAJBOLJSA VINA - PIVA - ŽGANJE

Se priporoča

MRS. KOPINA

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom, kegljcem in kegljačkam, prijateljem in znancem želi

JOSEPH POZELNIK

lastnik moderno zgrajenega kegljišča, gostilne in restavracije z najboljšo postrežbo. Najlepše se zahvaljuje za tekoče leto in se toplo priporoča za prihodnje

WATERLOO RECREATION

BOWLING ALLEYS

15721 Waterloo Rd. IVanhoe 1-9595

CERAR'S BAKERY

11704 ST. CLAIR AVENUE

GLenville 1-6063

Naše posebnosti so potice, torte in keki za

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELITA VSEM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM in ZNANCEM

Mr. in Mrs. Frank Telich, lastnika

GROVEWOOD TAVERN

17105 Grovewood Ave. IVanhoe 1-7273

Vesel božič in srečno novo
leto vam želi

MODIC'S CAFE

6201 St. Clair Ave.

ZGANJE - PIVO - VINO

Se toplo priporoča za obilen obisk

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem odjemalcem in prijateljem!

FRANK PAULIN'S SERVICE STATION

ATLANTIC GASOLINE
vogal St. Clair Ave.
in 61. cesta

Vse, kar potrebuje vaš avto,
dobite pri nas. Lepa hvala
za naklonjenost in se pripo-
ročamo še za naprej.

LOUIS STRNAD

1168 East 77th St.

vogal Donald Ave.

GROCERIJA in MESNICA

Vesel božič in srečno novo leto želimo vsem odjemalcem in prijateljem in se toplo priporočamo za nakup raznovrstne grocerije in mesenine.

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

ENdicott 1-4362

GROCERIJA in MESNICA

— Se toplo priporočamo —

Zelimo vsem skupaj vesel božične praznike
in srečno novo leto!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem odjemalcem in prijateljem

MICHAEL'S QUALITY MEATS

SLOVENSKA MESNICA

3946 St. Clair Ave. EXP 1-5440

MICHAEL KLEMENCIC, JR., lastnik

Se toplo priporoča

ZAPLOTARSKE PRAVDE

(Nadaljevanje z 7. strani)

jajca. 20 kron zahteva zanje?"
“Kakšna ocvrta jajca?” je radovalno vprašala Metka.

“Pri Masletu na Colu sem oni dan pojedel štiri ocvrte jajca, kos belega kruha in spil četrta litra vrapca. Ker gostilničarja ni bilo dolgo iz hleva, kamor ga je poklical hlapec k bolnemu konju, sem odšel, ne da bi pláčal. No, sedaj me pa Masle žvi zahteva 200 kron.

“Morda pa zadeva ni tako nevarna, kakor si jo predstavljate. O tej tožbi povem Groznikovemu Francetu. Gotovo vam bo kaj pametnega svetoval, kako se izmotate iz pasti.”

“Ne verjamem. Masle je bil gotovo pri kakem učenem odvetniku. Zelo spremno in zvito je sestavljen tožba,” je razlagal Miha Gašperon. “Pa naj pride tisto vodnik k meni, da prebere tožbo. Kar danes zvečer naj pride, da se pomenuva!”

“Dobro. Povem mu in ga povabim sem,” je zadovoljno dejala Metka.

Zvečer je res prišel Groznikov France k Gašperonu. “Sedel je za mizo v družinski sobi in učeno bral Masletovo tožbo. Ko je končal branje, je smehljaje pripomnil:

“Tole pravdo je pogruntal kmečki doktor Muhar Andrej. Ne rečem, da bi ne bilo v njej nič soli. O ne! Še celo precej zvitna in pometena je. A upam si ugnati tega kmečkega doktorja v kožji rog. Toda le pod enim pogojem vas rešim pravdarske skrbi. Měkko mi daste za ženo še to leto. Napravite ji spodobno balo in izplačate 1000 Kron date, oče Gašperon.”

Gašperon je zašel v precep. Pogajal se je v hotel doto znati, a Groznikov France je zgovorno dokazoval, da je vsaj 1,000 Kron za tako veliko domačijo častna dota. Ljudje ne bodo obirali ne tasta, ne zeta ne Metke. Tast se bo postavil in lahko potkal po prsih:

“Zdaj pa imate nevoščljivci? Ali mi morete še očitati, da sem skopuh? Ne in ne. Metki sem dal lepe balo in doto. Vsi smo zadovoljni: jaz, zet in Metka.”

Rad ali nerad se je Gašperon udal zgovornemu Francetu Grozniku, ki je vprašal, kdaj bo razprava.

“Na 24. maja sem vabljen k obravnavi.”

“Dobro! Dan poprej me opozrite, da grem gotovo k sodišču in vam pomagam, da kmečki doktor ne bo zmagal.”

Gašperon se je pomiril in čakal na znamento razpravo. Tisti večer pred njo je obvestil Groznikovega Franceta, naj bo drugo jutro že ob šesti uri pripravljen na odhod k sodišču, ker morata biti vsaj točno ob

devetih pred sodnim starešinom Nosom. Zamuditi ne smeta!

Dve in pol ure hoda je do Vipave. Torej naj pazi, da gre pravčasno od doma!

Ko je drugo jutro posijalo sence na vrhove gora, se je Gašperon že odpravil od doma. Ko je stopal mimo Groznikovemu domu, se je France na dolgi njivi, lučaj od hiše pripogibal in hitro nekaj sadil.

“Kaj pa delaš, France? Ali še ne pošles? Čas hiti,” je prigajjal Gašperon.

“Pol mernika kuhanega boba sem že nasadil. Se pol mernika ga moran nasaditi,” je svoje razlagal Groznikov France.

“Pojdi, pojdi, ti in kuhanibobi!” se je jezil Gašperon.

“Le pojdate, oče Gašperon! Kmalu pridem za vami,” je dejal France in uren nadaljeval s vojim delom.

Gostilničar Masle in Miha Gašperon sta sedela na klopi v razpravnih sobah okrajnega sodišča v Vipavi. Bližala se je deveta ura. Sodni starešina Nosan je že sedel za mizo. Suh zapisnikar Petrič Anton je nevoljno čakal.

“Ce tvojega bodočega zeta v petih minutah ne bo, pričnemo razpravo,” je omenil Nosan.

“Pride, gotovo pride,” je trdil Gašperon, sedel kakor na trnu in gledal, kdaj se vrata odpro v vstopi Groznikov France.

In ravno, ko je bila ura devet, je priprotal v sobo ter glasno in prešerno pozdravil sodnega starešino, zapisnikarja in gostilničarja Masleta.

“Kod si pa lažil tako dolgo? Ce bi pričakoval tu štefan vrapca, bi bil gotovo eno uro pred določenim časom tu. Tako smo pa moral nate čakati.”

“Ne zamerite, gospod sodni starešina! Predem sem odšel semkaj, sem moral nasaditi mer-

nik kuhanega boba,” je smeje omenil Groznikov France.

“Pojdi, pojdi!” se je hudomušno zasmehjal sodni starešina in udaril s pestjo po mizi. “Od kdaj pa kaj zraste iz kuhanega boba?”

“Nikoli, gospod starešina. Od kdaj pa se iz ocvrtih jajc vale piščanci?”

“Nikoli!” je odvrnil sodni starešina Nosan. “Ali misliš, da sem bedak in bom nasedel kmečkemu doktorju Muharju?”

“Ne zamerite, gospod Masle. Tu imate eno krono za jajca, kruh in vino. Ni sicer zapitek toliko vreden, a naj bo nekaj nadplaćanega!” je dejal Groznikov France in plačal Masletu Gašperonu zapitek.

“Prvda za ocvrta jajca je končana,” je dejal gospod sodni starešina Nosan. To pot jo ni pogodil kmečki doktor. “Kuhan bob je z ocvrta jajca. Kuhan bob je za želodec, ocvrta jajca tudi. Iz kuhanega boba ne zraste nič, če ga sadiš. Iz ocvrtih jajc se ne vate piščanci.”

Gospod Nosan se je prešerno zasmehjal, pobral spise in odkrakal v svojo sobo, si nabasal pipi tobaka in začel kaditi.

“To je najznamenitejša pravda, kar sem jih kdaj reševal,” je mislil gospod Nosan in se znotravnja smerjal.

Jesenj sta se poročila Metka in France. Miha Gašperon je držal besedo, dal lepo balo in 1000 Kron dote.

Sam ni imel sreče s četrte ženo. Mlade ni dobil, ne Ančke, ne kake druge. Na kresno noč je izkopal mesto zaklada zabočrepinj, katere mu je podstavil Smoldin. To ga je takoj osmešilo pri Vipavcih, Rovtarjih in Gorjancih, da ni dobil neveste. Ujetil se je in čez leto dni izročil premoženje Groznikovemu Francetu, gospodarstvo si je pa pridržal do smrti.

V Švici študira 12,000 tujih dijakov

Švica ima blizu 500 tujih mladini namenjenih zasebnih šol

Švica je privlačna tudi za diplome in študente iz drugih dežel. Tuji dijaki in študentje ter njihovi starši in sorodniki, ki jih obiskujejo, prinesajo vsako leto tuji mladini namenjenih šol in v Švico kakih 50 milijonov tujih deviz. Švica ima torej od njih veliko gospodarsko korist. Nič manjša ni korist, ki jo ima v političnem in kulturnem oziru. Mladina iz teh dežel se uči spoznavati Švico, njene kulturne, politične in gospodarske ustanove. Tako Švica brez posebnega prizadevanja venomer navezuje stike s tujimi deželami. Šole in internati za tujo mladino niso nič novega. Že pred 150 leti je znani strokovnjak za vzgojo mladine Pestalozzi v Yverdonu ustavil prvo takšno šolo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

ANTON OGRINC

SLOVENSKA MESNICA

6414 St. Clair Ave.
ENDicott 1-3716

SUNKE - KLOBASE
SUHO in SVEZE MESO

Prvovrstna kvaliteta. Zglastite
se v naši mesnici aii pa nas
poklicite po telefonu.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vošči vsem svojim odjemalcem in prijateljem.

D. LUSIN'S SOHIO SERVICE STATION

6002 St. Clair Avenue

Se priporoča, da ga obiščete, kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avtomobil

MRS. RUDY BUKOVEC

MESNICA

4506 Superior Ave. HENDerson 1-8638

ŽELI ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

ANTHONY & JEAN ZIMMERMAN

GROCERIJA in MESNICA

1193 East 60th St. HENDerson 1-0594

Suh in sveže meso, suhe klobase,
najfinješa sveža grocerija

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem svojim odjemalcem in prijateljem!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETU VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM

INZNANCEM ŽELI

SEDMAK MOVERS

IMAMO NA PRODAJI TUDI RABLJENO POHISTVO

325 East 156th St. KENmore 1-6580

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU VSEM POSETNIKOM, PRIJATELJEM
INZNANCEM ŽELIJO

JOHN in ED KINKOPF in JIMMY (Cabbage) KAPEC
lastniki

HORSESHOE LOUNGE BAR

Pri nas boste vedno dobro postreženi z
NAJBOLJSIM VINOM - PIVOM - PRIGRIZKOM

747 East 185th St. IVanhoe 1-9619

KOMIN PHARMACY

JOHN KOMIN, lastnik

SLOVENSKA LEKARNA

6430 St. Clair Ave., vogal Addison Rd.

Zeli vsem odjemalcem vesele božične praznike
in srečno novo leto

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobiše še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

K U P O N

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Prosim, da pošljate Ameriško Dom

Božični običaji v ptujski okolini

Božični čas se prične z adventom. Zato uvrščamo tudi klekne mož ali fant, ki je napravil predbožične praznike vil stolec, na eno nogo in pogleda čez stolec. Tedaj vidi vse coprnice z latvicami na glavi in z lučjo v roki; ponekad pravijo, da gledajo coprnice nazaj in jih tako mož s stolca lahko spozna.

Ko jih zagleda, mora hitro zbezati v kako hišo ali čez tri potoke, kajti drugače ga coprnice razdrobe v sončni prah. Izdati pa jih nikoli ne sme; če bi jih izdal, ne bi nikdar več smel iti po sončnem zahodu iz domačega dvorišča, tedaj njemu tisočkrat gorie.

Če se vejice do svetega posta razvzeto, potem je prihodnje leto gotovo poroka. Vejice se baje vse razvzeto; zato se v Ptiju skoraj vsa dekleta pojmožijo.

V okolini pa hodijo šolarski fantje zjutraj ob treh, štirih "Barbare voščit." Pred oknjimi vpijejo:

Bog vam daj dosti sreče pa naj mokro dol teče, da bi imele kobile piščeta, koklje teleta, krave žrebata itd.

Po voščilu dobijo od gospodarja ali gospodinje darilo v denarju; nekateri si ga precej naberejo (Budina). Na dan sv. Barbare ne sme nobena ženska v mlin, ne sme pronesti in nič odnesti; sploh blizu ne sme, ker ima mlinar drugače vse leto nesrečo in vse polomi.

LUCIJINO
Na Lucijino (12. decembra) vstane gospodinja že ob dveh zjutraj in gre v veliko posodo za zrnje v žitnico. To posodo napolni z najrazličnejšim zrnjem — kolikor vrst ga je pač v žitnici. Od vsakega zrnja vzame merico, kakor se ji zdi. Zrnje nato zmeša in zmelje na domačih žrmljah tako, da jih gogni narobe. Ko je zrnje zmlein, speče presen kruh, ki ga mora družina že pred sončnim vzhodom pojesti. Ta kruh velja tudi za dobro zdravilo zoper steklino. Na Lucijino pričnejo nekateri Haložani delati čarovniški stolec. Ta stolec delajo od Lucijinega do božiča — 12 dni. "Pred sončnim vzhodom mora pridejati stolec les, ki mora biti vedno iz druge tvarine in tudi tisto jutro vrezan. Kolikor je dni (12), iz toliko vrst lesa mora biti narejen stolec. Ko je na božični večer stolec gotov, ga mora nesti k polnočnicam. Med službo božjo mora stati pred cerkevnimi

TOMAŽEVO
Na Tomaževe (21. dec.) gospodinja ne sme peči kruha. Neka gospodinja je pekla na Tomaževu kruh. Pod mizo je prišel velik črn pes, ki se ni dal prepoditi. Gospodinja ga je na vse načine izganjala izpod mize, toda vse zaman. Zato je šla h gospodu župniku, da ji nasvetuje, kaj je storiti. Župnik je nekoliko pomisli in rekel: "Pojdil domov in vzemil največji in najlepši pečeni kolač kruha ter ga zavij v bel prt! Ta zaviti kolač postavi pred psa, ki bo takoj odšel s kolačem vred!"

Zena je vse tako naredila in pes je takoj popodel kolač in zbežal. Od tega časa si gospodinja ne upajo več na Tomaževu kruha peči. Dne 21. dec. je najkrajši dan v letu. Zato imajo posebno Hrvatje še mnogo običajev o Tomaževem.

SVETI POST
Kdor je bral Meškove spise, bo vedel, kaj je sveti post. To je dan pred božičem. Na sveti post spečejo po vseh Haložah po tri poprtnike, ki jih imenujejo pomijeke. Ponekad jih napolnijo s suhim hruškami in jabolčnimi kraljji. Na vrh tretjega pomijeke prilepi gospodinja še manjši kolaček. Razen tega naredi, preden jih vsadi, z roko na vsekoga križ. Tega dne se vsi postijo do enajstih. Ob enajstih

Smreke — slika iz slovenskih planin

z različnimi papirnatimi cvet-

si svetijo z bakljami ali pa s suhimi smrekovimi trskami. — Nekateri mečejo tudi rakete v zrak.

Medtem pa gospodinja speče raznih gibanic in včasih tudi purana in pripravi pražena jetra. S temi jedili pogosti tiste, ki pridejo od polnočnice.

Hlapci, ki ostanejo doma, imajo pa med polnočnico največjo silo. Hodijo namreč od skednja do skednja krasit seno. Ako konj je to noč več vrst sena, bo drugo leto rejen in mu nobeno seno ne bo škodovalo. Tisti pa, ki so mu na sveti večer ukrali krmo, bo imel vse drugo leto mršave konje. Zato zabijejo to noč vrata na skednjih, parnah in hlevih, da jim ne bi kdo ukradel sena ali slame. Tudi vsa vrata na svinjakih zabijejo, da jim coprnice ne bi poškodovale svinj. Coprnice imajo namreč na božični večer največjo moč.

Na sveti večer vse lepo pojmejo in pomejejo, da božič ne najde nič grdega in umazanega v hiši. K polnočnicam

SVETA NOČ

Zopet sveta noč se zgrinja čez ravan; tista noč, ki je rodila sveti dan.

Polna svetega veselja in miru, prva je začula pesem: "Cast Bogu!"

Vsa nebesa so zajela: "Mir ljudem!" Ko Ljubezen je objela Betlehem.

Gledala je brez bojazni raj odprt. Zdaj Nebo je izpolnilo svoj načrt.

Širna zemlja je sprejela blagovest; križ Ljubezen je objela in bolest.

Detece nocoj obhaja rojstni god; za vezilo spet preganja ga Herod.

Mi pa polni svete volje gremo v hlev k Detetu, ki ga pozdravlja rajske spev.

Limbarski.

božično pesem: "Sveta noč, Med polnočnico od dvanaeste blažena noč." Sosednji fantje do ene ure je v studencih namesto in dekleta pridejo gledat, ker so radovalni, kdo ima lepše okrašeno božično drevesce in

Pastir ureže pred sončnim zgodbo tri lekske šibe, ki še ne smejo biti leto stare. Z njimi žene živino k potoku napajat. Če to stori, ga živina vse drugo levaruhinjo. Na potu v cerkev to ne jezi.

BOŽIČ

Po polnočnicah gredo vse domov in se gostijo z jedili, ki jih je gospodinja pripravila. Spat ne gre nihče. Vsi se vsedejo okrog peči in poslušajo starčeve zgodbe o božičnih nočeh. Pa tudi druge pripovede si pripovedujejo. Na primer o ptujskem mestnem stolpu, o Kresniku, ki je gospodoval na Vubergu, o Atili, ki je pokopan pri Sv. Roku na Hajdini itd. Zjutraj gredo vse k svetnicam, razen varuha. Po zornicah je doma pripravljeno zopet obilo jela. Načnejo drugi pomicjek. Tretjega zavijajo v prt in postavijo k pomicjeku. S sprom, ki je ležal pod mizo, sekajo poleti meglice, ko se približuje nevihta s točo (Haloze).

Prede gredo k polnočnicam, odlučno toliko lukovih lupin, kolikor je ljudi pri hiši ter jih nalože po vrsti na mizo. Za vsakega je zaznamovana ena lupina. V lupine potrosijo soli. — Ko se vrnejo cd polnočnic, pogledajo lupine. Kjer se je sol raztopila, ta prihodnje leto umre.

Dekline gredo pred polnočnico in drvjak, si naložijo en narodajoč drv ter jih nesejo v kuhinjo "pod kumen". Ko se vrnejo cd polnočnic, prestejejo drva. Če so sparana, potem se deklina prihodnje leto poroči.

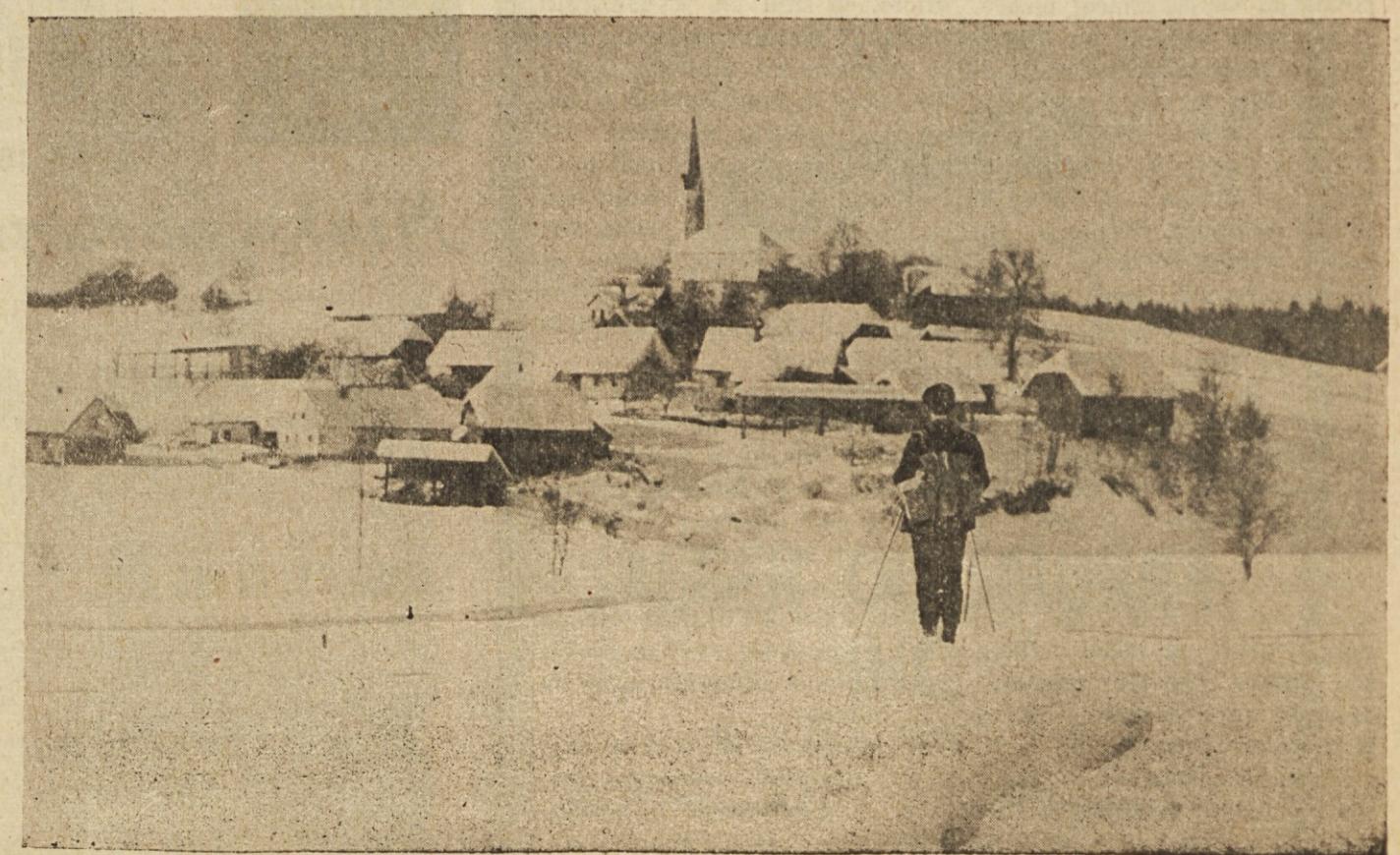
STEFANOVO

Na Stefanovo ima vsak fant k službi božji šopek, ki mu ga je dalo dekle. Z blagoslovljeno soljo osolijo meso, ko zakoljejo svinjo. Pravijo, da zaradi tega meso ne čravvi. Z njo posolijo tudi tele, ki pride na svet, da ostane zdravo. Blagoslovljeno sol uporablja tudi za zdravilo.

JANŽEVO

Na Janževu nesejo vino v cerkev blagoslavljat. Z blagoslovjenim vinom zaliijo vse sode, da se vino ne skvari. Če zbuli živina, dobi blagoslovjenega vina. (Budina).

F. Kotnik.

Zvonik cerkvice, sre-

dišča slovenske vasi,

kipi proti nebu sredi

zimske pokrajine

Božično jabolko

Mračiti se je začelo že zgodaj popoldne. Ves dan je po malem snežilo s tistim drobnim snegom, ki je podoben slani. Neko, ves dan sivo, se je skušalo včasih pretrgati. Toda komaj se je prikazalo za dlan sinjine, že se je sivina znova potegnila čez celo nebo.

Aleš Trpin je stal pred barako. Kar ni imel obstanka v sobi. Otroci in žena, vsi so nekam tiho, nobenega ni za groš. Sveti večer je, doma bi bilo veselja, da ne bi vedeli kam z njim, tu ga ni niti za otroško perišče. To Aleša Trpina grize. Misil je vseskozi, da bo kaj prihranil, vseskozi je garal pri firmi, toda nazadnje še za življenje ni bilo dovolj. Žena je skoraj bosa, otroci tudi, pa ni denarja ne za to ne za ono.

Aleš Trpin je razočaran. Prisel je sveti večer, kakor tepen otrok je, še ves zadihan od veke. Ljudje po taborišču so obrisali pršne slike z doma, samo da bi ostali spomin na stare božice, ki so bili vsi prekajeni s kadilom in prekopljeni z žegnano vodo.

Nocoj je Aleš Trpin doma. Od hleva do hiše postopa, po veži se razgleduje, po stopnjicah gre v zgornjo hišo, skrinje odpira, za otroke nabere pehar krhijev in jabolk, ki so taka kakor iz voska. In perišče orehov je priložil, da jih bodo otroci tolkli s poleni, dokler ne odidejo spat.

Ves je nocoj Aleš Trpin doma. Še stoji ponevz žerjavico v kuhinji in se dviga vonj kadila pod strop. Pušpanova vejica mokra leži na javorjevi mizi v hiši. Zato mora Aleš to noč domov, da pokropi in pokadi svoj dom. Kako bi brez blagoslova samotna hiša? Rodovi so jo kropili in pokadili na vsak sveti večer, tudi noč ne sme čakati.

Kakor pijan je Aleš Trpin noč. S kalnimi očmi gleda po taborišču in odzdravlja znanec. Saj nihče ni več tu, vsi so doma, samo s telesom - hodijo todle.

Prav narahlo še sneži. Drobni

sneg podoben zmrznjenim solam.

Ko sedi med svojo družino, sam ne ve, kam bi pogledal. Boji se otroških oči, da ne bi prošile.

Toda sam ne ve, kdaj se mu je polomila beseda. Samo očitajočen pogled je ujem.

"Da bi vsaj kakšno jabolko imel," je dejal.

Precjer je zlezel Cenek spod mize.

"Ata, abuka." In je začel tleskati z ročicami. "Vsaj tihi bi bil, ko veš, da nobenega ni!"

Trpinkin glas je žalosten. "Nisem misil, da bom rekel na glas." Trpin vzame otroka v naročje.

"Ni abuka, Cenek." Trpinove oči so solzne. "Nobenega ni, Cenek."

Trpin dolgo gleda v ženo. Trpinka ve, kaj misli.

"Samo dva šilinga sta še, Aleš."

Kakor da se je ves svet podrljan, je Trpin vstal in vzel denar.

"K Rusinji pojdem v šestnajsto barako."

Cenek je čakal pri vratih. V rokah je prinesel Trpin štiri jabolka, štiri kosmače, rumene kakor maslo.

Cenek je zavriskal.

Trpin je vzel nož in pričel deliti. Vsakemu dober krhjel, da bo še za jutri.

Ceneku je krhel omajil. Koža bi se mu zaletela, revčku. — Premajhen je še.

Ko so otroci polegli, sta Trpin in Trpinka ostala sama z mizo. Tiha, kakor sta, se bojita govoriti.

Na mizi so še vedno jabolčni oluki in poleg njih nož. Trpinove roke se igrajo z njimi.

Tedaj so se Trpinki nenadoma vsule solze.

Trpin ni vedel, da ga peče grlo. S prsti je prikel olupek in ga pričel žvečeti.

Praznikov si to leto Trpinova nista vočila.

Mauser Karel.

Pokristjanimo božičevanje!

Že lani so se oglasili glasovi stala kakor nekak hram božji. po vseh Združenih državah, da Vse je bilo svečano in praznično. je treba dati vsemu praznovanje božiča bolj verski značaj. Tudi letos smo brali v časopisu o raznih tozadnih predlogih, da bi se v javno in družinsko življene uvedlo bolj versko praznovanje božiča.

Zunanjega blišča ter silne trgovske reklame za božič je v Združenih državah pač toliko, da nas v tem oziru gotovo ne prekose nikjer na svetu. Nikakor nismo proti kaki trgovski reklami, to je čisto razumljivo, da skuša vsak trgovec porabiti čas pred božičem za povečanje svoje prodaje, povdarjam le, da odobravamo stremljenje onih ameriških krogov, ki žele, da bi se božično okraševanje in z njim združena reklama vršila tako, da bi se bolj povdarjal verski značaj božiča.

Če greste te dni na Public Square, boste morali priznati, da je malokrat na svetu kak javni trg tako sijajno okrašen pred božičem, kakor je naše mestno središče. Priznati moramo, da je pri letosnjem okrašenju zelo močno povdarjen verski značaj. Sredi parka stoji lep transparament Kristusa Kralja, na drugi strani pa ogromna slika Matere Božje z Detetom. Lepo bi bilo, če bi tudi slovenske trgovine po St. Clairu v svojih božičnih izložbah postavile v središče vseh okrasov jaslice v različnih izvedbah.

Če opazujemo praznovanje božiča v ameriških družinah, nam nehote pride na misel velikanska razlika med tem praznovanjem in onim, ki smo ga bili vajeni v starem kraju.

Doma je nosilo vse praznovanje božiča res verski pečat. Domuča hiša je na sveti večer po-

lesku, okraskih in svečah, pod njim pa so kje skrite komaj vidne male jaslice, ki bi morale biti središče svetega večera. Zunajost je takoreč prekrila vso versko vsebino.

Na mizi poleg božičnega drevesa pa je cel kup božičnih daril, lepo zavetih in okrašenih. Bogato okrašeno božično drevo se priže in prične se božično obdarovanje. Morda brez molitve in brez petja božičnih pesmi, brez pravega božičnega razpoloženja prično deliti bogata darila, ki pač ne spominjajo na revne jaslice v Betlehemu. Hiša je postalakor mala trgovina. Zavoji se odpirajo, darovi pregledujejo, hvalejajo šumno, otroci kriče in vpijejo, ko pregledujejo nove in bogate igrače. Cel večer je le šum in krik. To ni tihha sveta noč...

Naj nihče napak ne razume! Lepo in primerno je, če se na sveti večer obdarujejo člani družine, toda to bi ne smelo biti središče vsega svetega večera. Glavna točka božičnega praznovanja v družini bi morale biti jaslice, branje božičnega evanđelija, petje božičnih pesmi, obdarovanje bi moralo biti bolj posranskega pomena. Kot zaključek družinskega praznovanja pa naj bi bila pot k polnočni maši v župno cerkev.

V Avstriji so pred leti izdali lep molitvenik, ki ima tudi navodila, kako praznovati razne cerkvene praznike v verskem duhu. Za božični prazniki ima ta molitvenik sledeče navodilo:

"Verska skrivnost praznika mora biti središče družinskega praznovanja. Če se na sveti večer vrši v družini kako obdarovanje, naj družina prej moli pred jaslicami, prebere sveti božični evanđelj, med petjem božičnih pesmi naj se priže božično drevo in naj se izvrši blagoslov hiše."

V Ameriki se ponekod vrše o božiču razne parade in prireditve. Zadnje čase skušajo vse te

nastope privedeti bolj v verskem duhu. Tako bremo, da bo letosnja božična parada v Reading, Pa., v Hendersonu, N. C. in v Rock Islandu, Ill. predstavlja la le verske predmete. V Tucsonu, Ariz. bodo v sodni palaci postavili velike jaslice, kjer bodo razne skupine na sveti večer prepevale božične psalme. V Elkhartu, Ind. so se domenice cerkve, mestna občina in šole, da bodo skupno privedili za božič Handelov oratorij Mesijas. Občinski in cerkveni predstavniki

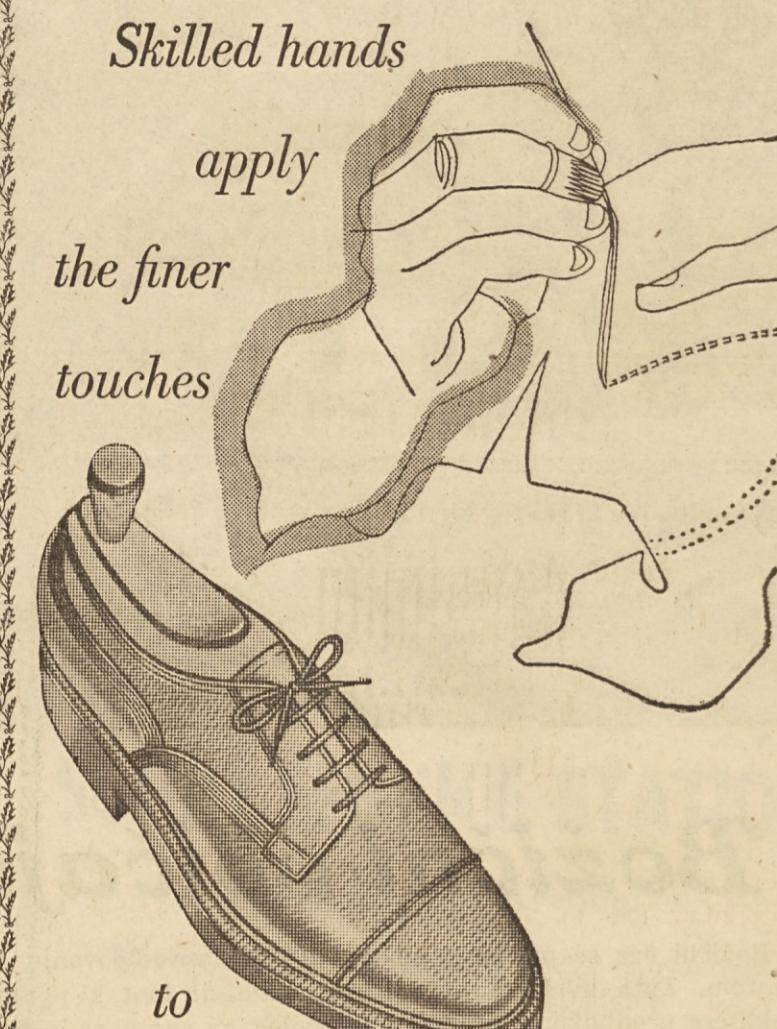
bitij. Biotin je na svetu zelo malo. Strokovnjaki so izračunali, da bi veljalo 100 g biotina kačih 50 milijonov švicarskih frankov. Zdaj pa so odkrili kemijsko snov, ki je še dražja, namreč biotin. To je nekakšna vrsta vitamina, ki je zelo važna za življence organskih bitij. Biotin je na svetu zelo malo. Strokovnjaki so izračunali, da bi veljalo 100 g biotina kačih 50 milijonov švicarskih frankov. Biotin je torej petdesetkrat praznovanju božiča in vsemu okrasu dražji od radija.

M. Š.
Biotin dražji od radija
Za najdragocenejšo snov na svetu je veljal doslej radij, saj stane gram radija kakih 10,000 švicarskih frankov. Zdaj pa so odkrili kemijsko snov, ki je še dražja, namreč biotin. To je nekakšna vrsta vitamina, ki je zelo važna za življence organskih bitij. Biotin je na svetu zelo malo. Strokovnjaki so izračunali, da bi veljalo 100 g biotina kačih 50 milijonov švicarskih frankov. Biotin je torej petdesetkrat praznovanju božiča in vsemu okrasu dražji od radija.

Skilled hands

apply

the finer
touches

S CUNARDom v JUGOSLAVIJO

z največjimi ladjami na svetu!

Vživajte 5-dnevne počitnice na oceanu na prekooceanskih orjakih Queen Elizabeth ali pa Queen Mary na poti v Jugoslavijo . . . obiščite Pariz . . . in še vedno boste došli v Jugoslavijo v manj kot 7 dneh; prav tako hitro in celo hitrejš kot direktno s katerimi koli drugimi ladjami! Cela voznina po morju in na zemlji v tel "ekonomični sezoni" je presenetljivo nizka (na pr. od \$211.70 do Ljubljane). V to je vključeno potovanje po zemlji s kontinentalnimi luksuznimi brzovlaki, kar jo dostopi zaključek vsekega breskvenega potovanja in samo po sebi predstavlja počitnico. Cunardova slavita međunarodna kuhinja vključuje Vašo priljubljeno slovensko hrano.

Mauretanija in Coronia Vam nudita isti standard luksusa za 7-dnevno potovanje.

Ekonomske cene (vključno francoski pristaniščni davek)

OD NEW YORKA DO CHERBOURGA

Turistični razred \$175 Razred kablni \$240.50

Vlek od Cherbourga do Pariza drugi razred \$6.75

Iz Pariza do Ljubljane (24 ur)	\$36.74	\$29.95
Zagreba (29 ur)	\$43.33	\$30.68
Beograda (35 ur)	\$61.04	\$44.18

Obiščite Vaš lokalni potniški urad

CUNARD LINE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

ter

SREČNO, ZDRAVO NOVO LETO

1953

VAM ŽELI IN SE PRIPOROČA

TUDI V BODOČE

Louis Majer

FINO IN TRPEŽNO OBUVALO
ZA VSO DRUŽINO

6410 St. Clair Ave.

EX 1-0564

TINO MODIC CAFE

6030 St. Clair Avenue

FRANK and AGNES MODIC, Proprietors

LIQUOR - BEER - WINE

We wish a Merry Christmas and a Happy New Year to all!—Stop in when you are in the neighborhood!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI

VICKI

KMET'S

BEAUTY SHOP

5506 Superior Ave.

HEnderson 1-7202

The Latest Method of Permanent Waving

ZAHVALUJEMO SE VSEM NAŠIM ODJEMALCEM
IN VOŠČIMO VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO

NORWOOD BEVERAGE

PIVO in JUGOSLOVANSKA VINA

A. RUPE, lastnik

6104 St. Clair Ave.

ENdicott 1-1229

ZELIMO VSEM NAŠIM KLJIENTOM, VLAGATELJEM IN PRIJATELJEM

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

POSVETUJTE SE Z

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

SLOVENSKA HRANILNICA

ST. CLAIR URAD
6235 ST. CLAIR AVE.
HE 1-5670

EAST 185th URAD
813 EAST 185th ST.
IV 1-7800

★ ★ ★

Issued Every Thursday for the Jugoslavs in Wisconsin
Tedenška priloga za Slovence v Wisconsinu

OBZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications to
OBZOR PUBLISHING COMPANY
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

LOKALNE VESTI

Veselje in zadovoljstva polne božične praznike želite vsem čitateljem kot tudi naročnikom Ameriške Domovine in Obzora ter vsem poslušalcem najstarejše Ameriško-slovenske radi ure v Ameriki,

Rado in Marica Staut

Ustanovitelja in direktorja programa, zdaj na WRJN—WRJN-FM (1400 KC) postaji, Milwaukee, Wisconsin

Božična poslanica novega župnika fare Sv. Janeza Evangelista v Milwaukee milwauskim Slovencem preko radia

Novi župnik fare Sv. Janeza Ev. v Milwaukee, g. p. Aleksander Urankar bo na božični dan na slovenskem radijskem programu preko WRJN-WRJN-FM postaje (1400 k. c.) naslovil na vse milwauske Slovence velepočembno in času primočno poslanico ter se obvezem predstavil naselbini kot njen novi dušni pastir, katerega je Slovenec, ki so dolgo bili brez slo-

venskega dušnega vodnika, poslala škofova modrost in katerega so farani že z veseljem in ljubnijo sprejeli. Novi g. župnik bo govoril ob 3:30 pop. na božični dan (25. decembra) kot uvod k posebnemu polnemu slovenskemu božičnemu programu, ki ga vodita g. in ga, Rado Staut na omenjeni postaji in ki bo nadaljevanje radijske oddaje slovenskih božičnih pesmi na rednem programu nedeljo prej ob 11. dopoldne (21. decembra). Ne zamudite torej te prilike, da slišite ljubezne besede novega g. župnika in — Slovenca, ki bodo gotovo zanimala vsakega Slovence v Milwaukee in v okoliških naslebinah.

Ponovna uvedba federalne rentne kontrole v Milwaukee in protesti proti njej

Federalna vlada je s 27. octobrom uvelila za Milwaukom zopet rentno kontrolo in določila, da morajo lastniki stanovanjskih hiš do 10. decembra zoper registrirati vse stanovanjske prostore, ki jih dajejo v najem. (Ta določba — registracija stanovanj — je bila baš te dni podaljšana do 18. decembra.) Proti tej nepravičnosti in neterminjeni odredbi federalne vlade ("utemeljitev") je slonela le na generalni izjavi, da je kontrola spet potrebna, brez navedbe kakšnih konkretnih dejstev o kakem aktualnem pomanjkanju stanovanj in se je zato od-

*

Poslušajte

prvo in najstarejšo slovensko radijsko oddajo na osrednjem zapadu

Ameriško-Slovensko RADIO URO. v Milwaukee

oddajano

vakko nedeljo dopoldne od 11. do 12. ure centralni čas (od 12. do 1. ure opoldne poletni, odn. vzhodni čas) preko postaj

WRJN in WRJN-FM
(1400 k.c.) (100.7 m.c.)

*

Program vodita in napoveduje v slovenščini in angleščini
Mr. in Mrs. Rado Staut

*

RIPPLE'S FAMILY SHOE STORE, 629 W. National Ave.—Tel.: EV 3-5490.
DR. FRANTZ E. C., Dentist, 526 W. National Ave.—Tel. OR 2-1370.
FAY DRUG CO., Pharmacy, 738 So. 5th St., tel.: OR 2-2156.

GLOJEK F. A., Attorney, 6227 West Greenfield Ave., tel. Spring 4-3414; Res.: 5400 W. Hayes Ave., tel.: MI 5-1728.

SANITARY SODA WATER CO. 1430 So. 69th St., tel.: Greenfield 6-3620.

CANADA DRY BOTTLING CO., Inc. (Soda and Spring Water), 232 W. Bruce St.; tel. MA 8-1152.

KOCH RUDOLPH R., Jeweler, 1116 W. National Ave., tel.: MI 5-6653.

ITY LIQUOR DISTR. (Frank Koche, Prop.), 1235 So. 41st St.—Tel.: MI 5-2660. (Fine Villa Wines.)

redba splošno smatrala kot politična volilna kampanjska poteka sedanje demokratske administracije tekom minulih predsedniških volitev) so se takoj dvignili viharji protestov in do začetka decembra so že skoraj vse milwauske okoliške občine osvojile resolucije, ki zahtevajo od federalne vlade, da takoj zoper ukine novo odredbo. Tem protestom se bo očvidno pridružila tudi milwauska mestna občina, kajti javno zaslisanje v prilog taki resoluciji je že dočeno za 22. decembra ob 7:30 zvečer v dvorani mestne zbornice. Federalni zakon namreč določa, da mora stanovanjska administracija, odnosno predsednik Z. D. takoj ukiniti tako rentno kontrolo, če občinski svet mesta ali občine, v kateri je rentna kontrola uvedena, dozene da v dotednici občini dejansko ni nobenega pomanjkanja stanovanj ter sklene, da se kontrola odpravi. In javno zaslisanje, h kateremu imajo vsi, najemniki kot lastniki hiš dostop in pravico do izraza svojih misli, naj

pomaga mestnim očetom do pravilne presoje in sklepa. Hišnim posestnikom, ki doslej še niso registrirali svojih najemninskih stanovanj kakor zakon določa, priporočamo, da se ne protivijo tej določbi ter prijavijo svoja stanovanja in tako zadostete zagonu. Če milwauski mestni svet sklene, da se kontrola odpravi, itak ne bo nobene škode nikjer, razen v blagajni strica Sama, ki je moral za nekaj tednov plačati najemnino in uradniški aparat za potrebe urade v poskusu svojih birokratov, da vloge za svojo stranko nekaj več glasov v minulih volitvah.

Pristojbina za uporabo javnih telefonov s 5. januarjem povisana na 10c

Državna komisija za javno posrežbo (Wisconsin Public Service Commission) je v ponedeljek naznanila, da je odobrila povisanje telefonske pristojbine za uporabo javnih telefonov po vsej državi ob 5c na 10c. Povisanje stopi v veljavno v ponedeljek 5. januarja, vendar se bo javnost lahko še naprej govorili za "nikel." Vsak aparat bo imel vložek za "nikel" in "dime."

družba računa, da bo za te spremembe potrebljeno nadaljnih 15 dni, t. j. do 20. januarja. Za dobro teh 15 dni bosta veljali torej dve pristojbini: na aparatu, ki bodo spremenjeni na 10-centni vložek prvi dan, boste plačali 10c za prvih 5 minut pogovora, za vsakih nadaljnih pet minut pa še 5c, dočim boste na nespremenjenih aparatu do 20. januarja lahko še naprej govorili za "nikel." Vsak aparat bo imel vložek za "nikel" in "dime."

Za dobro voljo

"Gospodiča, ljubim vas. Ali hočete postati moja za vse življenje?... Zakaj se pa jokate?"

"Od samega veselja! Še včeraj mi je rekla mama: Rada bi videla tistega osla, ki bi vzel takoz kozo kot si ti!"

Krokarska

"Kaj greš v gostilno, Maks? Saj veš, da morava prihodnji teden plačati najemnino.

"O, do takrat bom že prišel domov."

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER ZDRAVJA IN SREČE POLNO NOVO LETO ŽELI VSEM SLOVENCEM IN OSTALIM ODJEMALCEM

FRANK SODEN, lastnik

SODEN SUPER MARKETS

7441 W. Greenfield Ave. Tel.: GLenview 3-2644
2742 W. Fond du Lac Ave. Tel.: Kilbourn 5-2580
3413 N. Green Bay Ave. Tel.: LOcust 2-5320
2739 S. Kinnickinnic Ave. Tel.: SHeridan 4-3070
2741 N. Teutonia Ave. Tel.: Kilbourn 5-3305
1316 W. Vliet Street. Tel.: MARquette 8-6553
2626 W. Vliet Street. Tel.: Division 2-1305
Office 1347 N. 12th St. Tel.: Division 4-0500

from

ALLIS CHALMERS MANUFACTURING COMPANY

MILWAUKEE

WISCONSIN

MERRY CHRISTMAS!

Joy and Strength
Be With You
GLADLY WILL WE SERVE YOU!

STRONG AND SAFE
for
SAVINGS - INVESTMENTS - HOME LOANS

You Get Friendly and Personal Attention!

SECURITY SAVINGS & LOAN

2701 W. NATIONAL AVE.

VESEL BOŽIČ
ter sreče, zdravja in zadovoljstva polno
NOVO LETO
želi vsem, svojim slovenskim priateljem

JAEGER OLDSMOBILE, INC.

WALTER A. JAEGER, Pres.

1329 W. National Ave.

Milwaukee 4, Wis.

*why not call
before
Christmas Eve?

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY
Working always to serve Wisconsin better

POLNOČNICA

Duhovi rajske svirajo,
raduj se, o kristjan!
Prepadi se zapirajo,
nocoj je mrak končan.

Dviguje sredi se vasi
v svetlobi božji hram,
iz stolpa spev zvonov doni,
odpada breme z ram.

Prepevajo tako lepo,
kot pelo je nekoč
nad hlevcem Detetu nebo
na prvo sveto noč.

Utihnil je posvetni vrišč,
ves krik gorja in gnev;
razlega pa se iz svetišč
ljubezni slavospev.

Molitev vstaja iz srca
in prav v nebo kipi,
"Te Deum" sega do neba
in Detece slavi.

Limbarski.

S poti po slovenski zemlji

Cleveland, O. — Zdi se mi, da ne bo napak, če na kratko napišem nekaj stvari o mojem nedavnem potovanju v Evropo, ko sem obiskal rodno domovino, pa prehodil tudi oni del Slovence, ki je ostal pod Avstrijo ter tega pod Italijo in Svobodno tržaško ozemlje.

V Evropo so me vabili že dalj časa moji prijatelji, ki žive tam. Hoteli so me opozoriti na razmere, v katerih živi naš narod zlasti izven Jugoslavije. Prvotni cilj moje poti sta bila Primorska s Trstom in Slovenska Koroška.

Šele kasneje sem se odločil, da pojdem pogledat tudi v svoj rojstni kraj.

Večina bralcev AD pozna razmere, v katerih žive Slovenci v Italiji, Trstu in na Koroškem, saj list prinaša vsak teden precej obširna poročila iz teh predelov naše slovenske zemlje. Po splošni cenitvi živi na Koroškem še okoli 70,000 Slovencev na strnjenej slovenskem ozemlju, ki ima neposredno zvezo s slovenskim ozemljem v Jugoslaviji. Na Tržaškem v coni A je Slovencev okoli 60,000 tisoč in prav toliko jih je tudi v mejah Italije, na Goriškem v Slov. Benečiji.

Na stisko in narodno zapostavljanje teh naših ljudi so me hoteli opozoriti moji prijatelji v Evropi in me naprositi, naj bi med svojimi rojaki v tej deželi poskusil zbuditi za njihovo trpljenje čim več zanimanja.

V Trstu so Slovenci hudo zapostavljeni. V mestu samem morajo v uradih govoriti le italijansko, v okoliških občinah je dovoljena tudi uporaba slovenskega jezika. Vso oblast imajo v Trstu v rokah Italijani, čeprav je v smislu mirovne pogodbe Svobodno tržaško ozemlje zasedeno po Angležih in Amerikancih. Z velikim trudom se je posrečilo Slovencem organizirati lastne ljudske in srednje šole, ki pa so v vedni nevarnosti, ker se italijanski narodni prenapetosti hudo zaletavajo vanje. Tržaški Slovenci žele, da bi ostalo Svobodno tržaško ozemlje samostojno državo, kot je predvideno v mirovni pogodbici, ki so jo zavezniki sklenili z Italijo v Parizu. V tem smislu smo v preteklem februarju poslali ameriški Slovenci tudi posebno spomenico v Washington.

Trst je lepo obmorsko mesto in življenje v njem je prav prijetno. Posebno dobro sem se počutil v okolici, ki je čisto slovenska. Žal je bil čas mojega bivanja tam sila kratek.

* * *

Slovenski Goričani so mi tudi potožili svoje težave. Italijani jim kratko njihove narodne pravice, skušajo uničiti še tistih nekaj bornih slovenskih šol in otroških vrtcev, ki so jih Slovenci s težavo dobili prav leta po vojni. Posebno pa je težko goriškim Slovencem, ker nimajo pravega zbirališča. Zato so se

kot katerakoli druga ustanova. Ko je po vojni prišla Celjska Mohorjeva pod nadzorstvo titovskih oblasti, se je osrednja Mohorjeva v Celovcu odločila obnoviti svoje delo v nekdajnem središču. Mi, Slovenci v Ameriki smo ji pomagali s tem, da smo ji kupili nov stavni stroj. Družbina tiskarna je premagala prve težave in spet pošilja med svoje rojake na tisoče novih slovenskih knjig. Vesel sem bil njenega uspeha in kulturnega dela, ki ga s takim pridom vrši. Koroški Slovenci imajo velike težave, ker jih Nemci ovirajo pri njih narodnem delu in jim nočijo priznati nobenih pravic. Nimajo niti svojih ljudskih šol, da o višjih sploh ne govorim. Zdi se mi, da je prav, če poudarim, da je naša dolžnost opozarjati ameriško vlado na krvicu in zapostavljanje, ki ga naši rojaki v Avstriji doživljajo iz dneva v dan.

S svojimi koroškimi prijatelji sem prepotoval vso deželo in si ogledal nje lepote. Obiskal sem tudi cerkev Matere Božje na Svetišču.

* * *

Vse povsod, kjerkoli sem bil, sem posnemal slike, da bi mogel svojim rojakom tu pokazati lepote slovenske zemlje in jim oseveziti spomine na njo. Prenekači rojaki v Clevelandu in v že 5.6 let.

Toronto v Kanadi so te slike v zadnjem času videli. Vsi so jih bili veseli. Ob priložnosti kazanja teh slik sem povedal tudi več o razmerah doma v Jugoslaviji in o težavah, ki jih prenašajo naši rojaki v Avstriji in Italiji.

Nekateri rojaki so se ob nekatere moje besede spotikal in me celo v časopisu napadli. Mr. Steblaj in Mrs. Bozich, ki sta se obregnala vame češ, da ni res kar sem trdil o verski svobodi v starri domovini, bi stavil le eno vprašanje: Naj povesta, v katero cerkev hodita v nedeljah k maši. Če mi tega povedate ne moreta, bi jima svetoval, naj verske stvari — za katere se sicer ne brigata — tudi v tem primenu pustita v miru. Katoličani bomo svojo stvar že sami znali braniti. Ce pa mislita braniti Tita in njegova komunistična nasilja, je pa to seveda njuna stvar.

Anton Grdina.

Ženske žive dlje od moških

Statistični podatki mnogih zavarovalnic v Ameriki in Evropi kažejo, da žive ženske dlje od moških in da je razlika v zadnjih desetih letih naraščala. Medtem ko so leta 1930 ženske živele povprečno 4.5 let dlje od moških, je znašala leta 1949 razlika vse znanstvene raziskave o dajaljih krvih.

NAD 520 LITROV KRV JE DAL

Wilhelm Klein iz Frankfurta na Nemškem je pravo "medicinsko čudo" in izjema med dajalci krv. V 15 letih je namreč dal kri 130-krat, skupaj nad 50 litrov. Po mnenju zdravnikov bi moral umreti že 130krat. — Klein sodi v skupino dajalcev krvne skupine O. Večkrat je dal samo pri eni transfuziji poldrugi liter krv. Nekoč je dal v enem tednu petkrat zapored skupaj dva in pol litra krv. In po njih se je počutil zelo dobro, medtem ko so navadni dajalci krv že po eni precej izčrpani.

Za medicino je Klein prava uganka. Ni namreč še znan primer, da bi se kri v človeškem telesu tako hitro nabirala. Šest zdravnikov, ki so mu prerokovali smrt, je že umrlo. Klein pa še živi. Navaden dajalec krv lahko da kri samo v šestih do osmih tednih, največ 300 do 500 kub. cm. ker se količina hemoglobina v krvi po vsaki transfuziji skrči za 60 do 90 odstotkov, krvna telesca pa se obnavljajo zelo počasi. Klein je edinstven primer, saj je postavljal na glavo vse znanstvene raziskave o dajaljih krvih.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VOŠČI VSEM PRIJATELJEM INZNANCEM**JOHN A. FAKULT COUNCILMAN 32. VARDE**

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VOŠČI VSEM

NOSAN'S SLOVENIAN HOME BAKERY

6413 St. Clair Ave. ENdicott 1-1863

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČE TER

USPEHA POLNO NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM, GOSTOM in PRIJATELJEM

LOUIS ERSTE

lastnik znane

GOSTILNE in VINSKE TRGOVINE

6802 St. Clair Ave. HEnderson 1-3344

SPECH GROCERIA

1100 East 63rd Street

HEnderson 1-0674

GROCERIA in MESNICA

—Se toplo priporočamo—

Želimo vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto!

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

MICHAEL SUHADOLC, lastnik slovenske cvetličarne

MICHAEL'S FLORAL SHOP5823 Superior Ave. EXpress 1-3408
VENCE IN CVETLICE ZA VSE PRILIKE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETU VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM

INZNANCEM ŽELITA

FRANK in MARY BARAGA, lastnika

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

Se priporočata rojakom za obisk

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU VSEM PRIJATELJEM INZNANCEM

GOOD LUCK CAFE
4017 St. Clair Ave.

Vsakovrstne pijače in fina postrežba

JANEZ TRDINA:

Božične legende**Moč svete noči**

Tisto noč, v kateri se je rodil Kristus, se je izpolnilo vsakemu človeku vse, karkoli je žezel. — Kdor je hotel zlata, našel ga je drugi dan poln rudnik. Kdor je rajši imel rodovitno polje, mu je od takrat rodilo žito desetkrat bolje kakor vsem sosedom. Komur se je zdela voda premrzla, je pritekel studenec, ki je bil pozimi topel, da ga je bilo veselje piti, poleti pa mrzel, da so delavci hodili pol ure daleč ponj. Takrat so nastali naši bistri potoki, takrat naše hladne vode, takrat pa tudi topli in zdravilni vrelci.

Nekaterim se je tožilo, da se pozimi ne morejo kopati, in drugo jutro jim je bruhal pred hišo iz zemlje vroč studenec. Tako so postale vse toplice. Ni mogoče prešteti vseh dobrot, ki so prišle tisto noč na zemljo.

Pa tudi dandanašnji ima sveti večer veliko moč. Ta in pa kresni večer gorijo zakladi, da lahko obogati, kdor jih ume vzdigniti. Na sveti in kresni večer se pogovarja tudi živina, kaj se bo čez leto zgodilo. Kdor ima pri sebi praprotno seme, jo dobro sliši, toda nikomur ni svetovali, da jo gre poslušat, ker bi mogel izvedeti človek tudi svojo smrt ali kako drugo nesrečo, ki ga čaka naslednje leto.

Kdor prinese na polnočnico s seboj štiriperesno deteljico, spozna vsako čarovnico, ker so obrnjene takrat vse proti cerkevnim vratoom. In tako je mogoče videti in doseči tisto noč še veliko imenitnih stvari, če je človek brez smrtnega greha, posebno rado pa se posreči to takemu, ki je še popolnoma nedolžen. Moliti je vselej dobro in Bogu prijetno, ali nikoli nas ne uslisi rajši kakor na sveti večer ob polnočnici, ko se je rodil božji sin in je vladalo zaradi tega veliko veselje na nebu in na zemlji.

Sveta družina in cigani

Ko so prišli sv. Jožef, Marija in Jezušček v Egipt, so bili silno žejni, ker več dni ni bilo najti nikjer studenca. Pri prvem vodnjaku prosijo ljudi, da bi mogli piti. Ti ljudje pa so bili neumiljenega srca in jim niso dovolili, da bi si žejo pogasili. Vprašali so jih zaničljivo, če so mar pozabili pot do svojega doma, da se potepajo tako po svetu. Pitali in žalili so jih z najgršimi pridevki in kletvami, rekle so jim celo, da so cigani, kar je bilo pri Egipčanah najhujše razžaljenje in zasramovanje.

Jokaje je šla sveta družina dale. Bog pa je kazoval neumiljene ljudi še tisto uro, da so pozabili pot do svojega doma in se jeli potepati po širokem svetu: Kamorkoli so prišli, jih je vsak človek črtil in prekinjal, jih podil od svojega praga in jim še vode ni privočil. Nihče jim ni reklo drugač kakor cigani in Egipčani in tako pravimo njihovim naslednikom še dandanašnji v svarilo in spomin, da pade vsaka kletev nazaj na tiste, ki jo je namenil svojem bližnjemu.

Jezušček in slavček

Preljubi slavček je bil začetkom slab pevec, da so ga ljudje zaničevali in poslušali rajši vrbaca kakor njega. Tiči so se izkušali, kateri zna lepše peti in so končno razsodili, da najlepše poje veseli škrjanec, najgrše pa otožni slavec. Ta sodba je ubogega slavčka tako razčilila, da ni mogel ne jesti ne spati. V tistem kraju so prenočili takrat sv. Jožef, Marija in Jezušček. Sv. Jožef in Marija sta spala, Jezuščka pa so od silnega truda tako biele noge, da ni mogel zaspasti.

V temni noči je bilo Jezuščku strašno pusto in žalostno. Globoko je vdihnil: "Oh, da bi me hotela kratkočasiti zdaj vsaj kačka ptičica s svojim petjem — rad bi prosil zanjo Boga, naj ji podeli najlepši glas med vsemi

ptičicami, da bo sebe in ves svet z njim razveseljevala."

Slavček sliši Jezuščkove besede in mu začne prepevati in prepeval je tako lepo, tako sladko, da je Jezušček kmalu zadremal in zaspal. Zdaj slavček ni več žaloval, veselo je pel vso noč svojo srečo, božjo čast malega Jezuščka v neskončno čast njezove Matere Marije.

Že drugi dan so napravili ptiči nov zbor in na tem zboru so soglasno potrdili, da ni bilo ptiča in ga ne bo, ki bi se mogel kosati s slavčkom. In kar so razsodili ptiči, so potrdili tudi ljude.

Slavček prepeva še zmiraj najrajsi in najlepše ponoči, hvaležno spomin tiste noči, v kateri mu je po Jezuščkovem priprošnji Bog podelil dragocen dar sladkega, ves svet razveseljujočega petja.

Jezušček in bela lilia

Sv. Jožef, Marija in Jezušček so potovali v Egipt. Pot je bila pusta in peščena. Jezuščku pride v čeveljček droben kamenček, da se je moral sezuti in stopiti z boso nogo na gola tla. Tamkje je stala bela nožica Jezuščka, je pogurala iz peščene zemlje lepa neznana cvetlica — bela lilia, znamenje njegove angelike nedolžnosti in čistosti.

Jezušček in divja roža

Sv. Jožef, Marija in Jezušček so prišli na potu v Egipt in goščavo bodečega trnja. Svet. Jožef in Marija sta lepo pazila, da Jezuščka ne oprasne trn ali grmovje, bilo je tako gusto, da ga nista mogla obvarovati. V ročico se mu je zasadil oster trn in iz rane je padla na zemljo kapljica krvi. Iz zemlje pa je pogurala najlepša vseh cvetlic na božjem svetu, veselje za vsako človeško oko, živordeča in žlahtno dišeča divja roža ali gartoža.

Vprašanja in misli za božič!

Lorain, Ohio. — V tretji adventni nedelji smo slišali v sv. evangeliju, da so prišli judovski duhovniki in leviti pred Janeza in ga spraševali: "Kdo si ti?" — Janez je priznal in ni tajil: — "Jaz nisem Kristus. Jaz sem glas vpijočega v puščavi; izravnajte pot Gospodovo".

"No, kdo si pa ti in jaz? Na tole vprašanje skušajva dati odgovor danes, ko smo v dobi razpoloženja božičnih praznikov. Kdo si ti in jaz? Odgovor tvoj in moj naj bo: Kristjan! Veren človek, ki verujem in vem, da nisem prišel na svet le za ta svet, ki verujem in vem, da ob smrti ni vsega konec, ampak čakam zadnjega velikega božiča in Boga, ki bo prišel in prinesel s seboj plačilo in kazneni potniški letal.

Kdo si ti? Slovenec! Član o-nega naroda, ki danes največ trpi pod komunističnem knuto; naroda, ki že leta kravai in se boari za svoj obstoj, za svoje naravno in nadnaravno življenje. Ali bo ta naš slovenski narod odrešen gorja in satanove sužnosti? Od življenja in dela vsega posameznega Slovencev to zavisi. Z delom, z mlitvijo, z žrtvijo, s svojo popolno notranjo cibnovo lahko močno približamo slovenskemu narodu dan cđrešnju.

Kdo si ti? Jaz mislim, da je nam najblžji odgovor ta, če rečemo: Begunec! Zakaj? Begunec zato, ker sem hotel biti in ostati katoličan in Slovenec, ker nisem hotel hlapčevati satanu in njihovi zvezni, zato sem begunec. Pa se zgodi tudi, da včasih pozabimo, zakaj smo postali begunci in nastopili to pot. Zato je prav, da se poglobimo v teh dneh svetih božičnih praznikov, da zopet zaživi v nas ta resnica. V praznikih, ko bodo naše duše in srca zopet zahitela v hrepenjenju po domu, ko si bodo zaželela zasneženih poljan in tih

božične domačnosti, glasu polnočnega zvona in vonja po kadilu, one sreče svetega večera in veselja ob domačih jaslicah, topline domače peči in pesmi svete noči, nad vsem pa ljubezen domače družine.

Pa hrepenenje bo ostalo hrepenenje, begunec bo ostal tudi na sveti božični večer begunec, v dobrini ali mrzli tujini. Ali toplino in srečo božičnega večera moremo doživeti tudi mi na tujem. Tudi kot begunci nosimo dušo s seboj in ta duša mora dojeti srečo božične skrivenosti. Gospod bo tako dober, da bo prišel v njø in jo napolnil s tisto srečo in mirom, ki ga svet ne more dati, čravno smo daleč v tujini. Bo mogel priti prav v vsako dušo? Izravnajmo pot Gospodovo!"

Blagoslovljene božične praznike in srečepolno novo leto 1953 želim vsem Slovencem po širinem svetu.

Lojze Tomažič.

Zopet nemška letala

Zahodnonemška vlada skuša že dlje časa obnoviti potniški letalski promet. Pred kratkim so osnovali posebno društvo, ki se bo bavilo s ponovno organizacijo nemškega potniškega letalskega prometa. Družba, ki ima 6 milijonov nemških mark, osnovnega kapitala, naj bi se imenovala "Društvo za potrebe letalstva". Ta družba naj bi prevzela razgovore s tujimi tvrdkami o nakupu letal za novo nemško Luthanso, ki jo naj bi osnovali po ratifikaciji bonnskega sporazuma. Računajo, da okupacijeske oblasti proti obnovitvi nemškega civilnega letalstva, ne bodo imeli posebnih prigovorov. Spričo dolgih dobavnih rokov za nabavo potniških letal, nameravajo že sedaj skleniti pogodbe, da bi lahko obnovili potniški letalski promet prihodnje leto spomladsi, zaenkrat se namenava Zahodna Nemčija zavoljiti z nakupom 30 letal, od katerih bi bila polovica dvomotornih, polovica pa štirimotornih potniških letal.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Simoncic Slovenska PEKARIJA

6724 St. Clair Ave.

Tel.: UTAh 1-0282

Se prav lepo zahvalimo vsem za dosedanje obisk ter se priporočamo v bodoče.

Postregli vam bomo najboljše z dobrim pecivom.

Se priporočamo za obilen obisk.

VENEC ZA UČITELJA — Južnokorejsko dekle daje venec okoli vrata gen. James A. Van Fleetu ob priliku, ko je ena izmed južnokorejskih divizij končala vežbanje in je bila poslana na bojišče.

ZDAJ JE ČAS, da si naročite **FURNEZ NA PLIN**

Mario Kolenc

Louis Planinc

za pravočasno inštalacijo!

Dajte, da vam pokažemo prednosti novega

BRYANT PLINSKEGA FURNEZA ali PARNEGA KOTLA

(z napravo za zimsko prezračenje)

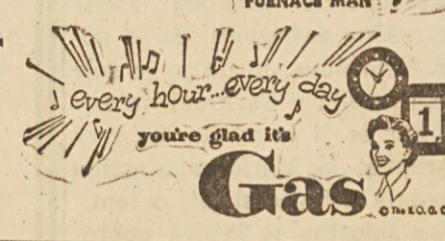
Ne morete dobiti boljšega "air-conditioned" furneza na plin!

Vam ni treba ničesar plačati takoj

Imate do tri leta časa za plačevanje

Lahko plačate poleg plinskega računa

Ogled za inštalacijo in proračun damo brezplačno

Poklicite nas predno boste komu oddali naročilo za popravo vašega starega furneza ali za inštalacijo novega. Prihranili si boste denar in zadovoljni boste z našo poslugo! Hann's družba je na dobrem glasu!

Izvršujemo vsa monterska dela in zamenjamovaše stare cevi z bakrenimi.

Pokličite MU 1-4200

15533-41 EUCLID AVE. at TAYLOR
Trgovina je odprta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek
do 8. ure zvezč

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL CO.

LES IN DRUGI STAVBNI MATERIAL

1321 Marquette Ave.

HE 1-5080

LES ZA POPRAVILA:

prenovljena, industrijske potrebe, domove, garaže

¾" Redwood Panels — Clear Kiln Dried Stock

Suitable for Drain Boards, Cupboard Doors, etc.

2' - 3' široke — 6' in 8' dolge

Plywoods — ¼" - ⅜" - ½" - ¾" debeline

Tempered Masonite

Sash — Doors

Moulding — Stair Work

Storm Saš & Doors

Insulation, Batts, Rolls, Bags

Wall Board

Wood & Asphalt Shingles

Roll Roofing and Felts

Roof Coating — Asphalt Fibre Base

Marlite Plastic Wall Tile

Sheet Rock & Rock Lath

Hard & Soft Wood Flooring

Corner Bead — Interior Finish

Točna in prijazna postrežba — Prvovrstni material!

ŽELIMO VSEM SLOVENCEM VESELE BOŽIČNE

PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Zahvala in priporočilo

Spodaj podpisana se iskreno zahvaljuje vsem številnim odjemalcem. Se priporočava tudi v bodoče in zagotavlja dobro postrežbo.

Zeliva vsem odjemalcem veselle božične praznike in srečno novo leto!

JOHN ZAKRAJŠEK in EDWARD POGRAIC

1147 Addison Rd. Cleveland 3, Ohio

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

Napačna posoda

Povedala vam bom, kako so v starih dobrih časih prodajali in kupovali maslo na naši lepi in slavni Menišiji.

Kot dober trgovec so očka Ribenčan kaj hitro našli nekaj na moč pripravnega.

"Tukaj je nekaj," so dejali, "vendar 'trepd ueris' je 'vsnu', pa zglilah."

Ženica je bila kar zadovoljna, ker je prišla poceni do tako pravne posode, Ribenčan je bil pa tudi vesel, da je tako hitro prodal posodo brez roča.

Ženica je bila doma nekje od Otav, če mar ne od Pivovnika ali od Cajnarjev, morda celo iz Podslivnice, pa saj je vseeno, glavno je, da je bila iz prelepe sv. Vida. Pravijo, da je tam deset vasi, pa samo dve hiši ... le preračunajte, kako je to mogoče.

Čakajte no, kako je že bilo s tem maslom oziroma s tisto posodo, v kateri je bilo maslo.

Torej nekega dne je tista pridna gospodinja rekla svoemu možu: "Jojzestana, stari, nesreča se mi je zgordila." — "Ja-a-a," zategne možiček, "kaj pa je spet za en zlomek, e?" — "O,

saj sem že naprej vedela, da bo spet razsajal kot vselej, kadar se mi kakšna posoda razbije in to po nesreči, kakopak. Veš, tisti pisker, v katenega devljem kuhano maslo, mi je padel iz rok, kaj morem . . ."

"Saj pravim, stara, ti si pa res nerodna babnica. Zdaj bo Pa spet treba štet denar za nov pisker. Še ob grunt me bo spravila", je godrnjal mož.

Navsezadnje se je možiček le potolažil in rekel ženi:

"Saj bo menda drugi teden v Cerknici semenj, pa bova stopila tja dolgi pogledat. Jaz bi si rad kupil nov klobuk. Moj zatahnaši je že precej star, saj veš. Je še od takrat, ko sva se vzela in temu je že kar precej let. Sem že skoraj pozabil, menda je bilo tisti predpust, ko je bil v Ljubljani potres. Res, čas je že, da dobim novega. Ali ne?"

Zdaj pa nazaj h kmetici v hribe. Drugi dan je ta zavila pisker z maslom v čeden priteček in ga, kot že večkrat poprej, v le-

po pisani cajni nesla naprodaj v našo vas k Markotovim, v staro in priljubljeno gostilno in trgovino. "Dober dan, mama", je prijazno pozdravila gospodinja in postavila na tla svojo veliko cajno.

"No, mati, kaj ste pa danes dobrega prinesli?" jo je pobara Markotova mama.

"I, maslu sem prinesla, pa v čisto novi posodi," se odreže kmetica.

"Ravno prav, da ste ga prinesli, saj ga bomo takoj rabili, ker bomo jutri pogače pekli, bomo dali kar na vago, da vidim koliko ga je."

Kmetica vesela, da je prodala maslo, odgrne prtič. Lepa nova nočna posoda je bila polna rumenega masla. Markotova mama je začudeno gledala in svojim očem ni mogla verjeti in še do sape ni mogla. Globoko je vdihnila in rekla:

"Jojzestana, ali norite, ali kajda v taki posodi nosite maslo okoli? Takoj precej se mi spravite spota s tem vašim maslom! Kar slabo mi prihaja, ko to vidim. Kar drugam ga nesite, k nam ga ni treba več. Nikdar več ga ne kupim od vas!"

Presenečena kmetica začne prestrašeno zatrjevati, da je posoda čisto nova, in da jo je šele včeraj kupila v Cerknici na sejmu, ker se ji je zdela na moč pripravna, le Markotova mama ni hotela nič več slišati o tem.

Vsa žalostna je ženica pobrala svojo cajno in jo ubrala v Begunje, toda tudi tam ni mogla prodati masla in tudi v Cerknici ne. Vsa utrujena in objokana je zvečer privandrala domov. Vsa žalostna je pretopila maslo v čisto navaden pisker ter pridejala še nekaj svojih grenkih solz. Tisto nesrečno posodo je pa z veliko ilhoti zagnala tja za plot, med največje koprije, da se je razletela na tisoč kosov. Nato pa je spet v dostojni in masla vredni posodi svojo, robo lahko prodajala. Toda pri Markovih v Selščku ga od nje res niso več kupili, menda jah... Jaz bi pa samo to še dodala, da je bila tista posoda brez roča res na vso moč privlačna in "apetitnih" ali ne?

Josephine E.

Z lefi vid peša

V večini primerov opeša ljudem vid v starosti okrog 40 let

V Franciji so lani pregledali oči več deset tisočem ljudi različnih poklicev. Ugotovili so, da opeša vid ljudem v večini primerov v starosti okrog 40 let. Pri odraslem človeku posreduje očesno zrkelo možganom vsak dan nad milijon slik. Samo po eni predstavi v kinu registrira se ljudje večinoma premalo zanimajo za svoj vid, da mnogi nočno nositi naočnikov in s tem še bolj škodujejo očem. Tako na primer človek, ki bi moral nositi naočnike samo dveh dioptrrov, dela, če jih ne nosi, z 20% manjšo delovno storilnostjo in se mnogo hitreje utrdi. Ljudje ki so jim potrebeni naočniki 5 dioptrrov, so brez njih malone povsem nesposobni za delo.

Že v dvajsetem letu kakih 23% ljudi slabovo vidi. Med 20. in 30. letom se ta odstotek poveča na 39. med 30. in 40. letom pa na 48%. Med 40. in 50. letom sla-

bo vidi 71% ljudi, od 60. leta naprej pa 95%. Razni poklici različno vplivajo na vid. Med šoferji, strojevodji in drugimi prometnimi uslužbeni je samo 16% takih, ki slabovo vidi, v tehniki industriji jih je 22, v lahkoi industriji 25, v težki 35, v industriji pohištva pa 50%. Znatno večji je odstotek ljudi s slabim vidom po pisarnah.

Raziskave so tudi pokazale, da se ljudje večinoma premalo zanimajo za svoj vid, da mnogi nočno nositi naočnikov in s tem še bolj škodujejo očem. Tako na primer človek, ki bi moral nositi naočnike samo dveh dioptrrov, dela, če jih ne nosi, z 20% manjšo delovno storilnostjo in se mnogo hitreje utrdi. Ljudje ki so jim potrebeni naočniki 5 dioptrrov, so brez njih malone povsem nesposobni za delo.

Očka Ribenčan jo je prijazno pobral, če rabi kaj za pod posteljo.

Na glich za pod posteljo ne,

Tel.: MAin 1-7272

J. F. PERKO & COMPANY

1128 Union Commerce Bldg.

Cleveland 14, Ohio

INVESTICIJE, DRŽAVNI IN MUNICIPALNI BONDJI,
KI SO PROSTI DOHODNINSKEGA DAVKA

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

POZOR! Vaši soredniki, prijatelji in znanci še vedno nujno potrebujejo Vaše pomoči. V Vašem interesu je, da za VAŠ TEŽKO PRISLUŽENI IN OD UST PRITRGANI DENAR Vaši svoji v DOMOVINI debe

RES PRVORSTNO BLAGO

ZATO NAROČAJTE DARILNE POSILJKE PRI DOBROZNANI KOMPANIJI

DOSTAVA V 15 DNEH

CITRUS IMPORT-EXPORT

DOSTAVA V 15 DNEH

lastnik Aleksander Goljevšček

Lastno skladišče v Prostih luki Trsta 4-11-31 Trst, Via Torrebianca 27 Trieste, Post Box 522
KI JE ZARADI PRIZNANE SOLIDNOSTI, TOČNE IN NAJHITREJŠE POSTREŽBE IN NAJTOČNEJŠEGA OBVEŠČANJA SVOJIH ODJEMALCEV postala

VODILNA KOMPANIJA ZA POSILJANJE DARILNIH POSILJK PO VSEJ EVROPI

CENIK

CENE v USA dolarjih za 1 LB. FRANKO zadnja pošta ali železniška postaja prejemnika

RIZ, Splendor extra brillato 0.21

RIZ, Carolina Superchinese 0.25

TESTENINE vseh vrst (makaroni, spaghetti), bele Ia 0.21

PSENIČNI GRES, la kanadski 0.20

MOKA, kanadska EXTRA GOLDEN SUN, najfinješa, na drobno 0.18

MOKA, kanadska EXTRA GOLDEN SUN ali GOLD MEDAL, ORIGINALNA VREČA, 100 lbs. 12.00

JEČMEN, oluščeni 0.18

SLADKOR, najfinješi kristal 0.21

SLADKOR v kockah 0.25

KAVA, RIO št. 3 ..... 0.76

KAVA, MINAS št. 2 ..... 0.80

KAVA, SANTOS EXTRA PRIME 0.93

KAKAO, holandski najfinješi 0.83

ČOKOLADA ZA KUHANJE, najfinješa 0.86

ČOKOLADA, mlečna najfinješa 0.90

ČAJ, FORMOZA 1.15

ČAJ, CEYLON ORANGE PEKOE 1.33

MLEKO V PRAHU, holandsko najfinješe 0.70

MLEKO KONDENZIRANO, holandsko najfinješe 0.35

OLJE OLJČNO, najfinješa rafinirano, ročke po 1 kg — za 1 kg 1.32

OLJE OLJČNO, najfinješa rafinirano, kanta 33 lbs. — za kanto 19.00

MAST, čista svinska, škatle po 1 lb. in 5 lb. — za lb. 0.38

MAST, čista svinska, kanta orig. 37 lbs. — kanta 13.50

SUNKA, kuhanja pršaška, škatle po 1 kg — za kg 2.42

SALAMA, la Gavrilovič 1.35

SLANINA, sušena (pančeta) 0.75

ČAJNO MASLO, dansko najfinješe, škatle po 1 kg — za 1 kg 2.50

PARMEZAN SIR, orig. Parma stravecchio 1.30

EMENTALSKI SIR v trikotnikih, škatla 6 kosov — škatla 0.22

PARADIŽNIKOVA MEZGA (paradajz), škatle po 1 kg — za 1 kg 0.70

POLENOKVA (stokfiš), EXTRA norveška 0.75

SARDINE portugalske v oljčnem olju, škatla 200 g — za škatlo 0.25

MED, CVETLIČNI, kozarci po 1 lb. 0.50

MANDELJNI, orig. Bari, oluščeni 0.88

ROZINE (cvebe), grške Candia št. 4 ..... 0.32

KEKSI, najfinješi masleni 0.50

BONBONI, karamele polnjene la 0.50

NOODLE SOUP, Royco, Daniels ali enake vrste, zavojček 0.18

MARMELADA, najfinješa, škatla po 1 lb. 0.50

FRANCKOVA CIKORIJA, škatle po 200 g, škatla 0.22

MILO, PRALNO, 72% maščobe 0.35

MILO, TOALETNO, komad 100 g — koma 0.15

MILO ZA BRITJE, komad 50 g — komad 0.25

ZOBNA KREMA "Kolynos" — tuba 0.30

POPER, orig. Lampong črn v zrnu 2.70

VANILIJA v palčkah orig. BOURBON, 10 palčk za 1.00

CIMET celi 1.80

NAGELJNOVE ŽBICE 2.20

PIMENT, celi 1.80

MOSKATOVI OREŠKI 2.20

LIMONINA KISLINA, najfinješe kakovosti 1.30

KADILO 0.80

RAZEN NAVEDENIH ŽIVIL POSILJAMO TUDI DRUGO PROVRSNTO BLAGO KOT BICICLE, RADIO, TEKSTIL, OBUTEV in splet vse za gospodinjstvo in gospodarstvo, kar Vaši svoji v DOMOVINI nujno potrebujejo in načemur trpijo pomanjkanje.

ZAHTEVAJTE pri naših zastopnikih navodila in cenike za vse, kar Vas interesa in kar želite poslati v stari kraj.

VAŠA NAROČILA IN MONEY ORDERS POSILJAJTE KOT DOSLEJ NASIM ZASTOPNIKOM ali V KORIST RAČUNA

Aleksander Goljevšček pri

The North American Bank Co., 6131 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio
ali BANČNE MONEY ORDERS na naš naslov Trieste, Post Box 522

Obračajte se S POPOLNIM ZAU PANJEM na naše ZASTOPNIKE

v U. S. A.

STEVE F. PIRNAT CO. JOHN BRISČEK MIHAEL STAVDOHAR JOSEPHINE POGAČNIK JOSEPH VEROVŠEK
6516 St. Clair Ave. 6202 St. Clair Ave. 2050 W. 23rd St. 1957 E. 34th St. W. 1609 Pacific Ave.
Cleveland 3, Ohio Cleveland 3, Ohio Chicago 8, Illinois Lorain, Ohio Spokane, Wash.
Phone HE 1-3500 Phone HE 1-9312 Phone 74419 Phone RI 64

Vesele božične praznike
in srečno novo leto vsem
priateljem in znancem

MAX AUTO BODY SHOP

1109 E. 61st St.

UTah 1-3040

Kadar je treba popravila vašemu avtomobilu, ali ga je treba prebarvati, se lahko s zaupanjem obrnete na naše podjetje.—Vse delo je točno in solidno.

Se priporočamo

ISKRENA BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠCILA
ŽELI VSEM

DR. A. L. GARBAS

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

6411 St. Clair Ave.

Express 1-5300

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
vsem odjemalcem, priateljem in znancem

JOSEPH DOLINAR

BEER - WINE - LIQUOR - LUNCH

6737 St. Clair Ave.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
vsem odjemalcem, priateljem in znancem

LAURICH'S DELICATESSEN

Fine domače klobase - razne vrste grocerije
sladoled - pivo - vino
—Dovažamo tudi na dom!—

15601 Holmes Ave.

MULberry 1-9592

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
vsem posetnikom, priateljem in znancem

SLOVENSKA BRVNICA

(BARBER SHOP)

Geo. Kovačič - John Petrič - Frank Cinkole

761 East 185th Street

IVanhoe 1-3465

MRS. MATILDA KRAINER

993 Addison Rd.

Cleveland 3, Ohio

VOŠCI VSEM SVOJIM SORODNIKOM, PRIJATELJEM
INZNANCIEM VESEL BOŽIČ IN SREČNO
NOVO LETO!

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi obiskovalcem, priateljem
in znancem

LUŽAR CAFE

6723 St. Clair Avenue

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM INZNANCIEM
VOŠCIVA VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER
BLAGOSLOVA POLNO NOVO LETO 1953

MR. in MRS. ANTON KUŽNIK

POPOLNOMA PRENOVIMO KUHINJE TER KOPAL-
NICE TER STENE LIČNO OBLOZIMO S PLOŠČAMI
PRAV PO VASEM OKUSU

—Naše delo je okusno in trpežno—

7702 St. Clair Ave.

EN 1-3306

Marjan Jakopič:

SVETI VEČER NA VASI

V lončeni peči ogenj prasketa,
skrivenostno tiho danes je povsod,
saj Dete je prišlo in Mati z njim,
svoj dom iskat v naš revni bohkov kot.

Slovesno oče, hišni gospodar,
odmolil je, požegnal dvor in hram,
zdaj v hiši že po prazniku diši,
prišlo je v goste drobno Dete k nam.

Pastirji skromni; ovčku kuštravih trop,
poklonit so prišli se Rešeniku,
a Detece smehlja na slami se,
da je sladko še staremu Redniku.

Pri nas bodite, gostje naši ste,
da bomo Detece vso noč zibali,
da bomo pesem angelov miru,
vso noč, do jutra verno poslušali.

Mraz zunaj je in rahlo še sneži,
na mrzle šipe burja rože riše,
ob pesmi s farnih lin vsa vas drhti,
zdaj Betlehem so naše dobre hiše.

V Iujino za kruhom

Euclid, O. — Zakaj smo zapustili rojstno domovino in svoje drage in se podali v negotovost v daljno Ameriko? Prvič zaradi skromnih zaslužkov na splošno. Posebno železničarji so bili slabno plačani. Naš tedanji vladar, cesar Franc Jožef je kot pristren Nemeckemu v prvi vrsti le za svoj narod. Le redko kdaj se je kak Slovenec pri železnicu dočopal do kake boljše službe. Da se mu je to posrečilo, se je moral najprej ponemčiti in svoje lastne rojake gledati od vrha dol. Slovenski fantje so bili najbolj upoštavani v vojnem času. Vedno v prvi vrsti — se razume. Moj soprog je bil v službi v Gorici oziroma v Solkanu pri državnih železnicah. Tam si sedaj Jugoslovani zidajo Novo Gorico, prava Gorica je namreč v Italiji. Bilo je l. 1913, ko je šel moj soprog na vojaške vaje na Dunaj. Bila sem tedaj pri svojih starših, kjer smo govorili samo o vojni in o Ameriki. Začela sem premišljevati, kaj ko bi šla tudi jaz tja. Saj končno z možem nisva imela kaj zgubiti. Z borno plačo, ki jo je on imel, si nisva mogla nič prihraniti, da bi mogla kupiti vsaj najskromnejši dom. Omenila sem svojo misel staršem in čudno, prav nič niso nasprotovali. Vsi smo čutili, da visi nad nami Damoklejev meč. Stari ljudje so se pogovarjali: "Ja, ja, vojska bo! Sedaj bo udarilo zares."

Od l. 1907 smo imeli v Avstriji vedno kako mobilizacijo. Vlak za vlakom poln vojaštva je odhajal na srbsko mejo. Nekoč sem gledala matere z otroci v naročju, ki so žalostno zrle z obrežja na parnik, ki jim je odpeljal soprote. Tega prizora nisem mogla pozabiti. Ko se moj soprog vrnil domov, sem mu povedala, o čem smo se doma menili in da pojdeva v Ameriko, če je za to. Bil je ves vesel. "Čim prej, tem boljse!" je dejal. Na Dunaju je srečal fante, s katerimi je bil še preje skupaj pri vojakih in vse so se odpravljali preko luže.

Šla sem torej v Trst k potovanemu agentu. Povedal je, da ne rabim nobenega dovoljenja.

Bog nas varuj! Bojim se, da bova dočakala to še midva, čeprav sva že priletna", je dejal drugi.

Ni bila še maša končana, ko je nastalo pred cerkvijo vpitje: "Vojna, vojna!"

Moj mož in jaz sva bila vesela, da sva se rešila vojne šibe. Tretji kor, h kateremu je spadal moj mož, je šel v Rusijo. Le malo od teh kranjskih Janezov se je vrnil.

Dosti se je v letih spremeno. Želja po povratku v staro domovino je zamrla, čeprav spomini niso izginili. Moji starši so legli v grob, tudi moj dobr si prog, ki si je tako želel še enkrat videti rodni dom, leži že štiri leta pod hladno rušo, on v ameriški zemlji.

Vsa dan zahvalim Boga, da živim v tej deželi svobode in blagostanja. Vsem je dobro znano, kake razmere vladajo v naši starji domovini, zato je brav, da se izkažemo Bogu hvaležne, da nam je dal vsega, posebno pa zlato svobodo, katero stara domovina najhujšje pogreša.

Vsem rojakom in rojakinjam želim vesel Božič in srečno blagoslavljenovo leto. "Ameriški Domovini" pa še posebej lepa hvala za točne in resnične novice o razmerah doma. Bog z Vami!

Mary Gombach.

Iznajdljivi občinski očetje

Divji prašiči, volkovi in lisice so za nekatere vasi v Pfalzu v Jugozahodni Nemčiji prava pokora. Med temi vasmi je tudi Buchenberg, kjer povzroči ta divelko Slovencev, posebno nas jad letno za okrog 25,000 mark škode. Ker vaščani nikar niso mogli pregnati zverjadi z njiv z lovom, so sedli občinski može k posvetu in si izmisli zelo učinkovito sredstvo. Na raznih krajinah svoje občine so postavili zvočnike in pripravili plošče, na katere so posneli pasji lajež in ropotanje s starimi lonci. Ko se zmraci, vsakih dvajset minut vključijo ta "koncert." Pravijo, da so dosegli zelo zadovoljive uspehe. Čreda divjih prašičev, ki je prej rila po poljih, je zbežala in že dalje časa ni sledila za njo.

Svoboda vere v Titovini

V bivši misijonski hiši očetov lazarirov pri Šreču Jezusovem v Ljubljani na Taboru je zdaj "Dom Majde Vrhovnik," komuničišči internat za dijakinje. V Lichtenturnu je "Dom Vida Čermelj," v Marijanšču na Poljanski cesti pa "Cankarjev dom." Ursulinski samostan na Kongresnem trgu je "Titov dom," samostan v Begunjah "Šola Ljudske milice." V Marijin Dvor v Radčah se lansko jesen spravili kaznejnice iz Rajhenburga. V Salezijanskem domu na Rakovniku je kasarna in skladisčje Rdečega križa. Cerkev Sv. Jožefa, last jezuitov, uporablja podjetje Triglav-film.

BUKOVNIK STUDIO
BOŽIČ SE BLIŽA! Razveselite vaše drage! Podarite jim vašo sliko vzeto pri slikarju
JOHN BUKOVNIK 762 East 185th St. IV 1-1797
Odperto dnevno od 9 do 8... Ob nedeljah od 10 do 3.
Slike za potni list in izkaz
SVATBE - DRUŽINSKE - CANDID - OTROKE
Predelujemo stare slike

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem cenjenim odjemalcem in znancem

ZULICH

INSURANCE AGENCY

VSAKOVRSTNA ZAVAROVALNINA PROTI

POŽARU IN NEZGODI

FRANCES ZULICH, Agent

18115 Neff Road

IVanhoe 1-4221

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

in

SREČNO NOVO LETO!

MARSICH & RUSS

6108 St. Clair Avenue

MARY MARSICH - FRANCES RUSS

PRAV

VESEL BOŽIČ

in

SREČNO 1953 LETO

želi vsem

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

STARCS PARK VIEW FLORISTS

J. J. STARCS

... Telegraph Delivery Service ...

DISTINCTIVE FLORAL ARRANGEMENTS
FOR ANY AND ALL OCCASIONS

9320 Kinsman Rd.

Cleveland 4, Ohio

Day: MI 1-2469 — Nite: EX 1-5708

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM, KAKOR
TUDI PRIJATELJEM INZNANCEM

HOLMES AVE. MARKET

Kakor druga leta, tako imamo tudi letos polno zaloge svežega in prekajenega mesa in vseh vrst grocerije po zmernih cenah! Dovažamo tudi na dom.

Sprejemamo naročila in pošiljamo po pošti tudi izven mesta!

15628 Holmes Ave.

Liberty 1-8139

Cleveland 10, Ohio

JOE AHLIN

SHEET METAL & FURNACE

POZNANI KLEPAR (SPENGLER)

IZDELOVALEC FURNEZOV

ŽELI VSEM SVOJIM
STARIM IN NOVIM ODJEMALCEM
VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO!

613 East 99th Street

Glenville 1-7630

SREČKO SELIVEC:

Naca in njegov motor

Naca je bil mesar, to sem že napravil kupčijo. Plačal je nekoč povedal. Hodil je po tržiskem kotu in okolici Kranja kaj para več za kilogram žive teže, pa mu je vsak rad pripijal živinče na dom. Mnogim je bilo in daljni okolici je bil poznan. Vsak gospodar je vedno zanj hranil živinče: "Naca najbojite plača!"

Vozil se je Naca po svojih kupčijskih poslih navadno z zavojljencem; bližje kraje je pa obletel kar s kolesom.

Vsak pošten Gorenjec je moral vsak ponедeljek v Kranj na sejme. Ni odločalo kaj in koliko je imel prodati ali kupiti. Stara navada ga je spravila vsak ponedeljek v Kranj. Ženske so se sicer temu močno protivile. Kljub temu, da je bila to že več stolet stara navada, se je ženske kar niso mogle privaditi. Vedele so, da so moški v Kranju zapravljali čas in denar. Moški so si vsled tega ves teden belili glave, da so do ponedeljka našli tehten izgovor, s katerim bodo v ponedeljek lahko dobili dovojenje za v Kranj.

Tudi Naca je šel vsak ponedeljek v Kranj. On pa ni imel težkoč s takim dovoljenjem. Šel je, kadar je hotel in kamor je hotel. Žena mu ni pregovarjala njegovih poti. Vedela je, da vsako njegovo pot zahteva njegova kupčija. Je bil pa Naca mož na svojem mestu. V petnajstih letih skupnega življenja ga žena ni videla pisanega. Rad je dal ljudem za vino, pil pa ni. Natotil je vsem, vzel koza rec in napisil:

"Na zdravje, fantje!"

Nato je malo odpil, plačal in šel. To njegovo navado so vse dobro poznali.

V Kranj je vsak ponedeljek zahajal zato, ker je tam dobil vse okolične gospodarje. Nenokrat je kar v Kranju z njimi

gre."

Povabil je Naca na zadnji sedež, pa sta se potegnila po glavnem trgu in kot bi trenil sta bila že zopet pred Lojzovo trgovino. Naca ni rekel ničesar, kar všeč mu je bil takle "konjiček."

"Sedaj pa še ti poskusi."

Naca se je počasi in nerodno skobacal na motor, Lojz pa mu je ponovno razložil vse gibe, pa je šlo.

"Koliko pa zahtevaš za tega svojega konja?" je vprašal Naca.

"Bova že naredila. Danes ga vzemni na poskušnjo. Prihodnjič, ko prideš, se pa domeničca."

Naca je bilo kar prav. Avtobus je že zamudil, na kaj se mu je zdelo predaleč. Kar prav mu je bilo, da bi se peljal z motornim kolesom.

"Drži!" je dejal Naca in ponudil Lojzu roko, ter se počasi potegnil iz Kranja.

Kar lepo je šlo. Naca je kmalu pozabil na vse drugo in njeve misli so bile že pri njegovi kupčiji. Mimogrede je bil v Naklu in Žejah. Se čez železniški tir se zapelje, pa bo v Duplju.

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

Naca je bila hitro sklenjena. Toda Lojz bi rad Nacu pridelal kaj več. Vedel je, da ima Naca denar.

"Nekaj posebnega imam za te, Naca," je dejal Lojz in z enim očesom zamišljal.

"Kaj pa? Morda konja?" se je pošalil Naca.

"Da, konja! Imaš prav. Pa kakšnega konja!"

Pokazal je Nacu krasno mornarico.

"Ta bi bil zate, Naca, ki vedno hodiš okoli po kupčiji! Koliko bi prihranil na času. Čas je pa zato, to več."

Naca je gledal motor, pa ni bil nič preveč navdušen. Ni vedel, kako naj ravna s tako ležalco.

Lojz je pa hitro zlekel kolo na prostu, ga zajahal in razlagal Nacu, kako je preprosto ravnanje s takole stvarjo.

"Glej, tukaj samo z nogo dol pritisneš, pa se takoj vžge. Potem delaš pa z roko, samo malo obrneš na desno ali levo pa je padla rešilna misel v glavo."

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

CLEVELAND 3. O., FRIDAY MORNING, DECEMBER 19, 1952

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 248

LETTO LIII — VOL. LIII

Admiral Mountbatten postal poveljnik v Sredozemlju

Ameriška vojna mornarica ostane neodvisna ofenzivna sila pod poveljstvom admirala Carney-a.

PARIZ. — Atlantski zaveznički so imenovali angleškega admiralja Mountbattena za poveljnika brodovja, ki ima nadzorovati sredozemske plovne črete, toda niso postavili pod njegovo poveljstvo silne ameriške šeste mornarice, ki je pod komando ameriškega admirala Roberta B. Carney-a.

Inicijativa v gori omenjenih območjih bo sicer v rokah 52 let starega admirala Mountbattena, ki je drugi bratranec angleške kraljice Elizabete, toda on bo še vedno podrejen glavnemu zaveznškemu poveljniku v Evropi, generalu Ridgwayu.

Naloga Mountbattenovega brodovja bo kontroliranje teh črt, straženje in spremljanje konvojev polaganje in čiščenje min in borba proti podmornicam. — Ameriški admiral Carney pa bo imel pod svojim poveljstvom ofenzivno pomorsko silo, obstoječo iz ameriških letalonosilk, bojnih ladij in težkih križark.

Novi grobovi

Frank Zupančič

Po enomesecni bolezni je umrl danes zjutraj na domu svoje pastorke na 1029 E. 78. St. Frank Zupančič, star 74 let, doma pri Novem mestu, odkoder je prišel leta 1904. Delal je pri Pennsylvanija R. R. po nekaj letih pa je bil mestni čuvaj. Bil je vdovec; žena Cecilia, roj. Vrček, mu je umrla leta 1938. Zapusča pastorko Mary Rozman in sina Franka Zupančiča, v domovini pa sestro Frančiško in nečaka. Bil je član društva Lipe št. 129 SNPJ. Pogreb v ponedeljek zjutraj iz Grdinovega zavoda na E. 62. cesti v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče. Ura pogreba še ni bila določena.

Vzoren policist

NEW YORK. — John F. Brelin, član tukajšnje jezdeče police, je bil odslovil iz policijske službe, nato pa obtožen vloma. Prijeli so ga, ko je pravkar prišel iz neke prodajalne žganja, v katero je vlomil, s tremi steklenicami žganja v rokah.

9-letni deček priznal, da je ustrelil sestrico

MT. VERNON. — Tukaj so obdržali za opazovanje nekega 9-letnega dečka, čigar 8-letna sestrica je podlegla strelni rani.

Daniel Keller, star 9 let, je priznal, da je ustrelil z 22-kalibrsko puško svojo csemletno sestrico Nancy, "ker mu je šlo njeni petje na živce." Rekel je, da jo je ustrelil, ko je prišla iz šole ter začela peti. Sam tistega dne zaradi prehlada ni bil v šoli. Otroka sta bila sama doma.

Usmrtitev s plinom

SAN QUENTIN, Cal. — Wm. E. Cook, 23 let stari ugrabljelec in morilec šestih oseb, je 12. dec. plačal z življencem svoje zločine. Usmrten je bil s plinom v plinski celici. Star je bil 23 let.

Se Faroukovih avtov ne marajo

KAIRO, Egipt. — Egiptska vlada je dala naprodaj na javni dražbi osemdeset avtomobilov bivšega kralja Farouka, toda zanje ni bilo nobenega kupca. Izgleda, da jim bodo morali drastično znižati cene, če se jih bodo hoteli odkrižati.

Dne 21. dec. 1879 je bil rojen Jozef Dugašvili, sedanji Stalin, diktator Sovjetske zveze.

SOVJETSKO OBVLADANJE VSEGA SVETA

Senator Wiley je izjavil, da hoče Sovjetija zavladati vsemu svetu in ubiti organizacijo Združenih narodov.

ZDR. NARODI, N. Y. — Senator Alexander Wiley, republikanec iz Wisconsina, je v sredo obtožil Sovjetsko zvezo, da hoče strmoglavit svet in ubiti organizacijo Združenih narodov.

Obožil je Sovjetijo, da blokira akcijo Zdr. narodov in "ubira pot agresije proti svojim bivšim zaveznikom v drugi svetovni vojni."

Dalje je senator dejal, da je Sovjetija "neusmiljeno razočarala" upanja vseh o novem svetu, ki naj bi bil porojen pred sedmimi leti, ko je bila ustanovljena organizacija Združenih narodov.

"Upali smo, da bo sovjetski režim priznal dobro voljo ameriškega ljudstva," je rekел senator. "Upali smo, da bo v povojuh letih ta režim dovolil rusemu ljudstvu zbljajanje z ameriškim ljudstvom in njegovim prijateljstvom. Upali smo, da bo iz našega zaveznštva, zapečetega s krvjo, vstal nov svet."

Toda Sovjetia je uničila vsa ta upanja, kakor kaže njen rekor 55 vetrov v organizaciji Zdr. narodov in njenega sovraštva do Zapada, je rekел senator.

"Sovjetska zveza je odrezala rusko ljudstvo od vsakih stikov z njegovimi ameriškimi prijatelji. Posledica tega je, da mesto, da bi posvetili svoje energije mirovni obnovi, jih moramo posvečati ponovnemu oboroževanju. Kaj pa so sovjetski režim prav hoče? je vprašal senator.

Po teh besedah je planil kvišku sovjetski predstavnik Zorin, ki je, rdeč od žeke zo kuhan rak, začel vpititi, da bi moral senator vedeti, da ne bo obrekovanje nikoli rešilo narodnih problemov.

Nad 12 ur trajajoča operacija siamskih dvojčkov v Chicagu

Dvojčka sta bila zraščena s temeni svojih glavic. — Prva operacija te vrste v zgodovini kirurgije.

CHICAGO. — V sredo zvečer so tukaj z operacijo ločili 15 mesecov starca siamska dvojčka, ki sta bila zraščena skupaj s temeni svojih glavic. Operacija, ki je trajala 12 ur in 40 minut, je bila prva te vrste v zgodovini kirurgije. Zdravniški izvedenci so jo snovali in pripravljali nad leto dni.

Dvojčka so omamili z narkozo ob 8:50 zjutraj, nakar so končali operacijo ter dvojčka ločili ob 7:25 zvečer. Iz operacijske sobe so ju odpeljali v kritičnem stanju ob 9:30 zvečer. Besedo "kritično stanje" smatrajo za normalno v očigled težke, komplikirane in dolgo trajajoče operacije.

Mala pacienta, Roberta in Rodney Lee iz Moline, Ill., so po operaciji položili v separaten posteljice, kar je bilo prvič, da sta ležala vsak v svoji posteljici. Starši siamskih dvojčkov imajo še štiri druge otroke, ki so bili vsi normalno rojeni.

Obsodba Jugoslovana v Nemčiji

MONAKOVO, Bavarska. — Ameriško vojaško sodišče je ob sodilo na deset let ječe jugoslovanskega državljanca, 42-letnega Darko Cirkoviča, ki je vohun za Sovjetsko zvezo ter ji dajal informacije, ki so ogrožale varnost ameriških čet v Nemčiji.

Amerikanci — francoski vojaki

PARIZ. — Dne 18. decembra je bil sprejet zakon, ki določa, da bodo morali služiti v francoski armadi vsi Amerikanci, starci ob 18 in pol do 25 let, ki se nahajajo leto dni ali več v Franciji. Vojna služba bo trajala 18 mesecev.

Avtomobil zadel rojaka Edwarda Klopceta

CLEVELAND. — V sredo zvečer je avtomobil, ki se potem ni ustavljal, zadel na St. Clair Ave. in E. 62 St. Edwarda Klopceta, stanujočega na 6812 Bonna Ave. Avtomobil, ki ga je zadel, ga je vrgel pod kolesa drugega avtomobila.

Klopco se nahaja v Mt. Sinai bolnišnici s poškodbami na nogah in glavi, toda njegovo stanje ni nevarno. Policiji je povedalo, da je ob 7:15 zvečer p. e. koračil St. Clair Ave., ko ga je zadel neki avto, ki ga je vrgel pod kolesa v drugo smer vozečega avtomobila, čigar kolesje je slo preko njegovih nog. Avto, ki je vozil v zapadno smer, se je ustavil, drugi avto pa drvel naprej.

Slovenska pisarna

5116 Glass Ave., Cleveland, O

Telefon: EX 1-9717

TROJČKI (vesela igra na Ligini prireditvi 4. jan.) Vstopnice se dobre v Slov. pisarni, v Oranžmovi slavičarni, v čističnici Rozka Meglič (Triangle Dry Cleaning na E. 74). Vse vstopnice so po \$1. Na posebno željo se vsakemu posetniku igre lahko rezervirajo sedeži kjerkoli v dvorani ali na balkonu. Rezervirani sedeži so po \$1.50.

OTROKOM slovenske sobotne šole napravite veselje, če od njih kupite vstopnice za igro "Trojčki."

LEGITIMACIJE (Registration Cards). Nekateri novi naseljeni jih še niso prejeli. Pričenši s ponedeljkom bomo imeli v naši pisarni formularje za reklamacije. Na željo tudi v pisarni izpolnimo te formularje. Pisarno bo odprta v ponedeljek tudi od 3-7 zvečer.

VAJE igralcev Slov. odras (za "Trojčke") v soboto, nedeljo in ponedeljek zvečer. — Pavle Intihar, režiser.

Zdr. narodi so odslovili sumljivega uradnika

ZDR. NARODI, N. Y. Od te organizacije je bil odslovil Rus Nikolaj Skvorcov, ker se je izkazalo, da je vohun.

Prav vesele in blagoslova polne božične praznike vsem našim naročnikom, društvom,

in trgovcem ter sploh vsem, ki na ta ali oni način podpirajo naše podjetje

— želi uredništvo, upravljanje, uslužbenci

in zastopniki ter vsi raznašalci

AMERIŠKE DOMOVINE

14 NARODOV SE BOJI GOSPODARSKEGA POLOMA

Proračun za obrambo držav Atlantske zveze v letu 1953 so okrnili od 428 milijonov na 210 milijonov dolarjev. — Predstavniki teh držav se namreč boje notranjega gospodarskega poloma.

PARIZ. — Klub svarilu od Eden povedal svojim kolegom strani svojih vojaških poveljnikov in diplomati in politiki držav Severnotropske zveze v sredo zvečer odkrnil zapadni obrambni program za leto 1953, ki je bil proračunan na 428 milijonov dolarjev. To so storili s pojasnilom, da bi tako visoka vstopna utegnila porušiti gospodarsko stabilnost njihovih držav.

Poročilo naznanja, da je bila vsota \$428,000,000, katero je zahteval vrhovni poveljnik general Ridgway za izgradnjo letalskih oporišč in raznih utrd, odkrnila na \$210,000,000. — Ta vsota pa utegne biti še bolj značilna na zaključni seji NATO vlad.

Gen. Ridgway je že ponovno naglasil, da ima njegova oborožena sila premalo letališč, radarskega in komunikacijskega omrežja ter raznih pristaniških potrebsčin.

Toda zunanji, obrambni in finančni ministri štirinajstih narodov so odločili ter izjavili, "da se mora riziko agresije uvravnaviti z nevarnostjo notranjega poloma."

Mnogi ministri so izjavili, da se je vsled ekonomskega pritiska obrambnega programa že začela večati brezposelnost. Soglašajo pa, da morajo v Atlantski zvezi združeni narodi "storiti vse, kar morejo, ne da bi pri tem ogrožali gospodarsko stabilnost svojih držav."

Predstavniki teh narodov so tudi formalno odobrili prikljitev Zapadne Nemčije obrambnemu območju. To pomeni, da bi napad na Zapadno Nemčijo pognal v tek vso mašinerijo oboroženih sil NATO armad.

Tekom tajne razprave o nevarnosti od strani Sovj. Zvezze, je britanski zunanj. minister

Isti viri naznanjajo, da će bo Eisenhower ob tehtanju ameriških nalog in obveznosti v Evropi proti vojaškim problemom v Koreji, dovolil, da se korejsko mrtvilo nadaljuje, tedaj bo šel general Van Fleet 24. januarja v pokoj.

Toda če bo odločeno, da se z vso silo nastopi proti komunistom v Koreji, v tem slučaju bo Van Fleet ostal, ker hoče biti na čelu te ofenzive.

Van Fleet ne skriva dejstva, da hoče izvojevati popolno vojaško zmago nad komunisti v Koreji.

Škof G. Rožman bo govoril.

Slov. kat. akad. starešinstvo, "Krog", dramatsko društvo "Lilija" in pevski zbor "Korotan" vabijo svoje člane in članice v soboto ob 7:30 zvečer v dvorano šole sv. Vida na sestank, kjer bo govoril škof dr. Gregorij Rožman.

100 smrtnih slučajev.

Včeraj je bil v prometni nesreči ubit 87-letni James Harris, s čemer je doseglo število od avtomobilov ubitih oseb v tem letu — 100. Lani jih je bilo do tega dne ubitih 105.

Zvišane plače.

Solskim uslužbencem v Euclidu, kakim 400 po številu, bo zvišana plača v skupni vsoti \$210,000.

93-letni Indijanec je postal spet oče.

DES MOINES, Ia. — Louis A. Carrizales, mešanec (indijanskega in španskega porekla) in star 93 let, je v sredo postal oče, ko mu je njegova 28-letna žena povila hčerk.

S to ženo ima že od prej dve hčerki in dva sina, iz prejšnjega zakona pa štiri sine in tri hčere.

Razne drobne novice iz Cleveland in te okolice

SVOJI K SVOJIM!

Preberite natanko oglasni del lista, preberite tudi božična voščila tvrdih in si jih zapomnite. To so ljudje, ki pomagajo vzdrževati in ohranjati slovenski katoliški tisk v Ameriki. Mi smo jima za to hvaležni in jih vsem svojim naročnikom in čitaljem toplo priporočamo. Ne pozabimo nikdar gesla: SVOJI K SVOJIM!

Prva obletnica.

V pondeljek 22. decembra ob 8:15 bo v cerkvi Marije Vnebovzetja na Holmes Ave. sv. maša za pokojno Pavlino Mauser v spomin prve obletnice njene smrti.

Poseben sestanek.

St. Clair Rifle Club ima noč ob osmih v SD na Holmes Ave., poseben sestanek, na katerega so vsi vabljeni. Na razpolago bo tudi prigrizek.

Iz bolnišnice.

Miss Florence Mirtel, hčerkica Mr. in Mrs. Martin Mirtel s Prince Ave., se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje vsem za obiske, darove, cvetlice in pozdrave.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

8117 St. Clair Ave. HENDERSON 1-0628

Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

No. 83

No. 248 Fri, Dec. 19, 1952

Kaj hoče Tito?

Ves svet je postal pozoren ob vesti, da je Tito pretrgal vse diplomatske zveze z Vatikanom in pognal iz države zastopnika sv. očeta. Kaj to pomeni? Kakšne cilje zasleduje s tem Titov komunizem v Jugoslaviji?

Kot povod temu koraku je služilo Titu imenovanje nadškofa dr. Stepinca kardinalom. To je po Titovem mnenju vmešavanje v notranje zadeve jugoslovanske države! Po tem sklepanju bi se Vatikan vtikal v notranje zadeve Združenih držav, ki so tudi doobile pri zadnjem imenovanju novega kardinala, to bi bilo vmešavanje v notranje zadeve vseh držav, ki so ob priliku zadnjega imenovanja doobile kakšno kardinala. Jasno, da je to smešno izgovor za nekaj, kar se je že dolgo pripravljalo v Titovini.

Tito namreč hoče vkloniti katoliško Cerkev v svoj komunistični voz tako kot je Stalin pravoslavno Cerkev, ali kot je češka komunistična vlada napravila tudi že s katoliško Cerkvio na Čehoslovaškem.

Pravoslavna cerkev v Sovjetski Rusiji je danes le deloma komunizma, kot in še bolj, je bila svoj čas pod varuštvom carja, ki je bil istočasno tudi nekak ruski papež. V Sovjetiji je dirigiranih polno mladih komunistov, da študirajo bogoslovje, da bodo tako polagoma komunisti prevzeli popolnoma v roke vodstvo pravoslavne Cerkve, ki je že danes v sližbi propagande komunizma. Pravoslavje pomaga danes v Romuniji in v Sovjetski Rusiji pri uničevanju katoliške Cerkve. V Podkarpatski Rusiji in v Romuniji so z pomočjo komunistične vlade, ki je pozaprila vse katoliške škofe in župnike vzhodnega obreda, prevzeli te katoliške škofije in župnike pravoslavnih.

Na Čehoslovaškem so komunisti zaprli večino katoliških škofov, kot voditelje škofije pa so nastavili iz katoliške Cerkve izobčene duhovnike, ki so v komunistični službi.

Isto je hotel doseči tudi Tito.

Temu naj bi služilo duhovniško Cirilometodijsko društvo, ki ga vodijo duhovniki komunisti ali pa filokomunisti, med katerimi so nekateri že izobčeni iz katoliške Cerkve. Vlada je silno pritiskala na katoliško duhovščino, da bi vstopila v to od komunistov kontrolirano organizacijo. Nekateri duhovniki so se temu upirali in izgovarjali, da pač ne morejo vstopiti v neko organizacijo, ki ni potrjena od škofov. Pričel se je pritisk na škofe, zlasti v Sloveniji, kjer je nasilje največje, da bi potrdili to duhovniško organizacijo. Apostolski administrator za jugoslovanski del goriške škofije Toroš je za svoje okrožje to društvo nekako potrdil in je s tem zelo otežkočil stališče mariborskemu škofu dr. Držečniku in ljubljanskemu škofu Vovku, ki sta pa zahtevala v smislu cerkvenega kanona nekatere garancije za delovanje društva. Ljubljanski škof Vovk je izdal svoji duhovščini navodilo, naj se ne vpiše v to organizacijo.

Dočim je bil v Ljubljani ustavljen edini cerkveni listič Oznanilo radi "pomanjkanja papirja," je dobil to duhovniško društvo od vlade dovolj papirja na razpolago, da izdaja nekako svojo revijo "Nova pot" in svoj "Organizacijski vestnik." Glavni sodelavci pri teh listih so: prof. Stanko Canjkar, Stanko Kos, dr. Janžekovič, Maks Miklavčič, Matija Medvešček, Janko Žagar-Samaval, Slavko Rejc, Gabriel Piščanec, Franc Šmon, Franc Lipičnik in drugi. Kočlovek čita v tem tisku sfavospevne Titovemu režimu in zahrbtno udarjanje po obeh škofih, ki nista potrdila društvenih pravil, mora postati žalosten, da imamo med Slovenci nekaj duhovnikov, ki hlapčujejo komunističnemu režimu.

Cirilometodijsko društvo katoliških duhovnikov naj bi po načrtih titovcev igralo tako vlogo, kot jo je v Čehoslovaški "komunisitčna Katoliška akcija" in pa odpadli duhovniki, ki so, dasi izobčeni, prevzeli v roke od komunistične oblasti upravo škofij, oziroma ono vlogo, ki jo vrši v Podkarpatski Rusiji in v Romuniji pravoslavni episkopat, ki je pomagal uničiti katoliško cerkev vzhodnega obreda v teh krajih.

Zdi se, da sta oba slovenska škofa spregledala Titove načrte glede Cirilometodijskega društva katoliških duhovnikov. Potom tega je pač hotel Titov komunizem polagoma prevzeti najprej vodstvo katoliške duhovščine in nato pa zasesti še katoliške škofije.

Odpornost slovenskih škofov Vovka in Držečnika ovira to namero. Oba škofa se odločno držita. Radi tega so namevali naprej ubiti škofa Vovka, da bi odstranili to oviro komunizaciji ljubljanske duhovščine. Zaenkrat se jim umor sicer ni posrečil, toda prej ali slej bo Tito onemogočil obe načine slovenskih škofom vsako vodstvo cerkve in duhovščine. Zadnja poročila iz Jugoslavije povedo, da je bil mariborski škof dr. Držečnik že zaprt in sicer radi tega, ker je razdelil podpore, ki so prisile iz Amerike takoj hitro, da jih komunisti niso mogli prej zapleniti, škofa Antona Vovka pa so na policiji držali celih deset ur. Škofu Vovku se še niso zacetile rane, ki so mu jih prizadeli od vlade organizirani napadalci v Novem mestu.

Prekinjenje diplomatskih zvez med Vatikanom in Tito-vo Jugoslavijo pomeni, da se s tem pričenja nova doba

trpljenja za katoliško Cerkev v Jugoslaviji, da bo sedaj skušal Titov režim s pomočjo slabotnih in odpadlih duhovnikov spraviti pod noge tudi katoliško cerkev. Mučeništvo katoliške cerkve v Jugoslaviji bo tako sedaj narastlo do strahote mere. Vsak zvest katoliški duhovnik in laik bo sedaj moral biti pripravljen na mučeniško pot.

M.

Newburške novice

Sv. misijon, ki ga vozi Father Odilo Hajnšek, je kar dobro obiskan. Misijon nekako spada v adventni čas kot priprava za Božič, ako nam je Božič sveti dan; dan, ko so se nebesa zopet vsaj za hip odprla; dan, ko je bil rojen Zveličar na svet. Sveda, udeležba ni popolna. Nekaj takih, ki bi zelo potrebovali, da jih prešine skrb za dušo, nekaj takih ni bilo pri misijonskih pridigah. Ce teh katerega vpravate, zakaj ga ni bilo, bo najbrže dejal, o saj jaz že vse to vem, kar je misijonar povedal. In če mu rečeš, pa bi vsaj šel k spovedi in sv. obhajilo prejel, ti bo rekel, da nim greha, ker nikomur ni hiše požgal, nikomur že ne odpeljal in nobenega ubil. Torej, treh zapovedi ni prelomil. Drugih sedem pa najbrže — vse. Da dan Gospodov ni posvečeval in ni šel k maši, to mu ni mar, dasi je Bog še posebno poudaril: "ZAPOMNI SI, DA POSVEČUJES GOSPODOV DAN." Tudi molil ni. No, pa saj je molitev le za otroke. Za takoj napredne kot je on? Beži, beži! Preklinjal je tudi, sovražil je samo take, ki njega sovražijo, in tako dalje. Da bo kmalu enkrat prišla smrt in sodba, tegena ne pomisli. Kako je že rekel Gospod farizejem? "Gorje vam polbeni grobovi!" Da, gorje! Zato, ker ne bo več prilike praviti, kar je kdo v tem življenu zanemaril.

* * *

Louis Supan Jr., eden naših fantov, je odšel k vojakom, da poiskusi, kako se Stric Samu služi. Louis je že dodelal high school in college kot pripravo za medecinske šole. Zamogel bi bil iti naprej, toda v tem slučaju bi ga vladam zmagola poklicati, kadar bi bila večja potreba. Bolje je, je dejal, da takoj odslužim Strica, kot pa da visi nad mojo glavo sablja vojaške službe. Louis bo uspel tudi pri vojakih, ker je pameten fant.

* * *

Pretekli torek sem slišal Vatikanski kor peti. Ce bo v nebesih tako petje, potem jaz hočem na vsak način tja gori. Peli so dečki in odrasli moški. Ženske se morajo pred takimi glasovi kar skriti pa magari, če je tudi že marsikdo rekel, da je katere operne pevka glas angelški. Pa ne, da bi jaz ženske zapostavljal. Aaaa, kadar se gre za veličastno harmonijo, deških in moških glasov, er, aaa, well, saj nič ne rečem.

* * *

Naš božični program je sleden:

O polnoči slovesna sv. maša. Takoj za to pa tih maša, ki jo bo daroval prevz. dr. Gregorij Rožman J. C. D. Dopoladanske maše pa bodo vsako uro vključeno od 5 do 12. Moški kor pod vodstvom Ralph Godeca bo pel 5. in 6. Ženski kot pod vodstvom Marion Mauer bo pel 7. in 8. Šolski kor pod vodstvom častnih sester učiteljev bo pel ob 9. in 10. Glavni cerkveni kor pod vodstvom g. Ivana Zormana pa bo pel o polnoči, ob 11 in ob 12. Vsak dober katolik je na Božič vsaj pri dveh mašah, pa tudi poskrbi, da prejme Božje Dete Dite pri obhajilni mizi. To je kar dela Božič vesel in srečen. Pete litanije bodo ob 3. Na dan pred Božičem bomo spovedovali samo do 5:30.

* * *

Ali ste slišali o tistem človeku, ki je bil strašno "akleh," to je gorenjska beseda za "natančen," da bi se bil ognil smrti. Dvakrat na dan je zobe umil; dvakrat na leto je šel k zdravnišku, da ga je preiskal; jedel je

veliko sveže zelenjave, spal je vsaj osem ur vsako noč pri odprttem oknu in ni nikdar kadił in ne pil. Pa so ga pokopali, predno je dosegel 40. leto. Rever, pozabil je, da mora v Ameriki vedno po desni strani voziti.

* * *

Kaj pomaga večnost človeku, ki ne na sedanjosti prav obrniti? je rekel Frjanov Andžek. To vprašanje lahko uporabi Father Odilo.

* * *

Zival ima vsačih čudne lastnosti. Pes izrejen v Los Angeles je bil prepeljan z družino, ki se je preselila iz Los Angeles v New York. Nekega dne je pes v New Yorku zmanjkal in ne ga bilo najti nikjer. Čez dva meseca pa se je "Lassie" pojavit v Los Angeles tam, kjer je bil zrejen. V dveh mesecih je prehodil 3500 milj, peš kakopak. Kako se je preživil med potjo, je uganka.

* * *

Zena: "Kaj je to, kar dajete možu vdihati?"

Zdravnik: "To je anesthetic. Ko to poduha, ne bo vedel nič."

Zena: "To lahko prihranite. On itak nič ne ve."

* * *

Domov od vojakov je prišel Ray Hrovat, sin Frank Hrovatove družine, saj veste, to je tista družina, katere oče je nečak pokojnega Father Lavriča. Torej ta Ray Hrovat je prišel iz daljne Aliske po zraku. Alaska, tam je kjer je konec sveta. Malo naprej, komaj 30 milj od Alaske je že ruski raj. Welcome Home, Ray.

* * *

Do danes smo bili še srečni glede naših vojakov. Do danes ne pa nareden, dasi jih je več tam doli na Koreji ali pa vsaj blizu tega nesrečnega kraja. Bog daj, da bi ne bilo treba žrtvovati življenga nitи enemu.

* * *

Diplomat je človek, ki ti v 300 besedah pove, da ti noče povediti.

* * *

Ali ste že slišali o tisti ženi, ki je nalepila preveč poštih znakov na paket. Ko ji je poštar to povedal je bila v velikem strahu, da bo šel paket predaleč.

* * *

Pretekli teden smo se, kakor se še spominjate, ustavili na robu prepada. Kara je stala samo na treh kolesih, eden pa je viši v zraku.

* * *

Prav počasi in rahlo sva zlezla iz automobile in gledala kaj nama je narediti. Če se zavora pusti pritrjeni, motor ne bo potegnil kare nazaj, ako pa zavora popusti, bo auto zdržnil in se valil v dolino. Kaj narediti?

* * *

Ko sva tako gledala, žalostna pa vendar vesela, da ni hujšega, so prišli tudi oni, ki so to zavrhili, pogledat najin položaj. Najlažje bi bil dal nespametnemu vozniku sunek s čevljem, da bi se bil trkljal v dolino. Pa, veste, je bilo onih več. Zato sem takoj sprevidel, da je bolje zlepiti. Hud sem pa vendar bil tako, da sem mu dvakrat zaporedoma rekel, naj ga koklja brčne. Pa se je ta tepec le malo režal in najbrže misil, da mu pripovedujem nekaj o koka Kola. Vedeli so, da je krvida na njih, zato so bili pripravljeni pomagati iz te zadrege. Širje so stopili na breg in opirali auto. Father Edwin pa je prav pazljivo odpravil zavore in počasi potegnil nazaj na cesto.

* * *

Oj Hvala Bogu pa angelom varuhom! Zopet sva na trdem. Fari sv. Štefana v Minnesoti in

sv. Lovrenca v Clevelandu ne bosta še iskali novih župnikov.

Oba sva bila iste misli: Darovala bova vsak eno sv. mašo v zahvalo za tako čudovito varstvo pred hudo nesrečo.

Jaz sem bil preveč nervozan, zato je Father Edwin zopet vzel kolo in prav dobro vozil. Jaz pa sem med tem sv. Jožefu zahvalil in mu čestital da je dobro pazil na naju.

Dve uri po tem pretresljivem doživljaju sva dospela v mesto Chatanooga, Tennessee. Ker pa nisva dobro vedela, kje je tisti Alexian Brothers hotel, sva pevljala osem milj preko najinega cilja. Sele nek prijazni policajec je dopovedal kako in kam.

Kaj pomaga večnost človeku, ki ne na sedanjosti prav obrniti? je rekel Frjanov Andžek. To vprašanje lahko uporabi Father Odilo.

* * *

Zival ima vsačih čudne lastnosti. Pes izrejen v Los Angeles je bil prepeljan z družino, ki se je preselila iz Los Angeles v New York. Nekega dne je pes v New Yorku zmanjkal in ne ga bilo najti nikjer. Čez dva meseca pa se je "Lassie" pojavit v Los Angeles tam, kjer je bil zrejen. V dveh mesecih je prehodil 3500 milj, peš kakopak. Kako se je preživil med potjo, je uganka.

* * *

Zadnja imela je dobrodelna ženska košarica.

(Zbirka Vera K.)

Sveti večer

Bliža se polnoč. Mesto je zavito v gosto temo. Samo v borni kočici tam na koncu ulice še trepeče motna svetloba. Kratka lojenka dogoreva. Z rahlim cvrkretanjem se utrinjajo v šnjevkaste iskrice. Zlati plamen se zvija in podrhtava in le za silo razsvetljuje kot, kjer leži umrajča žena na siromašni posteli.

Ob okencu za njenim vzglavjem sedi suhljat, bled fantek sedmih let in gleda na nebo. Z lahtmi se naslanja na polito, glavo si podpira z rokama pa se ne gane in ne spreghovori. Kakor iz kamna je. Samo kadar bolnica glasneje začoste, se obrne k njej in jo skrajša.

"Bogec, daj, da mi ozdravi mama!" je rekel malček in začel iznova ponavljati molitvico. A sedaj je čutil že neko težo v glavi. Omahovala mu je na prsi in veke so mu bile težke, kdo pa so svinčene.

"Bogec, daj, da mi ozdravi mama!" je mrmarje ponavljala, ker je že v glavi, da bi se učil za šolo. A glava mu je bila težja.

Nenadoma se mu je zazdelo,

da so zginile vse zvezde z neba. Pa ne, da bi bile utrnilne, marečko ko da jih je kdo ogrnil s črno zaveso. V daljavi je zaboleno. Bobnenje je bilo zmeraj glasnejše bolj ko se je bližalo, bolj se je razlivala neka čudna svetloba. Polagoma je napolnila sobico in jo razsvetljevala močnejko po poprej lojenka. Izmenada je tako silno zažarel, da je malemu kar vid

Selma Lagerloef:

Sveta noč

Ko sem bila stara pet let, sem imela veliko skrb. Ne verjamem, da bi odtelej imela kako večjo. To je bilo tedaj, ko je umrla moja stara mati. Do takrat je bila vsak dan sedela na divanu v kotu svoje sobe in povedovala pravljice.

Ničesar drugega se ne spominjam kot, da je stara mati sedela tam in povedovala, od jutra do večera, mi otroci pa smo sedeli ob njej in smo jo poslušali. Imeli smo krasno življenje. Noben otrok ni bilo, ki bi jim šlo tako dobro kakor nam.

Ne spominjam se mnogoče sa o svoji stari materi. Spominjam se, da je imela lepe, kredno bele lase, da je hodila v dve gube in da je zmerom posedeva la in pletla nogavicu.

In potem se spominjam kako je vselej, kadar je bila povedala kako pravljico, polžila svoje roko na mojo glavo in potem rekla: "In vse to je prav tako resnično, kakor ti mene vidiš in jaz tebe vidim."

Pomnimi tudi, da je znala peti lepe pesmi, toda tega ni počenjala vsak dan. Ena teh pesmi je bila o vitezu in morski dekluci, in je ponavljala." Tako hladno, tako hladno piha je čez vse prešerno morje." In potem se spominjam drobne molitvice, ki me je jo naučila in verza iz nekega psalma.

Od vseh povesti, ki mi jih je bila povedovala, imam le bežen, nejasen spomin. Samo ene se spominjam tako dobro, da vam jo bom lahko povedala. To je majhna zgodbica o Jezusovem rojstvu.

Vidite, to je skoraj vse, kar vam o svoji stari materi, razen tega, na kar se najbolje spominjam, namreč na veliko bolečino ob njeni smrti.

Spominjam se na jutra, ko je stal divan v kotu sobe stare matere prazen in si je bilo nemogoče predstavljati, kako se bodo mogle steči ure dneva. Tega se spominjam. Tega ne bom nikdar pozabila.

In spominjam se, kako so nas otrocke popeljali poljubiti njeno mrtvo roko. Vsi smo se bali tega, toda drugi so nam rekli, da se zdaj še zadnjikrat lahko zahvalimo stari materi za vse veselje, ki nam ga je dajala.

In spominjam se, kako so se v dolgi, črni rakvi zaprti odpreljale pravljice in pesmi in se niso nikdar več vrnil.

Spominjam se, da je nekaj izginilo iz življenja. Bilo je, ko da bi se bila zaprla vrata v ves lepi, čarowni svet, skozi katera smo poprej svobodno hodili notri in venkaj.

In spominjam se, da smo se otroci tako pologoma naučili igrati z igračami in lutkami in smo živelki kakor drugi otroci in zdelo se je celo, da stare mamicce nismo več pogrešali in da se je nismo nič več spominjali.

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

KANADSKA AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

Toda še danes, po štiridesetih letih, ko sedim tukaj in zbiram legende o Kristusu, katere sem bila slišala v Jutrovi deželi, se vzbuja v meni majhna zgodbica o Jezusovem rojstvu, ki mi jo je bila povedovala moja stara mati. Vesela jo bom spet povedovala in jo položila v svojo zbirko.

* * *

Bilo je na božični dan. Vsi so se odpeljali v cerkev, le midve

s staro mamo ne. Muslim, da sva

bili popolnoma sami doma. Ona

je bila prestara, jaz pa premlada,

da bi se bili odpeljali z drugimi.

Obe sva bili žalostni, ker ne bova mogli slišati božičnega

petja ni ker ne bova vidiši in jaz

tebe vidim."

Pomnimi tudi, da je znala peti

lepe pesmi, toda tega ni počen-

jala vsak dan. Ena teh pesmi je

bila o vitezu in morski dekluci,

in je ponavljala." Tako hla-

no, tako hlašno piha je čez

vse prešerno morje." In potem

se spominjam drobne molitvice,

ki me je jo naučila in verza iz

nekega psalma.

Od vseh povesti, ki mi jih je

bila povedovala, imam le bežen,

nejasen spomin. Samo ene se

spominjam tako dobro, da vam jo

bom lahko povedala. To je majhna

zgodbica o Jezusovem rojstvu.

Vidite, to je skoraj vse, kar

vam o svoji stari materi, razen

tega, na kar se najbolje spomin-

jam, namreč na veliko bolečino

ob njeni smrti.

Spominjam se na jutra, ko je

stal divan v kotu sobe stare

matere prazen in si je bilo ne-

mogoče predstavljati, kako se

bodo mogle steči ure dneva. Te-

ga se spominjam. Tega ne bom

nikdar pozabila.

In spominjam se, kako so nas

otroke popeljali poljubiti njeno

mrtvo roko. Vsi smo se bali te-

ga, toda drugi so nam rekli, da

se zdaj še zadnjikrat lahko za-

hvalimo stari materi za vse ve-

selje, ki nam ga je dajala.

In spominjam se, kako so se

v dolgi, črni rakvi zaprti odpre-

ljale pravljice in pesmi in se ni-

so nikdar več vrnil.

Spominjam se, da je nekaj iz-

ginilo iz življenja. Bilo je, ko

da bi se bila zaprla vrata v ves

lepi, čarowni svet, skozi katera

smo poprej svobodno hodili no-

tri in venkaj.

In spominjam se, da smo se

otroci tako pologoma naučili

igrati z igračami in lutkami in

smo živelki kakor drugi otroci in

zdelo se je celo, da stare mami-

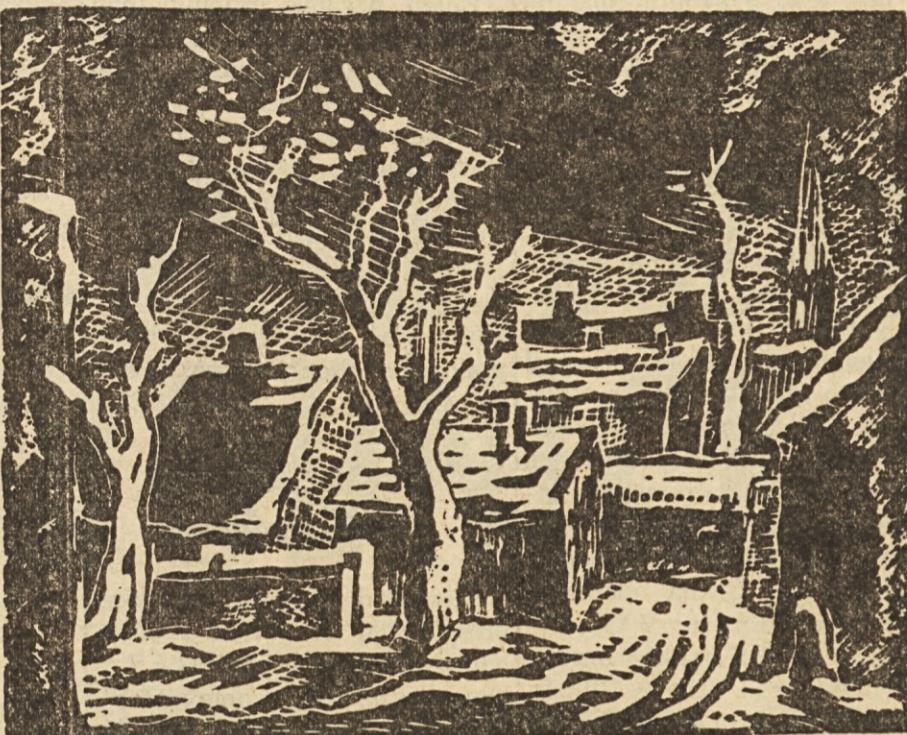
ce nismo več pogrešali in da se

je nismo nič več spominjali.

Srečen božič

Toronto, 1951

BOŽIDAR M. KRAMOLC

Josip Murn-Aleksandrov:

PRISEL ČAS JE KROG BOŽIČA

Prišel čas je krog božiča
bele naokrog gore
k dvorom bliža se lisica,
v snegu zajče so steze.

Mrzla polja so, gozdovi
mrz in mrak v deželu gre,
snega polni so vrhovi,
zvečer poti so težke.

Mlin ne gre več zaporedom,
voda česenj nanj šumi,
potok skriva se pod ledom,
curek skozenj čist blešči.

To so zimski, zimski časi,
sever poti je zamel,
skozi okno zrem po vasi,
skoro bi kosminke štel.

Skoro bi kosminke štel,
svet se ves mi je zaklel,
z žalostjo, bledo nevesto,
ah, živeti sem pričel.

kakor da bi bili orehi ali jabolka."

Tukaj sem pripovedovalko
tretjič prekinila. "Babica, kako

da oglje ni ožgal moža?"

"To boš že slišala," je rekla

stará mati in pripovedovala

daje.

"Ko je ta pastir, ki je bil tako

hudoben in odljuden mož, vse

to videl, se je jel čuditi pri sa-

mem sebi: 'Kakšna noč to neki

je, ko psi ne grizejo ovac, ko so

ovce krotke, ko kopje ne ubija

in ogenj ne peče?'

Zaklical je tujcu nazaj in mu rekel: 'Katera

noč je to? Kako da so vse stvari

tako dobrosrčne s teboj?'

Na to je odvrnil mož: 'Če sam

"Samo vriskanje in veselje in petje in igranje je bilo vseokrog in vse to je videl pastir v temni noči, ki bi ji ne bil poprej ničesar zaupal. Postal je tako vesel, ker so se mu odprele oči, da je pal na kolena in hvalil Boga."

Toda ko je prišla stara mati s svojim pripovedovanjem tako daleč, je zaihtela in rekla: "Toda kar je bil videl pastir, to bi lahko videli tudi mi. Angeli letajo pod nebom vsako božično noč, samo če bi jih mi lahko videli."

Potem mu je položila roko na glavo in rekla: "Zapomni si to, kajti te je tako resnično, kajki jaz tebe vidim in kakor ti mene vidiš. To se ne zgodi zradi luči v svetilk, tega nam ne kaže na luna ne sonce, za to so nam potrebne oči, da spoznamo slavo Gospoda."

(Iz knjige: "Kristusove legende"; prevle L. Potokar).

Vesele božične praznike

Uredništvo "Kanadske Ameriške Domovine" je poskrbelo za kanadske čitatelje tega časopisa v božični številki svojo posebno stran, da bi jim na ta način najlepše stisnilo roke za te letošnje praznike miru. Marsikaj se da lepega napisati in marsikaj lepega povedati, toda najlepše so tiste misli in želje, ki jih čutimo pa jih ne znamo izraziti. To so misli in želje in voščila, ki jih ne premorejo kričebarvne božične razglede in ki jih ne vsebujejo bleščeče zavita darila, ki jih za te praznike poklanjam ali prejemamo. To so posvečene plemenitosti globoka v naših srčih, ki njih Bog daj, da bi se za letošnji božič prebudile iz tistega vseletnega spanja in bi odsevale na naših lichih, odmevale v naših voščilih in naših pesmih.

Toda zdaj je pastir pomisil, da moža ne sme izgubiti popolnoma z vida, preden ne bo izvedel, kaj vse to pomeni. Vstal je in šel za njim, dokler ni prišel tja, kjer je bil tujec doma.

Sedaj je pastir videl, da tujec niti koči nima, da bi v njej prebival, ampak da ležita njegova žena in otrok kar v votlini, kadar razen skalnatih sten ni bilo ničesar.

Toda pastir je misil, da bo ubogi, nedolžni otrok v votlini lahko zmrznil in čeprav je bil trdosečen, ga je to ganilo in je sklenil, da bo otroku pomagal. S svoje rame je snel telečnjak, poiskal v njem mehko, belo ovčko kožo, jo dal tujemu možu in dejal, naj položi otroka nanjo. Toda v trenotku, ko je pastir pokazal, da je lahko tudi on usmiljen, so mu odprele oči in je videl, česar poprej ni videl in slišal cesar poprej ni mogel slišati.

"Krog njega so tesno stali majhni, srebrnokrili angelički. Vsak angeliček je držal v roki svojo harfo in vsi so glasno peli, da se je to noč rodil Zveličar, ki bo svet grehov odrešil."

"Zdaj je razumel, čemu so bili to noč vse stvari tako veselje, da ni mogel nikomur storiti ničesar žalega." In angelički niso bili samo okrog njega ampak vsepovod. Sedeli so v votlini in na hribu in pod nebom so letali. V velikih jatah so prihajali in ko so se približali, so obstali in pogledali dete." Na vzhodu vstaja mesec, je premaknil više in jasneje poskrivetljiv ljubečih se src in risne rahle obrise hiš na zemljo. Glasovi še plavajo nad vasio, a fantov ne več. Kakor na ukaz nevidne sile so se razgubili med opazno zajemo noč naravo in jo hišami. Na vas je legla tišina. Vse luči so ugasnile. Mesec se premaknil više in jasneje poskrivetljiv ljubečih se src in risne rahle obrise hiš na zemljo. V senčah hiš tiho hodijo fantje. Lahen žvižg, morda pritajen glas ali kamenček... in že se odpirajo okna.

Tu se malo pogovorijo in zasmijejo. Čeprav so drugače ure dolge, toda tu tako hitro mine čas. Vsak trenutek, pa naj bo še takoj kratek, jim je dragocen, kajti ljubezen je pač nepremagljiva.

Mesec bo že skoro zašel in prvi petelin, se bodo že kmalu oglastili po vasi, ko so se prič

Joliet, Ill. — Neglede na to, da se mi leta nabirajo in da vem, da sem z vsakim dnevom starejši — o Božiču se pa počutim vedno mladega. Ob mislih in spominih na mlada leta se mi zdi, da se vsaj v duhu znebim starosti in zasanjam v mladost, ki pušte in dolgočasne stvarnosti ne pozna, marveč plava rada nekje v oblakih in uživa v svojih lepih domišljah. Yes, taka je mladost.

Ob blaženem spominu na rojstvo Božjega Deteta, se pa človek še posebno rad vrača nazaj v mlada leta. Saj je bilo o Božiču tako lepo med domaćimi, pod domačo streho. Spominjam se naše lepe Belokrajine. Gori od gorjanskih vrhov, pa kar so nesle oči doli preko Kolpe v hravatska brda, grebene in nižave, na vse plati je kril našo lepo zemljo en sam sneženi prt. Vsa Belokrajina je zgledala, kakor ene same božje jaslice, obrnjene proti nebu. Božič je nam prinesel kratke dneve, dolge in temne noči, prepojene z bledim svitom. Ko je sijal mesec, je bil svet navadno mrzel, jasen, tajniven. Vasi so zgledale še manjše, kakor so bile v resnicu, drevje je bilo sklonjeno pod belo odejo. In kar je bilo najlepše: povsod je bil mir, povsod tišina.

Po domovih je bilo take dni prečudno lepo. Besede, pogledi in srca — vse je bilo nekam takoj toplo. Vse preprosto in zupno. Otroci in odrastli smo z enako ljubeznijo in otroško vero gradili jaslice in razvrščevali pastirčke okrog njih.

In na sveti večer! Oh, kako je bilo lepo. Toliki smo orehe, se pomenovali, molili rožni venec. Približala se je polnoč. Zunaj so peli zvonovi in vabili k fari k polnočnici. Od gorjanskih vrhov, daleč tja proti jugu in vzhodu v hravatsko plat so se razlegali glasovi zvonov iz naše lepe Belokrajine. Z gricev, s polj, iz logov, iz vasi in mest — vse povsod so plavale melodije, zrak je branil ubrano, da bi človek kar stal in ga neprestano poslušal. In potem so se pojavile po cestah in potih iz vseh belokranjskih vasi plamenimice, s katerimi so svetili ljudje, ki so šli h polnočnici. Kakor ena sama božja procesija z gorečimi lučmi se je pomikala od vseh strani k svojim farnim cerkvam. Bože mili, lepo je bilo, kakor da je Belokrajina postala košček nebes. In napolnilo so se cerkve, zagorele so luči, oglasile so se orglje in petje, izpred oltarja se je dvignil dim kadila in je počasi z vognjem napojil svetli prostor. Gospod se je rodil, v nas se je zopet rodil.

Ko smo se vračali, smo čutili gorkoto v dušah. V njih ni bilo bojev, samo sonce je sijalo. Tako sem čutil enkrat mlad in zdrav na lepi belokranjski zemlji.

In danes? Kako je zdaj tam na tistih lepih tleh belokranjske zemlje? Ali bodo tudi na letošnji Božji tako srečni, kakor smo bili mi tedaj v naših časih? Nekateri bodo, ki so še ohranili v sebi moč vere. Drugi, ki so svetinje vere potepali in tajijo Boga, ne bodo čutili prijetne božične topote. Tega so si krivi sami. Bog je dal človeku prost voljo in ta lahko izbira po svoji prosti volji, slabu ali dobro, kar si izbere to ima. Kratko: kakor si postelje tako spi. To načelo velja za vsakega.

Res je, mnogo trpljenja na svetu so krivi gotovi elementi, ki bi radi povsod odrinili Boga proč, pa sebe postavili za malika, da bi jih častili in slavili. Toda če tudi se to posreči nasprotnikom vere in Boga marsikje,

enega monopola nimajo, v srcu tiste morejo videti in v srcu lahko proslavlja Božič in Kristusovo rojstvo vsakdo, ki na vero svojih očetov in mater še ni pozabil. Mi pa, ki dihamo zrak svobode v svobodni Ameriki se spomnimo v svojih toplih proganjah in molitvah tudi naše lepe slovenske domovine in molimo za njo, da bi črno temo nasilja komunizma že skoraj pregناšlo toplo sonce krščanstva, ki ne sije nikoli tako toplo, kakor baš o Božiču, ko se nam rodi Kristus — Odrešenik.

Bog daj srečen Božič vsem!

Zdaj pa poglejmo malce na dogodek po svetu in okrog nas.

Kar se tiče obhajanja Božiča istega lepo obhajamo vsako leto tudi pri nas pri sv. Jožefu. Imamo veličastno slovensko cerkev, ki je ponos vsemu mestu in dela nemilnjiv časten spomin našim slovenskim pionirjem, ki so jo s svojimi žulji postavili. Slovenski pionirji v Joliju so bili večinoma iz Belokrajine, zelo dobrni in verni ljudje. Med tem, ko se je nasprotnikom posrečilo marsikje vgnezditi, da so širili svoje razdiralno delo, naša naselbina sv. Jožefa je ostala trdnja Petrova skala in v nej je vedno cvetelo zdravo katoliško življenje, ki je blagodejno vplivalo na vse Slovence po Ameriki. Imeli smo tudi vedno dobrne vnete voditelje duhovnike, kakor jih imamo hvala Bogu še danes, ki so pazili, da je vera naših očetov in mater vedno bila v bujnjem razcvetu med našimi ljudmi. Čast in slava jim!

Na tem dobrem slovenskem polju pri nas je pognala svoj rast tudi naša najodličnejša slovenska podpora organizacija Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota, ki je vsemu našemu slovenskemu katoliško - narodnemu življenju mogočen svetilnik. Koliko dobrega je že storila ustavnova — kdo naj bi to opisal! V kolikih slučajih že so slovenske potrebe po tem in onem trkale na vrata te odlične ustanove, se našteti ne da. Pa nobena resnična in podpora vredna potreba ni bila zavrnjena in ni odšla izpred duri Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote praznih rok in brez potrebne tolažbe. Slovenci, pa naj bodo to novi, ali potomci slovenskih pionirjev v Ameriki bi tega nikoli ne smeli pozabiti. Upajmo, da ne

bodo, ampak da bodo prapor K. S. K. Jednote vedno visoko nosili in pospeševali njen napredok. K. S. K. Jednota to v polni meri zaslubi! Naj gre iz naših tudi njej iskreno božično voščilo, kot dobrí materi: blagoslovjen in srečen Božič ji! Vsaj dobro besedo ji dajmo.

V družbenem oziru jadramo Slovenci v nekakem dvokrilih letalu naprej. Stari, kolikor je

še nas, smo s svojimi mislimi v času, v katerem smo živelj in kovali življenje mi. Naši mladi so seveda v drugem krilu sedanje novodobnosti, pa Amerikanici so. Razumemo se pa dobro in lepo vozimo skupaj. In tako je treba in drugače se tudi ne da. Drug drugega moramo spoštovati, upoštevati in drug drugega pomagati, pa se vse zapreke premagajo. Slovenski pionirji so veliko žrtvovali, veliko naredili in odlično uspeli v svojih podvezetjih. Njihovi potomci pa njihovo delo nadaljujejo, če tudi po svoje, a nadaljujejo ga s ponosom in baš to gradi naprej višje in višje časten spomenik slovenstvu v Joliju. V tem duhu in po tej poti hodimo naprej.

Državni urad države Illinois, ki pobira državni davek na gasolin je za mesec oktober izročil mestu Joliju delež \$18,125.00. Ta denar gre za vzdrževanje in gradnje cest. Kaj ne, po centih pobirajo, pa se že v enem samem mesecu naberejo lepi tisočaki. To pa tudi kaže, koliko v sodobnosti ljudje požgejo samo v avtomobilih in trukih gasolina. Koliko ga še po vsej Ameriki! Yes, America surely is on the wheels.

V službi Strica Sama se nahaja več slovenskih fantov. Od teh jih je nekaj v Koreji na bo-

jih. Pvt. Robert Juričič, s Hickory Street, je pred kratkim dovršil petnajst tedensko vežbanje v Breckenridge taborišču v Kentucky. Zdaj pa je nastavljen kot accountant v vojaški bolnici v Hot Springs, Ark. Mladi John Vogrin, ki služi v mornarici v korejskih vodah, pa je bil te dni povišan kot iskušen topničar na ameriških križarki. Tone s hriba.

Znani hrvatski pionir John Bauc, star 73 let je pred nekaj dnevi umrl v bolnišnici sv. Jožefa, po daljši bolezni. V Joliju je bival nad 45 let in bil aktiven zlasti prejšnja leta pri hrvatski cerkvi sv. Marije na Broadway. Naj počiva v miru!

Pozno je in čas, da rečem temu pisanju in vam dragi čitatelji lahko noč. Obenem pa vsem prav zadovoljen in vesel Božič!

Tone s hriba.

— Kam pojde vaš mož na počitnice?

— V Dolomite. Popisati hoče severno steno Monte Rosa.

— To je pa zanimivo. Nisem vedel, da je črkoslikar.

— Med zavarovalnimi policami so od vsakih petih tri doživljenjske.

Cleveland, O. — Na številne prošnje naj bi pevsko društvo "Slovan" priredilo koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., smo pričeli razmišljati o tem, da bi bilo to res dobro, ker ne bi bilo treba Šentlerčanom tako daleč hoditi. Sklenili smo, da bomo ustregli tem prošnjam. Koncert se bo vršil dne 1. februarja 1953 v Slovenskem narodnem domu. Za

MONCRIEF
GRELNI IN
PREZREČEVALNI SISTEM
THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

Samo še nekaj dni je do Božiča!

Obiščite nas za vaše predbožične nakupe!
Mi vam bomo kupljene predmete dostavili pravočasno na dom do BOŽIČA!

ZA VSAK NAKUP DOBITE EAGLE ZNAMKE
Grdinov koledar za 1953 — zaston!

**ODPRTO VSAK DAN (razen nedelje) DO BOŽIČA
DO 9. URE ZVEČER**

A. GRDINA & SINOV
FURNITURE DEALERS and FUNERAL DIRECTORS
15301 Waterloo Road
KENMORE 1-1235

POZOR!

POZOR!

IZSEL JE ROMAN

JUTRO BREZ SONCA

SPIRAL IVAN JONTEZ

Nepozaben roman o nežni ljubezni dveh mladih ljudi, njunem gorečem idealizmu, njunem požrtvovalnem boju za svobodo in pravico in njuni neomajnani veri v končno odrešitev njenega ljudstva, ki se odigrava v mračnem, z nevarnostjo nasičenem ozračju sodobne Ljubljane.

Prav primerno darilo za vsako priliko!

Cena trdo vezani knjige na 274 straneh s krasno umetniško naslovno sliko na platnicah (na levi) je \$3.00, po pošti \$3.25 in po pošti v Kanado \$3.50. Denar je treba poslati z naročilom. Knjiga se naroča pri:

TRIGLAV PUBLISHING,
1107 E. 74 st.,
Cleveland 3, O.

AMERIŠKA DOMOVINA,
6117 St. Clair ave.,
Cleveland 3, O.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

**JOSEPH
GLOBOKAR**

REAL ESTATE
HOUSES - LOTS - FARMS
HENDERSON 1-6607

VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO 1953

SOVJIM ODJEMALCEM
**OHIO STATE
CHAMPION**

R. KOZAN
6506 St. Clair Ave.

FRANK ARNSEK

10201 Prince Ave.

VU 3-6315

GROCERIA in MESNICA

Priporočamo se za nakup raznega svežega in doma posušenega mesa, klobas, šunk ter fine sveže grocerije po zmerni ceni

Vsem skupaj želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1953!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

JOSEPH ZELE IN SINOI

POGREBNI ZAVOD
6502 St. Clair Ave. EN 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

458 E. 152nd St. IV 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. — Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETU VSEM PRIJATELJEM INZNANCIEM

MARY A. SVETEK

POGREBNI ZAVOD

478 E. 152nd St. KENMORE 1-3177

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO
ZELI VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN
ZNANCIEM TER NAROČNIKOM
AMERIŠKE DOMOVINE

JOŽE GRDINA

6113 St. Clair Ave. CLEVELAND 3, OHIO

ter se zahvaljuje vsem za številne božične pozdrave in voščila potom božičnih kartic in pisem.

Iskrena hvala vsem!

ROGEL in SIN

6526 St. Clair Avenue

KROJAČNICA in ČISTILNICA OBLEK

Zeliva vesele božične praznike in srečno novo leto vsem skupaj!

IVAN JONTEZ

J.S.

Karel Mauser

"PUNTAR MATJAŽ" je prva ge, toda gospoda in Turek mu Mauserjeva knjiga, ki je izšla nista dala do sape. Čudnega nič, pri celovski Mohorjevi družbi, da je v preprostem kmetu zasleren sicer pod pseudonimom Kle vrelo in da se je skušal postaviti men Hobjan. Mimogrede naj proti obema."

pripomnim, da je Hobjan deklinski primek njegove žene Mimitorvali jedro, se je žalostno končal, kakor so se končali žalostnički kmetov, pri čemer so vsi kmečki punti. Kmetje, ženskih večernic za leto 1950. Na silo zatrla prve plamene. Kar

Zgodba ima podnaslov" povest pa je pri uporu ziljskih kmetov iz časov kmečkih pustov in turških bojev." Značilno je, da ji razbil turška sablja. In kar je pisatelj sam, podobno kakor ostalo živega, to so pogolnili je storil dr. Jakob Sket pri "Miklova Zala," ki je pripisal "zgodovinski dodatak," napisal zna-

"Matjažovo ime je zgodovinčen uvod brez naslova, kar si, zakaj v kroniki župnika Jacer došle še ni storil pri nobenem delu. Tu beremo med drugim: "Vem: Miklova Zala je koroško srce. Okrog tega srca se prosto upornik. Kar sem mogel drenja vsa koroška zemlja. Ven dar sem skušal zbuditi košček tej povesti uporabil. Razvaline preteklosti iz časa Miklove Zale. Utrinek je samo, droben utri- nek, kako so praočete naših očetov trpelji, garali, kako so delali grajski gospodi in se ob turških napadih skrivali po gozdovih, kako so modrovali pod vaškimi lipami in z vdanostjo čakali na lepše čase. Vse, kar je nekoč teptalo turško kopito, danes še živi. Lepa Dholica in Ravne, Podklošter in vsa Ziljska dolina, Rož in Podjuna. Ni prav, da slepi hodimo čez koroško zemljo, ki skri- va v sebi toliko lepote in toliko bridkosti. Bodimo veseli in srečni, da je na Koroškem vzvetelo srce Miklove Zale! Bodimo pa ponosni tudi na ponosnega Puntarja Matjaža, ki je s Kakovo strmem proti Zilji, ločen od žene in Matjaža, ter sanjal o svetli pravici!"

"Puntar Matjaž" je prvo Mauserjevo delo, ki je vzeto iz slovenskega koroškega okolja. Po budo zanje mu je dal profesor dr. Joško Tischler. Ta je bil tisti, ki ga je popeljal v Dholico, da si je ogledal pisatelj, kaj vsebuje tamkajšnja slovenska župniška kronika; z njim je iskal po gozdovih nad Porečami ob Vrbskem jezeru razvaline gradu Leonštajn, ž njim je bil v obmejnem Ravnah, od koder je takoj čudovit razgled proti Trbižu in dalje po naši slovenski Kanalski dolini itd. Pisatelj je hotel dobiti v roke zlasti kroniko župnika Jakoba Unresta, ki je bil pastiroval "v slovenski župniji Teholici nad Porečami ob Vrbskem jezeru" in ki je kot sodobnik popisal takratni koroški kmečki punt in turški vpad v Ziljo 1478. V celovškem muzeju te kronike z dr. Tischlerjem nista dobila, dejali so, da je na domu gospoda ravnatelja muzeja. Pisatelj Mauser je ni dobil v roke, pač je prof. dr. T. smel iz nje prepisati, kar vsebuje kronika o imenovanem kmečkem punktu in turškem vpadu.

Iz Unrestove kronike je prvi literarno zajemal dr. Jakob Sket za svojo "Miklovo Zalo," toda njega je v prvi vrsti zanimala ljudska zgodba, ki jo je v različnih variantah imel priliko slišati med Rožani o Miklovi Zali. To je pesniško predelal in jo postavil v zgodovinski okvir dogodkov leta 1478. Razumljivo je, da Mauserja rožanska ljudska zgodba o Miklovi Zali literarno ni več zanimala, zato pa se je poslužil prav vsega zgodovinskega gradiva, kolikor ga vsebuje Unrestova kronika o punktu in turškem vpadu.

Mauser ni nobenega zgodovinskega podatka iz kronike v svojem literarnem delu zavestno presukal ali spremenil, edino kar je pri literarni obdelavi zgodovinskih dejstev manjkalo, je pesniško dopolnil. Tako vsestransko velja, kar je v uvodu zapisal: "V puntarju Matjažu sem segel v petnajsto stoletje, ko se nad kmeta zbrali vsi križi in vse težave. Turki, kobilice in punti. Kmet, ki ni mogel prav dihati, bi se rad postavil na no-

ložnost, da ob tem literarno obdelata največje obdobje v zgodovini našega naroda naše pokristjanjenje. Finžgar tega

ških urbarjev, ko je iskal v njih podatkov o desetini, tlaki, itd. Ko se je Mauser pripravljal, da napiše zgodbo o slovenskem koroškem kmečkem puštarju Matjažu, mu je mnogo odkrila tudi zgodovina slovenskih koroških župnij, ki jo je napisal rajni župnik Blaž Singer.

"Zemlja", povest iz Ziljske doline. Izdal je založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. Strani 79. Na zadnji strani je razloženih nekaj pristnih koroških slovenskih besed, ki jih je nabral iz onodobnih koro-

srečamo v povesti. Naslovno ska pesniška duša, svoj posestran je nariral Dušan. Kdo ben delež. Mauserju je v veliki meri pomagal odpirati pogled v ziljsko ljudsko dušo.

Še par besed k povesti sami. Kdor ni imel prilike, da bi sam videl ziljsko števanje in slovenski rej pod lipa, pa ga vsaj približno doživeti, naj prebere "Zemljo".

Bilo je na binkoštni pondeljek 1950. Bistrški župnik Čudovito je, kako ta koroški gospod Kuhling najti je s pisanljem povabil, da ga obiščeva ta dan. Vse, kar sva takrat videla in doživila pri njem na Bistrici, vse dobiš v

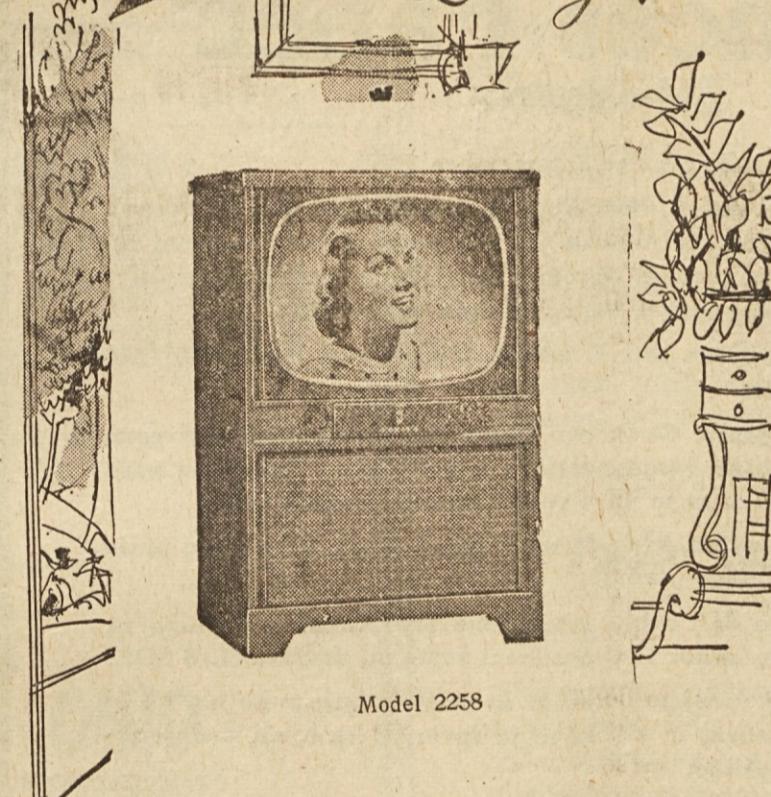
Voščite VESEL BOŽIČ! z DARILI od BRODNICK BROS.

Say "Merry Christmas" to the whole family with

The Royally Line

Built for perfect performance through the years!

ZENITH
Quality TV

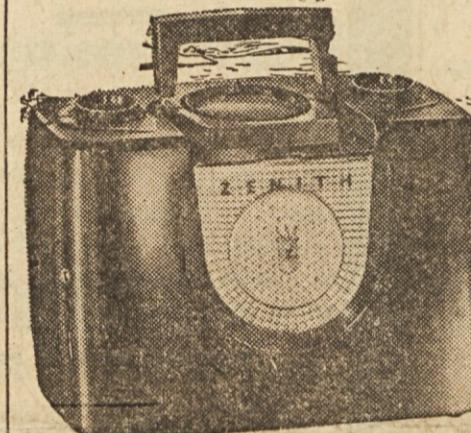
Izberite ZENITH,
ker je to danes najbolj
popolen TV aparat

Z popolnoma novim "K-53" ogrodjem vam danes ZENITH daje perfektno sliko, ki jih drugi aparati ne bodo dosegli še mnogo let! En milijon dolarov je bilo potrebenih na poizkusne in izdelavo za izpopolnitve tega novega ZENITH aparata ... da bi tako podali predstavo slik boljših kot je bilo kdaj prej! Oglejte si aparat še danes! Samo v ZENITH aparatu boste, našli te-le EXTRA posebnosti:

- Sedaj so slike 20% bolj svetle, brez bleska in dobro reflektirajo
- Sprejem na razdaljo je 25% večji – to je dokazano z preizkusi!
- Ima avtomatično izbiro postaj za lažjo in takojšnjo regulacijo
- Upravljeno so priprave za UHF
- Ima novo Radionic kontrolo glasu

Poklicite in napravimo v vašem domu BREZPLAČEN poskus!

ZENITH TV or RADIO

NEW **ZENITH**
"HOLIDAY"
SUPER-POWERED PORTABLE

From the World Leader in Portable Radios—the all-new "Holiday"—an ultra-modern beauty with terrific tone and powerful Long-Distance® reception! Brings in programs you want to hear. Tunes on top from front or back of set. ZENITH QUALITY makes the difference. Completely new design, beautiful from any angle! AC, DC, Battery. Black, Maroon, Grey plastic. \$39.95 Only

We Have It!

NEW ZENITH
CLOCK RADIO
WITH COSTLY
BIG SET RADIO FEATURES!

The masterpiece of them all! With Zenith's costly console radio features—powerful Zenith-built speaker, famous Zenith Long-Distance reception. Turns programs on and off automatically. Operates small appliances. Lifts the clock radio into a new high bracket of quality and value! Ebony, Walnut, Ivory, French Green or Dawn Grey plastic cabinet. 34.95

See and Hear It!

TRGOVINA ODPRTA:
VSAK VEČER DO BOŽIČA
DO 9 URE!

DARIL
ZA
VSO
DRUŽINO!

Zmrzovalnik
in hladilnik obenem!

Cyclo-matično odtajanje
v hladilniku!

Na ven se premikajoče police!!

Nova Cyclo-matična ravnomerna hladnotna!

Oglejte si ta novi Cyclo-matičen Frigidaire že sedaj! Oglejte si tudi nove modele De Luxe, Master, in Standard—Gornji model \$448.75

BRODNICK BROS.

APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 WATERLOO RD.

IV 1-6072-IV 1-6073

Poslužite se našega "Lay-A-Way" plana pri nakupu pohištva ali drugih potrebščin za vaš dom!

KAREL MAUSER

literarni obliki v knjigi. Bi-
strica je bila ta dan kakor
panj, preden zaroje čebele.

"Fantovska konta se zbirala", piše Mauser. "K maši bo treba, da bo štehvanje, kakor se spodobi. Zali so štehvočci... Kontar nese k maši Štefan vina, ki je okrašen z migelco. Štehvočci z dečvami gredo v cerkev. Maša se začne. Joj, kako je dolga. Mlada sreca hrepane pod lipo, gospod župnik pa so danes tako počasni. Vendar je le pri kraju. Štehvočci so že pod cerkvenim orehom. Domala vsa fara je okrog fan-tov."

"Zakaj bi jes kristjan na bil..."

"Tako pojo, kakor so nekoč stari peli. Zdaj godba udari svojo. Noge se kar same prizdignejo. Mladež pritiska okrog štantov." Itd., itd.

"Štebeh na vasi čaka. Trdno je postavljen. Sodeč z obranci je skrbno narejen. Krepko bodo morali udarjati štehvočci, da bodo doge popustile. Deset štehvancev je. Nekajkrat bodo morali jezditi od lip, da se bo sodeč sesul."

Popoldne. Od lipe pa tja do začetka vasi je taka gnječa, da je komaj kaj prostora za težke kobile. Petrov oča sodijo. Važno stope ob štebhu in komaj kaj požobario z Mojco ob strani. Zdaj je godba udarila štehvočki kalop... Če po barigelci!... Pet barti so jahali, toda obranci so zdržali. Ko so šestič zajezdili od lip, se je 'sodeč vrtel kakor kolo. Nante se je s stisnjennimi zobmi pognal od lipe, riutilik ob štebhu in zamahnil z vso silo. Doge so se sesule, obranci so padli, vrisk se je dvignil od lipe in se spresnel čez vso množico... Potlej so lobil obranče. Petrov oča so vzel v roko štehvočki krančelč. Štehvočci so že vedeli, da ga bo dobil Nantej na svoj

**PRIDITE PO BOŽIČNA
DARILA V****Anžlovarjevo trgovino
6214 ST. CLAIR AVE.**

Pri nas dobite vsakovrstne blaga, ki je pripravno za vašo družino ali prijatelje. — Lepo obleke za žene, dekleta in otroke. Ravno tako vsakovrstnega spodnjega perila, nogavice in rokavice. Pri nas dobiti vse to blago v eni sobi. Če pa greste v mesto, morate iti v sedem ali devet sob, da dobiti vse kar želite. — Se vam priporočamo.

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

A. ANZLOVAR.

Srečno, veselo, zadovoljno, zdavo novo leto vse skozi želim vsem mojim dobrotnikom (cam), prijateljem (cam), in znancem (cam).

Mary Bradač
1200 Norwood Rd.

ZELITA IN VOŠČITA
VSEM
PRIJATELJEM IN ZNANCEM
PRAV VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO

**Mr. in Mrs. Anton in
Jennie Lužar**

1035 E. 69 St.

CAROLINE por. ZIGMAN, in CHRISTINE por. VERCH, hčeri
FRANK ZIGMAN, zet
ANN FABEC, snaha
11 vnukov in vnukinj
RUDOLPH SEDMAK, brat v Crested Butte, Colo.
ANTONIA SAVOREN, sestra v Pueblo, Colo.

štahan. Tri barti so jezdili, iz blata, nam pa za hvaležnost povsod nagajate, umazani avkani. Spretno so iznikali strijski psi." Naše je to tako razkrancelč. Štehvočci so prazni jezilo, da so stekli za vozom, ki odjezdili mimo. Šele pri tretji je pa že zginal za ovinkom.

Ta dogodek, ki ni bil prvi, me je še bolj trudil v misli, da med glavo in zavriskal. Fantje so zajuckali za njim.

Zdaj pa kobile v hlev in pod lipo. Mlado že komaj čaka.

Deče v rajavcih so nestrenpe.

"Bog nam dej te dober čas, de prvi rej začeli smo..

Ker je z Bogom, Bog je z njim,

sam Jezus je Marijen sin."

Visoki rej se je pričel. Najprej pesem, kakor sveti obred se je zdelo, da je.

Tak je nepesniški opis zilskega štehvanja in začetek viškega reja pod lipo, pesniški opis pa dobiš pri Mauserju v "Zemlji." Vmes pa je napeta zgodba o mladi Nantejevi in Mojčini ljubezni, kakor vam jo zna splesti samo Mauser.

**Po ofenzivi pri Bovcu
I. 1917**

Cleveland, O. — Po končani ofenzivi pri Bovcu meseca oktobra ter po zadnjih težkih bojih ob Piavi so nas zamenjali streliči 26. polka iz Celja. Mi smo odšli na počitek skozi Deltre, Villa Bruno, Sv. Just in se ustavili v vasi Sv. Gregor. Od naše stotnine je po ludih bojih na Monte Domba ostalo le še 49 mož. Ta

ko smo se lahko nastanili v hiši ob cesti, ki pelje v Belluno. V

hiši je gospodaril že prileten mož z brhko hčerkom.

Prve dni se za nju nismo posebno brigali. Zadovoljni smo bili, da smo le dobili vsako jutro in vsak večer vsak svoj kos pristne laške polente, ki nam je ka naši črni kavi odlično teknila. Vreme je bilo nekam kislo. Med dežjem je prinašal severni veter sneg, zato smo se držali hiši in posledali okrog ognjišča v kuhičniji. Ob večerih je bila običajno med nami domaća hčerkom. Kramljali smo z njo o svojih domačih in o božičnih praznikih, ki so bili pred nami.

Opozil sem, da se tako njej kot očetu ob teh pogovorih beseda nekam ustavlja ter da jima misli uhaajo v neznano daljavo. Morda nam ne bi nikoli odkrila svojega gorja in grenkobe, ki je napolnila njuna srca, odkar je naša armada zasedla ravnino vse tja do Piave. Zgolj slučaj je vzbudil v njiju zaupanje do nas avstrijskih vojakov.

Bilo je v ponedeljek zjutraj, ko je naša stotinja po svoji navadi še spala. Zbudilo nas je zdihovanje v kuhičniji in trkanje na vrata. Hčerkom nas je prosila, naj pridev ven, ker bodo sicer Nemci (Tedeschi) pobrali vso mrvo s skedenja. Nemško postopanje nam je bilo dobro znano iz skušnje. Najprej so prišli in vzel mrvo, češ nekaj dni so pa prišli še po živino. Včasih pa so naredili tudi obratno. Naglo smo planili pokoncu in šli ven, da to preprečimo, kot se je za cesarsko kraljevo strele spodbilo.

Za naš prvi namig naj gredo, od koder so prišli, se še zmenili niso. Ko smo se pa le energično postavili in vprašali, kako si upajo kaj takega delati, dokler smo mi tu, se je najprej vojak na vozu obrnil in krepol izpljunil brozgo zvečilnega avstrijskega tobaka, nato pa se zadrl, naj jih pustimo na miru, ker nas nič ne briga, kaj oni počenjajo. Ta očabnost nas je tako vžgala, da smo planili k vozu in ga spraznili z grožnjo, naj se takoj zgube, ker jim bomo sicer voz prevrnili, konje pa odpregli in jih pognali na cesto. Videli so, da mi ne bzbjamo šal in da je najboljše, da gredo. Njihov podčastnik je skočil s skedenja in po hudem preklipanju pognal konje na cesto. Predno so zavili okoli ovinka na cesti, je možakar v jezi zabrusil našim Nemcem najgrš žaljivko v obraz češ: "Sedaj, ko vas je Nemčija izvlekla

venci dragi plačali. Primorsko venci drago plačali. Primorsko

in Trent v Južnem Tirolu je naša vlada že v začetku vojne ponujala Italiji v plačilo, če stopi kot naša zaveznica v vojno."

Kljub tako jasnim besedam nisem mogel verjeti, ljubezen do Avstrije in Nemčije ni vse zlasto, kar se sveti in da je Nemčija tista, ki hoče nadoblast nad narodi. Avstrija je bila le njen privesek.

Ko sem nato po dobrini kavni — hčerkom je vsakemu prilila v skodelo nekaj mleka v zahvalo, da smo odgnali Nemce — premislijeval o vseh teh trenjih, sem se spomnil na prerokbo koroskega Slovenca, pri katerem sem bil tri dni pred odhodom proti Bovcu. Dejal je: "Fant, zapomni si, da sta Avstrija in Nemčija zgubili vojno tisti trenutek, ko je Amerika stopila na stran zaveznikov zaradi izzivanja Nemčije." Nisem mu verjel, ker sem v tej borbi gledal boj za zavrnitev kletev sovražnika od naše Primorske. "Glej," je nadaljeval, ko se je prepričal, da sva

Dva dni pred Božičem je prisel ukaz in moral smo znova v borbo. Upanje, da bom praznično, kot še vsako doslej, mi Slo-

postaja svetel vzgled za celo vrsto držav kakor Indija, Burma, Švedska, Norveška, Indonezija in druge, ki pošljajo k nam svoje prav storci."

Tov. Etbin Kristan ni na odihu v Jugoslaviji, on je postal Titov aktivist. V "Slovenskem poročevalcu" je poročilo o skupščini Republike zvezne kmetijskih zadrug, v katerem stoji, da je delegate pozdravil tov. Etbin Kristan: "S plamečimi besedami je nakazal, kako Jugoslavija

postaja svetel vzgled za celo vrsto držav kakor Indija, Burma, Švedska, Norveška, Indonezija in druge, ki pošljajo k nam svoje prav storci."

Tov. Etbin torej ne počiva v lepi vili na Bledu, ampak pomaga Titu, ko se udeleži tako važnega zborovanja in tam vžiga "s

plamečimi besedami" komuni-

tičnega duha, da ne bi opešal.

Zapad bodo bodo pomagati. Letos bodo samo po našem se je tov. Etbin Kristan zmobil v tem, zakaj prihajajo zastopniki raznih narodnosti v Jugoslavijo.

Jugoslavija ima velika priroda na bogastva, ki so jih "šele komunisti znali odkriti." Pri tolinem bogastvu pa ne morejo uravnotežiti plačilne bilance in Zapad mora leta za letom pomagati s stolmorskimi zneski.

Drugi narodi bi tudi radi imeli take podpore, odtod zanimanje!

— Jugoslavija je pa interesantna tudi zaradi svojih gospodarskih podvezemanj. Kje druge bi mogli videti podjetje kot je "Novi Beograd," kjer se milijarda dinarjev polagoma pogreza v blato. Zidali so namesto po svetu pismu "na pesek."

Jugoslavija je bogata na žitu

in je bila znana kot prva agrarna zemlja. Sedaj je vedno kaka suša in preti glad, tako da mora

iz človeškega življenja.

Zanimiva razstava

Nestor ameriške umetniške fotografije Steichen potuje po svetu, da bi zbral umetniške fotografije za zanimivo razstavo v New Yorku. Razstavo naj bi odprli leta 1954 in imenovala bi se "človeška družina." Pod tem naslovom misli Steichen zbrati mnogo slik značilnih momentov iz človeškega življenja.

1888

1952

Naznanilo in Zahvala

Zalostnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je za vedno zaprla svoje mile oči naša draga mati in sestra

MARY YENC

ki je previdena s sv. zakramenti preminula dne 19. novembra 1952. leta.

Pokojnica je bila rojena leta 1888 v Ivanči gorici, fara Zatična pri sv. Vidu na Dolenjskem. V Ameriko je prišla 1913. leta.

Pogreb se je vršil 22. novembra 1952 iz pogrebnega zavoda A. Grdin in Sinovi v cerkev sv. Kristine ter od tam po opravljeni slovesni za-dusnici in cerkevih pogrebnih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se s tem prav lepo zahvalimo č. gg. Rev. Bombachu in Teknippu za česte obiske pokojnice med njenim boleznjem, za tolažilne besede, za podelitev sv. zakramentov, za opravljene cerkvene in verski obrede ter za spremstvo na pokopališče.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so ob krstu pokojnice poležili tako lepe vence cvetja in jih s tem izkazali svoje ljubezen, spoštenje in zadnjin.

Ravno tako se lepo zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. māše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnice.

Topla zahvala vsem, ki so pokojnico pršili kropit, molit ob njeni krsti in ki so jo spremili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Naša topla zahvala pogrebcom, ki so nosili krsto.

Iskreno se zahvalimo vsem, ki so na dan pogreba dali na razpolago svoje automobile in tako priliko mnogim, da se pogreb udeleže.

Lepa zahvala vsem, ki so nam pismeno ali ustmeno izrekli svoje sožalje.

Iz srca se zahvalimo vsem, ki so nam s svojo pomočjo, nagonjenostjo in simpatijami stali ob strani v toku bolezni pokojnice in dnevnih njenih smrte.

Hvala pogrebnemu zavodu A. Grdin in Sinovi za vzorno urejen pogreb in za vesvrstno izvrstno počitev.

Draga mati in sestra, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji. Tvoji duši pa daj Bog večni mir in pokoj! Hvala ti za vso ljubezen, težave in skrb, ki si jih imela na tem svetu z nami, ko si nas odgajala. Za vse to in za vse trpljenje, ki si ga vdano prenašala v toku zadnjih let, naj Te dragi Bog obilno poplača. Mi pa se Te bomo z ljubezni v hvaležnostjo spominjali do konca naših dni.

Spavaj mirno — snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

FRANCES por. VELKOVAR, hčerka
JOHN in VICTOR, sinova
MARY in JENNY, snaha
STANLEY, zet
FRANCES por. STEFE, sestra
FRANK NANGER, brat
JOHN KARLIC, polbrat

Cleveland, Ohio, 19. decembra 1952.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unija tiskarja vam tiska krasna poročna vabila po tako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
5117 St. Clair Avenue
HENDERSON 1-0628

Cleveland, Ohio, dne 19. decembra 1952.

HENRIK SIENKIEWICZ:

Zognjem in mečem

"Čakati!" je rekel resno kancler.

Celo Jana Kazimira se je po-

krilo z gubami.

"Čakati!" je ponovil. "A tam Višnoviecki in regimentarji zgora v Zbaražu."

"Nekaj časa že zdrže," je rekel malomarno Radziejowski.

"Molčal bi bil rajš, gospod starosta, če nimaš drugega sveta."

"Pač, milostivi gospod, imam svet."

"Kakšen?"

"Poslati koga, kakor bi se šel pogajat s Hmielnickim, v Zbaraž. Poslane se prepriča, če je han tam in, ko se verne, pove."

"Ni mogoče," je rekel kralj. "Sedaj, ko smo Hmielnickega razglasili za buntovnika in ceno naložili na njegovo glavo in bulavo nad Zaporožjem izročili Zabuskemu, ne pristoja naši časti, da bi občevali s Hmielnickim."

"Torej poslati do hana," je odgovoril starosta.

Kralj je obrnil vprašajoči pogled na kanclerja, ki je vzdignil svoje modre, resne oči in po kratkem premisleku odgovoril:

"Svet bi bil dober, a Hmielnicki brezvdon obdrži poslanca — in radi tega bi bilo vse to zman."

Jan Kazimir je mahnil z roko.

"Vidimo," je rekel počasi, "da nimate nobenega sveta — torej vam ga jaz povem. Ukažem torej trobiti na odhod in krenem z vso vojsko pod Zbaraž. Naj se zgodi volja božja! Tam poizvemo, če je han ali ga ni."

Kancler je poznal neupogljivo voljo kraljevo in ni dvomil, da to stori. Z druge strani je po izkušnji vedel, da kralja ne preokrene nikako odgovarjanje, ako je kaj sklenil. Kancler se torej ni takoj protivil, celo pojavil je njegovo namero, a odsvetoval je naglost: svetoval je kralju, da se lahko to stori jutri ali pojutršnjem, ta čas pa lahko pridejo važne novice. Vsak dan bo povečal nejevoljo med črnijo, zmučeno po porazih pod Zbaražem in po poročilu o kraljevem bližanju. Vstaja morda skopni pred žarki veličanstva, kakor sneg pred solčnimi žarki — a treba ji dati časa.. Kralj nosi v sebi oteteve vse države poljske in je odgovoren Bogu in potomstvu, če se izpostavlja, tem bolj, ker bi bile zbaraške vojske izgubljene brez rešitve, če bi kralja zadela kaka nesreča.

"Delajte, kar hočete, da imam do jutri vestnika."

In iznova je nastal molk. Na oknu je stal ogromen zlat mesec, a v sobi se je stemnilo, ker sveč ni nihče trebil.

"Koliko je ura?" je vprašal kralj.

"Polnoč je blizu," je odgovoril Radziejowski.

"Nocoj ne bom spal. Obidem tabor, vidva pa pojedita z menoj. Kje sta Ubald in Arčiševski?"

"V taboru. Pojdem jim povedat, da pripravijo konje," je odgovoril starosta.

In približal se je durim. Vtem je nastal v veži nekak hrup, slišati je bilo živ razgovor, hlastne korake, naposled so se duri na stežaj odprle in padel je notri zaspel Tizenhavs, kraljevi dvorjan.

"Milostivi kralj!" je zavpil.

"Prišel je tovarš iz Zbaraža!"

Kralj je planil s sedeža, kancler ravno tako in obema se je iztrgal krik iz ust:

"Ni mogoče!"

"Da! Stoji v veži!"

"Daj ga sem!" je zavpil kralj

ta in krv; oči so se mu mrzlično svetile, črna, razmršena brada mu je padala na prsi, mrljški smrad se je širil okoli njega, a noge so tako drgetale pod njim, da se je moral opreti ob mizo.

Kralj in oba gospoda so s široko odprtimi očmi zrli nanj. V tem hipu so se odprle duri in vstopila je množica vojaških in civilnih dostojanstvenikov: generali Ubald, Arčiševski, podkancler litevski Sapieha, starosta rečiški, gospod sandomierski. Vsi so stopili za kralja in gledali prišleca. Kralj pa je dejal:

"Kdo si?"

Siromak je odprl usta, hotel govoriti, a krč ga je zgrabil za čeljusti, brada mu je začela drgeti in komaj je zašepetal:

"Iz... Zbaraža!"

"Dajte mi vina!" je rekel nekaj glas.

In takoj so mu podali nalito kupico — prišlec jo je siloma izpraznil. Potem je kancler sle-

kel suknjo in mu ognil ramena, ordami."

"Ali moreš sedaj govoriti?"

ga je vprašal črez nekaj časa

kralj.

"Morem," je odgovoril vitez z

gotovjem glasom.

"Kdo si?"

"Jan Skrzetuski... poročnik

husarski..."

"V čigavi službi?"

"Voivode ruskega."

Šum je vstal po dvorani.

"Kako je pri vas? Kako je?"

je vprašal kralj hlastno.

"Beda... glad... ena go-

mila..."

Kralj si je zaslonil oči.

"Jezus Nazarenski! Jezus Na-

zarenski!" je govoril s tihim gla-

som. Črež čas je iznova vprašal:

"Ali se morete še dolgo držati?"

"Smotnik je pošel. Sovražnik

je v okopih."

"Ga je mnogo?"

"Hmielnicki... han z vsemi

Na te besede je Skrzetuski dvignil glavo, kakor bi bila stola vanj nova sila, bliskavica ponosa mu je preletela po obrazu in odgovoril je z nepričakovano močnim glasom:

"Dvajset naskokov odbitih, šestnajst bitek na polju dobrjenih, sedemdeset in pet izpadov..."

In iznova je hastal molk.

Vtem se je kralj vzvral,

stresnil z vlasuljo kakor lev z grivo, na žoltu lice mu je stopila rdečica, a oči so mu plamenele.

"Za Boga!" je kriknil. "Do-

kraljem:

A drugi so začeli vzlikati za

komaj na pol pri zavesti,

Vtem o mu prinesli krepil,

obema pa je vstopil duhovnik

Ciecišovski, kraljevi propoved-

"Ta je tudi med zbaraški-
mi prvi!"

"Nesmrtno slavo si si prido-
bil!"

"Kako si se predrl skozi
Kozake in Tatarje,..."

"V blatu sem se skrival, v
trstju, po gozdih sem šel...
blodil... nič jedel."

"Dajte mu jestil!" je krik-
nil kralj.

"Jesti!" so ponavljali drugi.

"Naj ti dadojutri konja in
obleke," je rekel iznova kralj.

"Ničesar ti ne bo manjkalo."

Po kraljevem vzgledu so ga
vsi hvalili. In vnovič so ga

začeli obispati z vprašanji, ki

je nanje odgovarjal z največjo
težavo, ker so ga poprijemale

čim večje slabosti in je bil že
kompromis!

A drugi so začeli vzlikati za

komaj na pol pri zavesti,

Vtem o mu prinesli krepil,

obema pa je vstopil duhovnik

Ciecišovski, kraljevi propoved-

nik.

Christmas Time is BULOVA Time!

MISS UNIVERSE 17 jewels expansion bracelet \$3975

SENATOR 17 jewels expansion band \$4250

DIAMOND RING \$100.00

EASY CREDIT TERMS

Frank Cerne Jewelry Co.
6412 St. Clair Ave. HE 1-0465
OPEN EVERY EVENING
Prices include federal tax

Vloge zavarovane do \$10,000 — član F. D. I. C.

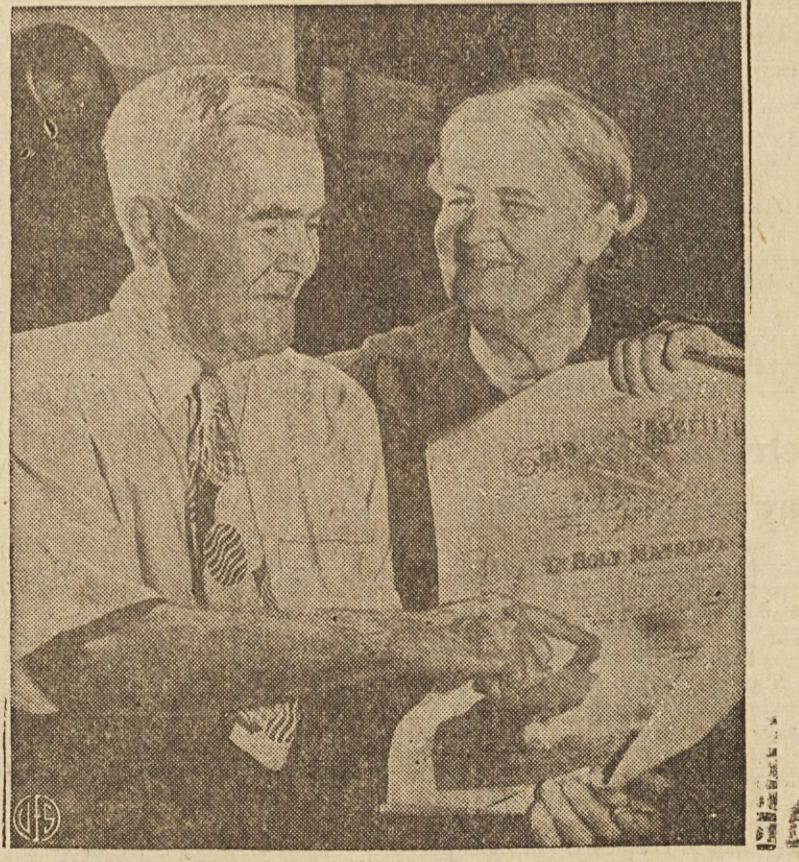
**HRANITE DENAR!
IMEJTE DENAR!**

Toliko malih razkošnosti je, vsakdanjih potreb, varnejše in srečnejše življenje, ki je vse odvisno od denarja. Zato previdni ljudje HRANIJO, da lahko IMAJO.

Najboljši hranilni načrt je starodavna hranilna vloga. Začnite jo v BANK OF OHIO. Videli boste, kako bo rastlo in rastlo.

6 udobnih uradov

THE BANK OF OHIO
921 Huron Road in podružnice

Prepečeno, praženo, pečeno ali ocvrto...
Nova "King" mera — popolnoma avtomatično

Kenmore Cooker Waffler

Popolnoma avtomatičen... vsak dvom je odveč... gumbna kontrola naznani kdaj je aparat dovolj vroč za rabo. Vročina je ravno tako razporejena. Za peko ni treba nikoli namazati. Na neprizemljivi plošči se vafeljni ne morejo prijeti... etudi je nova. Jed se pripravi z lahkoto... Avtomatično kontrolirana vročina. Kromirano prevlečeno jeklo. Če je ploskev odprtta imate celih 190 kv. inč prostora za peko, to je enako kapaciteti treh 9 inč ponev. Z rešetko. U. L. Odobreno.

ELECTRICAL — V VSEH SEARS TRGOVINAH

Večje! Trdnejše! Najboljše od vseh!

Kenmore avtomatične Roaster-peči

- Insulirane s steklenim vlaknom
- 23-Qt. mera.
- UL-Odobrene

38.90

Skuha kompletno jed za do 8 oseb, ne da bi imeli sitnost z vašo pravo pečjo. Vi to lahko naredite v tem sijajnem Kenmore-ju. V celoti insuliran, vključno pokrov; za več vrst jedi. Signalna luč, avtomatična kontrola vročine, vrivica.

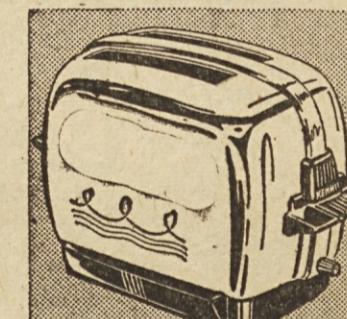
ELECTRICAL — V VSEH SEARS TRGOVINAH

Pop-Up Toaster

Kenmore 14.95

Pripraven, moderen. Zapeče prepečenec zlato rušavo, prav tako kot želite. Avtomatična kontrola opravi delo.

Electrical — V vseh Sears trgovinah

Celotne nakupe \$20 ali več

lahko naredite po

SEARS UGODNIH

PLAČILNIH POGOJIH

Posebna kombinirana ponudba!

**KENMORE 12-OBRATNI MEŠALNIK
in PRIPRAVA ZA MEŠANJE PIJAC**

Vse za samo

36.95

Naredite "malted milks" pravilno doma s tem novim Kenmore živilskih mešalnikom! Kupite navadni mešalnik in dobili boste celo garnituro, 3 mešalne sklede, pripravo za sadne sokove, soda agitator, stekleno mešalno posodo, merilno posodo iz plastika, vrivico. Kenmore vam daje možnost vsakega mešanja v kuhinji.

ELECTRICAL — V VSEH SEARS TRGOVINAH

Carnegie at E. 86th 5927 Broadway
4109 E. 131st St. 328 Broad St., Elyria
95 N. Park Place, Painesville
14922 St. Clair Ave. 4263 Pearl Rd.

SEARS

"Zadovoljstvo zajamčeno ali vrnemo denar"

Merrie Christmaz

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

Cleveland, Ohio

Mr. Thomas Postotnik of 6926 Hecker Ave., celebrated his 75th birthday on Dec. 9th. Congratulations and here's to many more.

In response to an ad from the Norwood Appliance & Furniture of 6202 St. Clair Ave., to bring in American Beauty ironers 20 years old or over, the first five who received new American Beauty ironers in exchange are: Julia Debevec, 6018 Glass Ave., Mary Stanovnik, 6209 Bonita Ave., Mrs. Novak, 6218 St. Clair Ave., Jos. Roitz, 6231 Bonita Ave., and Mrs. A. Martinic, 1216 E. 60 St.

Marie Francel of 933 E. 218 St., daughter of Mrs. Mary Avsec, has safely undergone an operation at Euclid Glenville Hospital. We wish her a speedy recovery!

Picayune, Miss. — Mr. and Mrs. Clarence Archer disclosed that "Santa Claus" brought them their new 8-lb. boy. Dr. S. Dety was called to the hospital from a Christmas parade in which he was appearing as Santa. He did not have time to change his costume, so he delivered the baby still clad in the traditional St. Nick attire.

Los Angeles, Calif. — Robert Schildwachter, 25, a tugboat operator, was fined \$1,000 and sentenced to two years by U. S. Judge James E. Carter, on a charge of draft evasion. According to the prosecutor, Schildwachter shot himself in the right foot when ordered to report for induction in the army.

Memphis, Tenn. — Bruce Law is president of the senior class at Memphis Law School.

Muncie, Ind. — Escaping prisoners have given the Delaware County jail a reputation as a leaky lockup, but a 150-lb. pig pulled the neatest disappearing act of all. Deputies picked up the pig for loitering and locked him in a back room, but when they returned the next day he was gone. Embarrassed officials admitted they were stumped.

St. Louis, Mo. — John Sober, who has a good record as a sober industrious worker in the City Water Department, made his first court appearance here. He was before the bench for getting drunk. "I was watching television," he told the court, "I guess I wasn't paying attention to how many beers I was drinking."

Winchester, N. H. — The candidates for town moderator included Forest Frost and Stanley Snow.

Gren Bay, Wis. — St. Norbert College Professor John Bartone reported that 350 "highly trained" cockroaches were missing from his car.

Epping, N. H. — The swing of the windshield wiper with the regularity of a metronome "has a hypnotic effect on the tired driver" that could lead to accidents, according to Andrew J. White, director of Motor Vehicle Research. He'd like the wiper to move in an irregular fashion.

Jamesstown, N. Y. — When his teacher told 15-year-old Anthony Foti that only a broken leg would be an excuse for missing the next day's exam, he went out to play football and broke his leg.

Raleigh, N. C. Just before two married couples went on trial for drunkenness and assaulting a cop, a friend of theirs went through the courtroom sprinkling yellowish "conjure powder" around the judge's chair and along the jury box and later rejoiced over a hung jury.

Eastport, Me. — By-standers tell of being present in the local postoffice when the clerk asked a lady who was mailing a Bible to her brother if there was anything breakable in her package. "Maybe," she snapped, "It's only the Ten Commandments." Fragile like Gibraltar.

Perry, Ohio. — Police said a young man made a number of mistakes that caused his plane to crash. An investigation of the crash, in which neither he nor his passenger were hurt, showed the young man tried to land downwind, had an expired student's permit and was not allowed to carry passengers.

Omaha, Neb. — Mary Lou told her parents that her nursery school teacher here had scolded her for throwing dirt at a little boy. Asked the next day if she had reformed, Mary Lou said she had. "I didn't throw dirt," she exclaimed, "I threw rocks."

Waldwick, N. J. — The borough council pondered the situation handed them when the electorate, on three referendums, voted: 1st: to start a full-time marshall system, 2nd: to keep the old marshall system (one man on call for 24 hours), 3rd: to refuse the council's request for \$20,000 to pay for full-time marshall protection.

Cleveland, O. — The fire department here has a chief named Elmer Cain and the police department has a sergeant named Henry Abel. The two sat at the same table at a Safety Council banquet and nothing happened.

El Paso, Texas. — Attorney Harold Potash, asking the city council to pave a road past a cemetery, sent them a letter saying: "I'm certain that the inhabitants of the cemetery would appreciate it."

San Antonio, Texas. — While attending a meeting of Alcoholics Anonymous, a 65-year-old man slipped on December 12th. Congratulations!

News Travels Fast . . .

News travel fast, and by now the news that Mrs. Josephine Petrovič and Mr. Eddie Kenik are having a joint concert on Jan. 18, 1953, at the Slovenian National Home on St. Clair Ave. is rapidly spreading over all the slovenian areas of this city.

These two singers have made themselves widely known by their splendid performances in the opera La Traviata, which was performed three times. However, Mrs. Petrovič has appeared as soloist in the Glasbena Matica production of De Fiedermann (Netopir) in the year 1942 and in an excerpt from Tosca in 1951. She also has been heard in solo and duet numbers at annual concerts of Glasbena Matica. Mr. Kenik appeared as soloist in the Glasbena Matica production of Mam'zelle Nitouche (Gospodina Nitouš) in 1950 and in excerpts from Tosca and Rigoletto in 1951. Nevertheless, his love of singing dates back to his boyhood days, at which time he was a member of the juvenile chorus "Crički" in Newburgh. As he grew older he became a member of Zvon singing society of Newburgh. Glasbena Matica was happy to present this dramatic tenor opposite Mrs. Petrovič, lyric soprano, in La Traviata.

Now you will have the privilege of hearing the singers in their own concert in duets from the Bartered Bride" and "La Traviata." Well loved folk songs will enrich the program, including such favorites as Sinjoc se Mi je Sanjalo, Dekije to mi povej, Al me bos kaj rada imela? etc.

Mrs. Petrovič's solo selections will be Ivan Zorman's Tulipan, Tamna vrtni gredi, Gor čez jezero, Kiss me again, Laughing song from Fledermaus, and Salve Regina. Mr. Kenik has chosen Ivan Zorman's Ladje bele, Nocoj je pa lep vever, Zenska le varna nam from Rigoletto, Vesti La Giubba from Pagliacci, Thine Alone and Be my Love.

Mr. Ivan Zorman, well-known composer and poet will accompany the singers. An added attraction will be an interpretation of his own compositions at the piano.

Judging by the repertoire, you can see for yourself that the afternoon of Jan. 18, 1953 promises to be one of enjoyment for all music lovers.

Secure your tickets early. Tickets on sale at Ozarem's Confectionery, 6417 St. Clair Ave. Mr. Schubel, 6411 St. Clair Ave., Mrs. Zagari, 3579 East 81st St., Newburgh.

High, Wide, And Handsome

A wonderfully designed cocktail dress, embodying all that's flattering to the feminine figure. Halter neck of rich Venetian lace ends high under the bosom, accentuating a tiny waist. The skirt of Avisco's soft-spoken rayon taffeta, is wide with the fullest part starting just below the hips. A handsome way to look for every gala event on your calendar!

Reminder to Our Correspondents

Don't forget that next week we are short one working day as Thursday is Christmas Day. Therefore the Deadline for English Page copy is TUESDAY noon — instead of Wednesday.

Gov. Lausche's Brother Takes Park Helm

Harold J. Lausche, youngest brother of Gov. Frank J. Lausche, was named commissioner of Cleveland parks.

Mayor Thomas A. Burke appointed him from a field of 65.

Lausche, 41, a parks worker since 1945, will receive \$7,500 a year. His former pay as parks foreman was \$4,284.

Currently assigned to Woodland Hills Park, Lausche has supervised Wildwood, White City, Gordon and Washington Parks and the Mall.

He and his wife, Antonia, live at 17206 Neff Rd.

Doctor Works Fast, Gets Wrong Patient

Detroit. — Mrs. Stella Mrozowski injured her hand in an industrial accident and was taken to a hospital. There, she was promptly wheeled into an operating room where Dr. Russell Lynch, waiting for another patient, just as promptly removed her gall bladder.

Dr. Lynch, whom Mrs. Mrozowski is suing for \$100,000, freely admitted his error but insisted Mrs. Mrozowski had a bad bladder anyway.

For Use, Not Ornament

Memphis, Tenn. — Mrs. W. E. Rose has more than 400 salt and pepper shakers in her collection but not a single set on her dining table. Mrs. Rose combines her salt and pepper and keeps it in a single shaker.

Teacher was testing the knowledge of the kindergarten class. Slapping a quarter on the desk, she asked, "What is that?"

Quickly a small boy in the first row called out, "Tails!"

Real Value! U. S. BONDS!

Practical, Pretty Electrical Gifts Make Holiday Shopping Easy

Naturally you want the perfect Christmas gift for your family and friends. One that shows your thoughtfulness—that keeps on giving pleasure long, long after the holidays are over.

That's why electrical gifts are so popular. They're attractive, useful, and they'll last for years. They're modestly priced, too.

Take the electric toaster. This gleaming beauty brightens breakfasts, and other meal times, too, all year round.

And the electric roaster. Happy homemakers will use it for baking pies, cookies, and bread—even for cooking a complete family dinner.

They'll find years of cooking pleasure in a handsome electric roaster.

These are only a few of the wonderful-to-give, wonderful-to-receive electrical gifts. See them in the stores—and you'll see how easy it is to solve your what-to-give problems this Christmas.

ticity of electrical gifts is personalized in an electric waffle baker.

Women enjoy the fun of using it. They'll love the way the family goes for those luscious waffles.

The automatic electric coffee-maker? Every woman will appreciate this beautiful appliance. It prepares coffee in minutes, and keeps it at just that just-right drinking temperature—for hours if need be.

And for a gift that's doubly warming to her heart—an electric blanket provides wonderful, weightless comfort for those long cold winter nights acomin'.

These are only a few of the wonderful-to-give, wonderful-to-receive electrical gifts. See them in the stores—and you'll see how easy it is to solve your what-to-give problems this Christmas.

The combined beauty and practicality of electrical gifts is personified in an electric waffle baker. Women enjoy the fun of using it. They'll love the way the family goes for those luscious waffles.

Holy Name Society News

XMAS GREETINGS

The Holy Name Society both Juniors and Seniors wish to extend to each and everyone a very Merry Christmas. May the blessings of this holiest of seasons be upon you.

WELCOME HOME

The Holy Name Society will receive back into its ranks a very active member in the name of Eddie Avsec just recently discharged from the U.S. Army. Your likable personality will be appreciated at our future meetings.

We also hope that John Cesan of the U.S. Air Corps will enjoy his stay at home for the holidays.

Sincerest sympathies are extended to the Bokar family on their recent bereavement.

"Look for the list of new officers in next week's edition."

NEW MEMBERS

"In 1953—How many new members will we see?"

COMING ACTIVITIES

JANUARY

—Communion and full course breakfast.

—Installation and reception of new members.

—Bowling Social.

Sodality News

With the approaching of the most significant feast of the Catholic Church, Christmas, what better way of expressing it than in the following: Many of us fail to understand the real significance of the Christmas story. Essentially it is a festival of lights, symbolic of the Light of the World. We have vestiges of the deeper meaning of Christmas in the custom of having Christmas tree lights, and lights in our windows, but we do it only because it has always been done and we are ignorant of the meaning of it all. Christ is called the Light of the World and in the collect for the first Mass of the Nativity we read: "Oh God, Who hast made his most holy night to shine forth with the brightness of the true light, grant that we may enjoy His happiness in the heaven, the mystery of Whose light we have known on earth."

Because of our failure to realize the full meaning of the feast of Christmas, the season of Advent slips by unnoticed; we live through the feverish confusion of crowded streets and shops. On the Holy Eve itself we enjoy the traditional carols and while the priest reads to us once more the age-old story of the birth of Christ, our thoughts are on the carefully wrapped packages under the tree. We go on about our business attending to a hundred material details and leave a sigh of relief when it is all over.

It is often said and repeated over and over again: "Why can't the Christmas spirit last throughout the year?" Everyone seems so cheerful; there is a universal feeling of content and happiness and even strangers seem to want to wish us the season's greetings when they pass us on the street. This Christmas spirit, which we so enjoy and wish to last forever will not and cannot last because it is not the true Christmas spirit. The

glow of friendship and charity is produced by advertising which surrounds us at every turn. The decorated shop windows, the carol singers, and the constant repetition of the misquoted chorus of angels, "Peace on earth, good will to men," serve as a giant stage whisper which makes men act kindly for a few short days.

The misquotation, "Peace on Earth, good will to men," is the key to the whole sorry affair of our modern Christmas. We have lost the true meaning of that great day. The angels promised, on that first Christmas: "Peace on Earth to MEN OF GOOD WILL." But there is little permanent good will in the world today. Rather we are confronted with a sentimental longing for an insipid brotherhood of man. There can be no family of nations nor family within a nation until there is a father of all.

Yet people refuse to accept this. Each year the Church recalls to our minds the birthday of the Father of Nations and we do accept Him. We talk about Him, we know His story, we give Him lip service but refuse to bow down and accept His laws, we refuse to give Him the ordinary respect which we give to our earthly fathers.

In our day with the world under the yoke of oppression in all possible forms, this symbol of the Christ Child as the Light of the World is very significant. Through it, Christmas will reveal its real meaning?"

— Fr. D. P., O.F.M.

ST. VITUS POST CATHOLIC WAR VETS

Holiday Greetings: The veterans of St. Vitus Post No. 1655 CWV, wish to extend to all of their friends, the choicest of the Lord's blessings for the coming holidays. May the spirit of peace, as manifested in the birth of our Saviour, the Prince of Peace, prevail among all of you, not only during the festive holidays but for 1953 and all the years to follow.

To all of our many friends, we, the veterans of St. Vitus Post No. 1655, humbly acknowledge and extend grateful thanks for their generous support of our activities during the year 1952. To one and all, thanks and God bless you.

Coming event

Just a reminder — circle the date, Sat., Jan. 31, 1953 on your calendar. Why? That's the date of the Fourth Annual CWV Dance to be held at St. Vitus auditorium. A very pleasant program is being planned — so don't forget to make plans to be with us then.

Post Historian

LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655 CWV

ATTENTION:

Children of the CWV and Auxiliary members of St. Vitus Post No. 1655:

You are cordially invited to attend a Christmas Party held in your honor in the St. Vitus School Hall this coming Sunday afternoon, Dec. 21, from 3 to 5 o'clock. We will have plenty of ice cream, cookies and pop for you to enjoy.

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

INAUGURAL CEREMONIES-1953
My Washington office has been swamped with requests for information on the details of General Dwight Eisenhower's inauguration plans.

The three day ceremonies will culminate with the traditional Inaugural Ball. Owing to the enormous numbers, this has not been held at the White House for some time, but takes place in the Army.

The entire program is in charge of the Republican National Committee and all arrangements must be made through the Citizens Inaugural Committee of which Joseph C. McGarrity is chairman. Requests for tickets must be made to John F. Morrisey, 1420 Pennsylvania Avenue, N. W., Washington 4, D. C.

One thing is certain: If you do not have tickets in advance with confirmed accommodations you will do far better to stay comfortably at home with your radio or your television set to give you the great picture!

Cleveland will be well represented at the ceremonies in the parade. Plans are being made to have the nationally famous Mounted Police Troop A a part of the parade. Two special trains—the B&O arranged for by the energetic Mayor of Gates Mills, Courtney Burton, and the Pennsylvania under the auspices of the Cleveland News—will be used as temporary residences during the Washington stay.

It is my present understanding that a one fare program will provide for parade tickets, tours and many other features. Reservations can be made through the Cleveland News at Prospect 1-4800 or Samuel Besson of the Pennsylvania Railroad at ENDicott 1-2121.

Mrs. Bolton
asked that the
inaugural be
made as simple as possible—but
popular demand seems to have won,
and the more or less customary
"Inaugural Week" is being planned
by the National Republican Com-
mittee.

For many, the ceremonies will begin on Sunday, January 18th, when all of Washington's churches will have special services. On Sunday night, the National Symphony Orchestra will give a special concert in Constitution Hall.

On Monday all government buildings are to be open to visitors, and tours to historic sights such as Mt. Vernon are planned. That evening the top radio and television stars are to be presented at the National Guard Armory.

This year's Inauguration Day will fall on Tuesday. A large platform with a special one for radio and television has been constructed in the Capitol Plaza and a covered stage has been built out over the steps. Here the President-elect and Vice President-elect will take the oath of office, and the inaugural address will be delivered.

Alcoholics Anonymous

Asking For Help

If the alcoholic who comes to the fellowship for help, believes in God in the specific way of any religion or sect, the job of treatment is easier. But if all that the pathological drunk can do is to say, with honesty, in his heart; "Supreme Something", I am done for without more than human help, that is enough for Alcoholics Anonymous to work on. The noble prayers, the great literatures and the time-proven disciplines of the established religions are a great help. But as far as the Fellowship of Alcoholics Anonymous is concerned, a pathological drunk can call God "It" if he wants to, and is willing to accept its aid. If he'll do that, he can recover.

A poll of alcoholics who, now recovered, are members of the Cleveland Fellowship of the society, shows that this has made literally life-saving religious experi-

ence possible to men and women who otherwise could not have accepted spiritual help. Poll shows also that collectively their religious experience has covered every variety known to religious psychology. Some have had an experience as blindingly bright as that which struck down Saul on the road to Damascus. Some are not even yet intellectually convinced to the degree that they see that living their life on a spiritual basis has saved them from the fatal disease. Drunk for years because they couldn't help it, now it never occurs to them to want a drink. Whatever accounts for that, they are willing to call: "God."

Some find more help in formal religion than do others. Some practice family devotions. Some sin-

fully stop; never drink in a strange place; never drink in a familiar place; never mix the drinks; never drink before eating; drink only while eating; drink and then eat heavily to stop the craving—and all of the rest.

Every alcoholic knows all of the dodges. Every alcoholic has tried them all. That is why a prospective member thinks someone must have been following him around to learn his private self-invented devices, when a member of Alcoholics Anonymous talks to him. Time comes when any alcoholic has tried them all, and found that none of them work.

Next week, "FROM THE DEPTHS", — "A. A.'s UNDERSTAND".

An Alcoholic

Electric Dryer Beats Clothesline In State Experiment Station Tests

SEE THE DIFFERENCE
Softer, fluffier
towels, right, were
dried in an elec-
tric dryer. Same
number of towels;
left, were dried
outdoors.

Some homemakers do a lot of unnecessary hiking.

Recent tests made at the State Agricultural Experiment Station in Wooster show, for example, that outdoor clothesline drying takes an average of 625 steps per load of clothes!

That means—figuring four washer loads for a week's wash—about 2500 steps a week, or around 130,000 steps each year!

The same tests show electric clothes drying takes only a few steps per load of clothes—from washer to dryer.

Experiment Station home economists discovered other interesting facts about clothes drying. Comparing outdoor clothesline drying

to electric clothes drying, they find: The electric dryer cuts clothes handling time more than 80 percent.

And ironing time is slashed 75 percent. Reason: many items from the electric dryer can be folded and put away without ironing. Further testing showed clothes dried electrically stay white longer, come out softer than clothes dried in the weather.

And colored clothes dried electrically keep their colors, but fade noticeably when dried on the line.

In testing the electric dryer, weather was naturally not a factor. So, the electric dryer tests took only a few days. But—because of rain and cloudy days—the outdoor drying tests took 151 days to complete!

A MERRY CHRISTMAS

and

A HAPPY NEW YEAR

TO

ALL

MY

CUSTOMERS

and FRIENDS

JIM DEBEVEC

YOUR NEWSBOY

WISHING ALL OUR CUSTOMERS

A MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

Clara & Louis Slapnik and Son Donald

ST. VITUS

(Continued from Page 26)

greetings for a very Merry Xmas and a Happy New Year

I think this verse best expresses our sentiments during this Holy season:

The Christ Child and His Mother bless

All in your home with happiness
And make this festive season bright

With golden rays of heavenly light
May they grant the coming year to be

The happiest in your memory.

Happy Holidays, Everyone!!!!

.Auxiliary Historian

St. Vitus Men's Bowling League

December 11, 1952

Another of our lower average boys caught on fire. This time it

was Joe (Pinky) Novak of the Nor-

wood Appliance team who caught

the spark and hit a whopping 264

game which is the highest of any

kegler this year. His other two

games were 172-199 for a grand total

of 635 which is good for second

spot on the board. Pinky had a

tough time with the maples last

year but this year has picked up in

his average. Congratulations Pinky

and next time make it 12 in a row.

Team high for the night was again

copped by C-and-O Slapnik Florists

who hit for a 2630 total. The

Fritz Cafes hit 945 to top in the single game department.

Attention bowlers, next week

Christmas falls on our regular

night, so we will bowl instead on

Saturday, December 27. We wish

all our bowlers, their backers and

the alley owners a Merry Christ-

mas.

Chas. and Olga Slapnik Florists

white washed Catholic War Vets

with Ed Salomon blasting.

C-O Slapnik Flor. 808 893 939 2630

Cath. Wa rVets 786 872 831 2483

Fritz Cafe took 3 points from Norwood Men's Shop. F. Grieger 214-569 was best for the winners.

Fritz Cafe 707 883 945 2535

Nrdw Men's Shop 811 831 882 2521

Team Standings as of Dec. 11, 1952

Teams W L Pts.

1. C-O Slapnik 29 16 41

2. Norwood Appl. 27 18 34

3. Norwood Men's 24 21 33

4. Cimpermans Mkt 24 21 32

5. Carlton Club 23 22 30

6. Golden Gophers 22 23 30

7. Clover Dairy 22 23 29

8. Fritz Cafe 21 24 29

9. Brodnick Bros 22 23 28

10. Mezic Insurance 22 23 28

11. Cath. War Vets 18 1/2 26 1/2 24 1/2

12. Smrekar Hdwe 15 1/2 29 1/2 20 1/2

Schedule for Saturday, Dec. 27, 1952

Alleys—

1-2: Golden Gophers Vs Norwood

Appliance

3-4: Clover Dairy vs Carlton Club

5-6: Catholic War Vets No. 1655

vs Smrekar Hardware

7-8: Fritz Cafe vs Chas and Olga

Slapnik

9-10: Cimperman Market vs. Me-

zic Insurance

11-12: Norwood Men's Shop vs

Brodnick Bros.

Mezic Insurance beat Norwood Appliance for 3 points. J. Lesar 207 581 topped the winners while Pinky Novak's great game and series helped to only one victory.

Mezic Insurance 851 849 876 2576
Norwood Appl. 837 791 889 2517

Golden Gophers took 3 points from Brodnick Bros. Ray Suhadnik 506 topped the winners.

Golden Gophers 739 855 703 2338
Brodnick Bros. 759 798 732 2193

Carlton Club took 3 points from Smrekar Hardware. Al Vidmar 530 topped the winners.

Carlton Club 783 797 845 2125
Smrekar Hardw 750 833 816 2399

Clover Dairy eked out a 3-point

victory over Cimperman Market.

Johnny Lach starred for the milk-

men with 542.

Clover Dairy 859 831 873 2563
Cimperman Mkt 836 840 860 2536

Saving For Christmas

A woman who could never keep her checkbook straight has solved her problem very neatly. It's an unorthodox method, but one that's enabled her to set up a Christmas shopping fund as well.

All she does is keep her checkbook without any cents. If a bill is for \$7.20, she makes out a check for that amount, but in recording it

and subtracting the amount from her balance, she calls it \$8. It the amount is for \$10.74, she enters \$11.

At the end of month, after making our countless household and personal checks, she has a balance of about \$20 that she thinks she spent but didn't. And at the end of the year, there it is — her Xmas fund.

The NORTH AMERICAN BANK

Friends and Neighbors:

BE GENEROUS TO YOUR
CHURCH AND ALL THOSE
NEAR AND DEAR.

OPEN YOUR
CHRISTMAS
SAVINGS
ACCOUNT
NOW!

The Three Offices of North American Bank are ready to take care of your Christmas Expense for this year and for next year too!

The Christmas Club with its systematic plans from \$1.00 to \$10.00 a week — will make you the proud owner of a \$50.00 to \$500.00 Christmas Check, just one short year from now.

Loan Plans at thrifty rates, including life insurance, are available for Christmas.

Then there's the combination plan covering this year's expense with the Loan Plan and next year's gift problem with the Christmas Club.

A Thought for Christmas

Wouldn't it be a good idea at this happy Yuletide Season to stop and meditate on the blessings that have been ours throughout the year. So let's stop and give thanks for the opportunity of worshipping God in our own way and in the Church of our choice. Our privilege to rant and rave when our politicians do things that we do not approve. To honestly believe some things, and the privilege to defend these opinions wherever we might be. To be able to arrange our own affairs without interference from any one. To engage in barter and trade in an honorable manner, and be able to look the other fellow in the eye and know that we have lived up to a code of ethics that are based only on honesty and integrity. To do business upon the solid foundation of fair play and the knowledge that the other fellow is entitled to a square deal and consideration. If we take this code of ethics and live by them, we are sure that when we lay our head on our pillow at night that we have earned a good night's rest. After the smoke of the daily battle have cleared away we are able to live with ourselves.

Death Notices

Bokar, Julius — Husband of Marie (nee Skulky), father of David, Robert, Philip, son of Julia (nee Vidmar), brother of Joseph, Michael, Edward, Albert, Sophie Armsstrong, Mary Cole, Ann Pureber, Rose Rytel, Dolores Elkanick. Residence at 829 East Blvd.

Intihar, David Paul — 5-year-old son of Frank and Jennie, brother of Raymond, Joan, Carol. Residence at 5191 Stanley Ave., Maple Heights.

Koman, Louis — Airman 1-C, U.S.A.F. — son of Mr. and Mrs. Louis Koman of Leroy, formerly of Cleveland.

Kirn, John — Husband of Cecelia Hocevar. Residence at 5123 Stanley Ave., Maple Hts.

Lovrich, Anna — Wife of Michael, father of Mary Lucic, Anna Sabljak, Elizabeth Marinoff. Residence at 5123 Harlem Ct.

Medved, Louis — Husband of Jennie (nee Volk), father of Virginia Sadowsky, brother of Josephine Zaic, Mary Lube. Residence at 6305 Glass Ave.

Petkovsek, Helen — Sister of Theresa Podby of Waukegan, Ill., aunt of Josephine Kotnik, Helen Kremzar, Frances Leonard, Marian Kuhar, Frank. Residence at 1119 Addison Rd.

Saje, Frank — Brother of Ann Glavac, Alice Trattar, Mary Tashler, Rose Muhic, Frances Hribar, Josephine Chastan of San Diego, Cal.

Skok, Caroline (nee Sylvester) — Wife of Vinko. Residence at 1679 Fulton.

Sorn, Caroline (nee Stegovc) — Wife of Martin, mother of Caroline Kowatch, Frank, grandmother of a Caroline Ann, sister of Louis Stegovc. Residence at 717 E. 232 St.

Siftar, John — Father of Steve, Mary. Residence at 1554 E. 45 St.

To Members of St. Ann No. 150 KSKJ

The annual meeting of our society will be held on Dec. 21, 1952 at the Slovenian National Home on E. 80th St., at 1 p.m.

Election of officers will take place at this time. All members are once again urged to attend as we have had a very poor attendance during the year.

We will also have a \$1.00 gift exchange.

Members who are in arrears with their dues are reminded to pay them so that when we have the audit of the books there will not be any dues unpaid.

The 1953 calendars will be distributed at the meeting.

Wishing all KSKJ members a Merry Christmas and a Happy New Year.

Josephine Winter, secy.

One reason why business appears to be looking up is to see if the taxes are coming down.

A Christmas Gift That Will Last All Year

Do you have a relative or friend who doesn't get the American Home? Why not make someone happy all year? For someone who can read Slovenian, you can order the daily, (see our price list), but if you have someone, like a soldier, for instance, who would enjoy reading our English section, you can order just the Friday edition for \$2.25 for all year.

We will send a Christmas card and notify the new subscriber that it is a Christmas gift from you. Just fill out the coupon below and enclose the money with the address of the new subscriber.

COUPON

AMERICAN HOME PUBLISHING CO.
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Please send the American Home as my Christmas gift to:

Name _____

Address _____

City ..... Zone..... State.....

For this gift I enclose \$.....

My name is .....

My address is .....

City ..... Zone..... State.....

work.

Janez Čandik, a Jesuit priest, priest, born in the town Visnja gor in Slovenia, was bishop's Hren most important writer. In 1613 his book, corrected and published by bishop Hren, "Evangelia inu Listrovi" was printed in Graz in Austria. Two years later Čandik wrote a translation of the catechism for the youth by Canisius.

After 1615 in the period of over 50 years no Slovenian book was published. It was the time of the 30Year War and although Slovenian territories were not involved in it, Slovenians had to serve as soldiers in the Emperor's armies.

The end of the 7th century brought a new period of Slovenian literature. The literature of that period did not remain strictly the religious field, but dealt also with other problems.

Matija Kastelec (1620-1688) born in the village of Kilevče near Prem on Kras, became a priest and pastor in Lower Carniola and later canon in Novo mesto. His literary activity consisted in publishing of religious books ("Bratovske bukvice sv. Roženkranca", "Nebeski cil", and "Navuk christianski"). Besides he left in handwriting an important Latin-Slovenian dictionary and a complete translation of the Bible.

Janez Svetokriški (about 1645-1714), was the father of the Slovenian rhetor. Born of a Venetian father and a slovenian mother

**CERTIFIED
TYPEWRITER
SERVICE**
1127 E. 66th St.

TYPEWRITERS and ADDING
MACHINES RENTED
and REPAIRED
RIBBONS and CARBON PAPER
J. MERHAR
Call HENDERSON 1-9009

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS**

FOUNDED 1894
The Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

GIFT SUGGESTION
to Our Young Slovenian
Americans

Make Your Dad or Mom
Happy by Giving a Slovene
Book

JUTRO BREZ SONCA
A Novel by IVAN JONTEZ

A significant and stirring novel by one of our most popular American Slovene writers

Beautifully bound
274 pages
\$3.00, by mail \$3.25
(Canada 25c more)

They'll Appreciate Your
Thoughtfulness!

Sold at
American Home
Grdina Gift Shoppe
August Kollander
Steve F. Pirnat

in Sv. Križ in the Vipava valley in the coastal, he entered the Capuchin monastery. As a monk he lived in monasteries in Trieste, Sv. Križ, Ljubljana, Novo mesto, and Gorica.

Janez Svetokriški was acquainted with theology and the Italian and Spanish baroque rhetoric. His sermons were especially popular among the Slovenian people. During 1691-1707 he published his Slovenian sermons in 5 volumes consisting almost 2900 pages with the Latin title "Sacrum Promptuarium" (Holy handbook). The first two volumes were printed in Venice, the last three in Ljubljana. The author is famous for his introduction of baroque style in the Slovenian literature. Like Trubar in the 16th century, Svetokriški neglected linguistic purity and tried to make his sermons understandable to all the people.

In the first half of the 18th century there were many authors among the Slovenian priests. The most important was the Capuchin monk **Father Hypolit** (1650-1722) a philologist and religious writer. He left in handwriting a Slovenian-German-Latin dictionary and in 1715 he published a second edition of Bohorič's grammar. Father Hypolit published also the first Slovenian translation of the "Immaculation of Christ" by Thomas a'Kempis, and translated for the use in schools the famous book "Orbis pictus" by the Czech writer Komensky.

Also known as orators and authors were **Father Rogerij** from Ljubljana, who published his sermons during 1731-1743, and **Jernej Basar**, a member of the Jesuit order born in the town of Škofja Loka in Slovenia.

A secular priest, **Ahacij Steržnar**, published in 1729 a catechism in verse and is important for the development of the Slovenian church music.

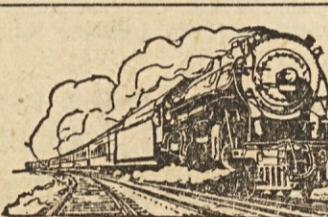
Franc Paglovec (1679-1759), a native of the town Kamnik, published a number of prayer-books and catechisms in Slovenian. In

**Body and Fender
Repairing**

**SUPERIOR BODY &
PAINT CO.**

6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633

FRANK CVELBAR, Prop.

Complete Line of
TRAIN and MODEL
SUPPLIES

Grozde Hobby House

1129 Addison Road

Express 1-0768

F. J. GROZDE, Prop.

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of

MIHALJEVICH BROS. CO.

6424 ST. CLAIR AVE.

With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.

Office Hours: 9 A.M. to 6 P.M.

Charles & Olga Slapnik

FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

6026 St. Clair Ave.—EX 1-2134

Rich's Auto Body Shop

COMPLETE AUTO SERVICE

Painting - Motor Service

Ignition - Brake Service

1078-80 East 64th Street

Tel. HE 1-9231 — HE 1-4947

ROOFING - SIDING - TINNING
REPAIRING

Your Roofers for Over 20 Years

J. KOVICH & SON

1554 East 55th Street

Call EN 1-2843

TWO
FUNERAL HOMES

for

Reliable

Experienced

Sympathetic

Funeral

Services

at

Prices YOU Select

Call

A.GRDINA & SONS

FUNERAL DIRECTORS

1035 EAST 62ND ST.

Henderson 1-3046 - Klemo 1-5890

They'll Appreciate Your
Thoughtfulness!

Sold at

American Home

Grdina Gift Shoppe

August Kollander

Steve F. Pirnat

the Slovenian coastland **Pavel Franc Klapše** (1688 - 1772) was literary active.

During the period of the Catholic reformation the cultural influences from Italy became more important. The painting and sculpture developed under the influence of Italian artists.

To develop art and sciences in 1693 an Academy of Art and Sciences (Academia Operosorum) and in 1702 an Academy of Music (Academia Philharmonicorum) was founded in Ljubljana.

Clip and save for your scrapbook of the history of your ancestors.

Next Week:
The Historiographer Valvazor.

Guess Who?

The young people of Soviet zone of Germany who came to Berlin for a recent Communist rally had a wealth of jokes which left no doubt of their real feelings.

One is about a teacher telling her pupils of Nero, the Roman Emperor. To entice their interest she first omits the name.

"He was a cruel man," she says, "a ruler who did nothing but evil, who persecuted the Christians..."

All aroused at this point, one who belongs to a Red youth brigade gets up and shouts: "Teacher, if you go any further, I'll have to report you!"

BEROS STUDIO

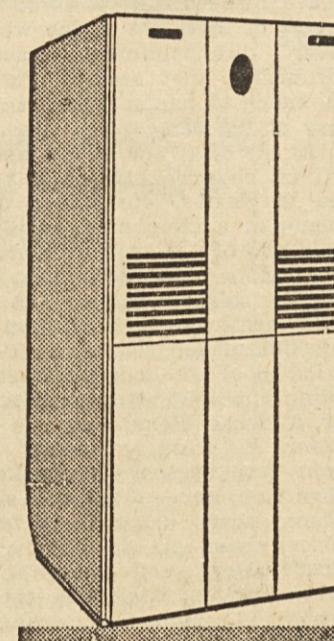
6116 ST. CLAIR AVENUE TEL.: EN 1-0670

For the Best in Photography — Weddings in Studio; Candida; in Church and Home; Satisfaction Guaranteed.

AT THE TOUCH OF YOUR THERMOSTAT...

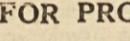
It's Spring
all winter long!

Here's better home heating at low cost for you this winter—the new Bryant Modernaire does four jobs in one, at the mere touch of your thermostat. Completely automatic, gas-fired—the Modernaire warms, filters, humidifies and smoothly circulates the air in your home. Built for long life, this amazing Bryant is your promise of a comfortable, healthy home, winter and summer. And what savings in cleaning bills. Make it a point to come in and see this Bryant way to better living!

bryant Modernaire
FOR WINTER AIR CONDITIONING

LET THE PUP BE FURNACE MAN!

FOR PROMPT SERVICE CALL

JOE AHLIN SHEET METAL & FURNACE

ROOFING - GUTTERS - SPOUTING

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Eni so donašali ribe, drugi kapune, zopet drugi so morali v škofov kuhinjo nositi vodo in tamkaj pomagati pri kuhinjskih opravilih. — Stražišani so morali obdelovati škofove vignograde v Šmarjetni gori in pridelano vino speljati v loške grajske kleti. Kmetje iz Bitnja in Crnroba so bili dolžni kosit in spraviti seno z grajskih travnikov na Okroglem in okoli žabnice, posestniki iz županije "Fuerten" (Brod) so morali iti po vino v Slovensko marko, na Goriško ali v Furlanijo.

Neki kmet v Stari Loki, ki se nazivlje "sodar" (vasarius), je moral za prejeto zemljišče vsako leto pregledati sode v grajski kleti, poškodovanje popraviti in napraviti 20 novih. Najrazličnejšo tlako so morali opravljati kmetje iz Gadmarjeve županije. Nemška beseda "Gadmer" pomeni priseljence ali kocarja. Zato so s to besedo zaznamovali tudi oskrbnika županstva in vso naselbino, ki je obsegala sedanje vasi: Moškrin, Trnje, Vešter, Vincarje, Crnogr.

O tlaki teh podložnikov čitamo v zapisnikih sledče: "Mi revni ljudje iz Gadmarjeve županije smo Vam (škofu) dolžni, kadar ste v Loki navzoči s svojim spremstvom, pomagati v kuhinji; šestnajst posestnikov mora obdelati vse vaše zeljnike, jih zasaditi, opleti in s plotom obdati; repo izruvati, jo zbirati in spraviti v sode. Dolžni smo tudi vrh zidovja vaših obzidnih vrtov položiti trnje, plaviti po vodi les za kurjav ali stavbe, deske voziti od vode pri župni cerkvi, spravljati sneg s hleva in kopališča in napravljati po zimi potrebnata, izmerti žito, je prevzeti v kaščo in snažiti dvorišče v Spodnjem gradu. Kadars se napravlja apnenica, moramo mi pred njo nadrediti ograjo, da se apnenec ne raztrese in ko se apno gasi, ga moramo čuvati, da se zopet ne vname."

Vaše vino iz Marke (Dolenjskega) moramo pripeljati v loške kleti in je tamkaj odložiti; vaš vodnjak v gradu očistiti; h gradu "Wildenlock", k hlevu spodnjega gradu, kopališču in mlinu moramo doyažati deske, kadar je treba. Za vaš vinoigrad "na Kamnitniku" mora vsak izmed 16 posestnikov dati po dve sto količev in vaše stanovanje in kopališče moramo obložiti z mahom."

Tlako je urejal in napovedoval župan, ki je navadno ob nedeljah po božji službi ljudem javno naznanjal, kdaj in kam morajo priti na delo. Kdor ni prišel, je bil kaznovan z globo, zaporom ali batinami. Nadzorstvo nad tlačanji pri delu pa je imel grajski "valpet" (iz staronemškega "walboto"), ki je marsikdaj ljudem dačutiti svojo oblast, jih obkladal z delom in mučil, da je bil navadno najbolj sovražena oseba med grajskimi uradniki.

Koliko časa v letu je trajala tlaka? Ako pregledujemo stare zapisnike, se nam zdi, da po samezna gospostva niso preveč obremenjevala svojih podložnikov. Za Gornji grad je bila določena letna tlaka: štiri dni v samostanu in eno vožnjo v Pilštajn; za Ptuj 4 dni, Maribor 3 dni, Laško 3 dni, Kozje 4 dni, Ljutomer 12 dni. Izguba treh, štirih, ali tudi dvanajstih dni ni pomenila občutljivo škodo v kmečkem gospodarstvu. Toda upoštevati je treba, da je poleg te določene tlake, bila še nedolčena ali neodmerjena, ki je trajala toliko časa, da je bilo delo, pri katerem je moral tlačen pomagati, opravljeno.

Taka neodmerjena tlaka se je morala opravljati pri zidanju, obdelovanju polja, žetvi, trgovati

Dr. Val. Meršol:

Zvišan krvni pritisk

(Nadaljevanje)

Nekateri bolniki kljub temu, dà uživajo zelo majhno količino hrane, no morejo izgubiti odvisne teže. Večkrat je temu krivo uživanje prevelike količine kuhinjske soli ali sode, ki zadržuje vodo v telesu in s tem onesmogocata znižanje teže. V tem primeru je treba čim bolj zmanjšati količino soli in sode in uživati hrano v splošnem čim manj slano. Ako se pozna, da je telo oteklo in radi tega pretežko, pa dieta sama ne pomaga, se mora zdravnik zateči k zdravilom, ki pomagajo, da gre več tekočine iz telesa.

Tudi žleze z notranjimi izločanjem kakor ščitna žleza in druge s svojimi hormoni včasih vplivajo, da je telo pretežko. Tu spet zdravnik lahko pomaga z drugimi hormoni, da gre več kolicine iz telesa.

Mnogokrat je potrebno tudi zdravljenje živcev.

Mnoge starejše osebe trpe na kroničnem zaprtju (constipation) po več dni ali celo en teden in več. To seveda tudi zvišuje krvni pritisk.

Zato je potrebno tudi to zadevo rešiti na zadovoljiv način, predvsem s primerno hrano, še pozneje z raznimi zdravili.

Kratke kopeli v mlačni vodi tudi zmeno znižujejo krvni pritisk. Nasprotno pa so vroče, posebno dalj česa trajajoče kopeli nevarne, ker celo zvišujejo krvni pritisk in lahko povzročijo možansko kap.

V zadnjih letih se v nekaterih primerih skuša odstraniti zvišan krvni pritisk s pomočjo operacije hrbtnega živčevja. Operacija je skoraj vedno zvezana z precejšnjim rizikom in je večinoma le pri mladih ljudeh uspešna.

Za znižanje krvnega pritiska obstaja cela vrsta zdravil. Ker ima skoro vsaka oseba drugačen vzrok za zvišan krvni pritisk ali pa celo več vzrokov hkrati, zato je potrebno, da zdravnik vsakega bolnika dobro pregleda in nekaj časa opazuje, da ugotovi razlog njegovemu zvišanemu priti-

skemu gojiti. Za Zgornjo Cerknico v Slovenskih goricah je na pr. zabeleženo, da je moral vsak podložnik dati o božičnu eno kokoš, enako v postu, o Veliki noči pa dvajset jajec. Služnosti enake visokosti imamo zabeležene tudi na mnogih drugih krajih.

Loškim podložnikom so se vselej o sv. Juriju precenile obsejane njive, njih velikost in rodovitnost in po tej cennosti se je določila letna davščina. Kadar je bila slaba letina vsled toče, suše, povodnji in drugih uim, se je deloma ali tudi popolnoma odpisala.

Davščine od vseh drugih pridelkov so se zaznamovale s skupnim imenom "male" ali "kuhinjske služnosti", ker so prišle v prid gospodki kuhinji in se tamkaj porabile. Med te se prištevajo kruhi, to je mali hlebčki, ki so se prav pogosto dajali. Omenjajo se pšenični in rženi kruhi. Gojerski samostan na Zgornjem Štajerskem je dobival še v 15. stoletju za davščino slovenske "pogače," kar je gotovo precej ostalo iz dobe, ko so mu bili še slovenski kmetje podložni. Precej velika je bila davščina od živine: po eno ovco z jagnjetom ali enega prašiča. Od poslednjega so se dajali tudi posamezni deli: pleče, klobase. V vseh zapisnikih se pogosto omenjajo davščine od kurevine, ki se je morala v srednjem veku pri nas zelo

sku in da predpiše temu primereno zdravilo ali pa ga zdravi z injekcijami. Zato je potrebno, da pride bolnik pravočasno k zdravniku svojega zaupanja. Zdravljenje v večini primerov traja daljšo dobo in zahteva vztrajnosti od strani bolnika in zdravnika.

(Dalje sledi.)

Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ

Cleveland, Ohio. — Članstvo našega društva Napredni Slovenci št. 5 SDZ tem potom obveščam in prijazno vabim, da se gotovo vsi, ki vam je le mogoče, udeležite naše prihodnje redne mesečne seje, ki bo v nedeljo 21. decembra, pričetek točno ob 8:30 dopoldne v naši zborovalni dvorani št. 3 v strem poslopu SND na St. Clair Ave.

To bo obenem tudi glavna letna seja. Zato je toliko bolj važno, da bi se čim več naših članov udeležilo seje. Saj veste, da na glavni seji volimo odbor za prihodnje poslovno leto in rešimo razne zadeve, ki jih na rednih mesečnih sejih nismo mogli, obenem pa tudi napravimo načrt za poslovanje v prihodnjem letu. Iz drugega razloga pa vas tudi vabim, da pride na to sejo in sicer zato, da boste dobili svoje dividendne čeke, kajti vsak se mora sam zglasiti za ta ček, da ne bo kdo potem rekel, da ga ni dobil ali kaj podobnega.

Važnost glavne seje, vsaj upam, da razumete vsi. Zato pridite na sejo tudi tisti, ki med letom ne prihajate in povejte kaj koristnega v prid društva in naše Slovenske dobrodelne zvezze. Društvene seje so prostor, kjer se lahko razčistijo morebitna nerazporazumljenja in kdor ima morda kakšno pritožbo ali kaj drugega v korist društva, naj pride na to sejo in se tam izrazi. Čimveč nas bo navzočih, tem več se bomo lahko pogovorili.

Bratje in sestre, vsaj enkrat, na leto si pa le utrgajte malo časa tudi za svoje društvo, saj je vendar društvo naš najboljši prijatelj v potrebi. Na tej seji nas bodo obiskali tudi gl. odborniki, zato bi me prav veselilo, če bi enkrat zares lepa in velika udeležba, saj nas je vendar skoraj 200 članov v našem društvu.

Želim vam vsem vesele božične praznike in zdravo ter za-

mljivo gojiti. Za Zgornjo Cerknico v Slovenskih goricah je na pr. zabeleženo, da je moral vsak podložnik dati o božičnu eno kokoš, enako v postu, o Veliki noči pa dvajset jajec. Služnosti enake visokosti imamo zabeležene tudi na mnogih drugih krajih.

BOŽIČNA DREVESA

VSEH VRST

PO ZELO ZMERNI CENI

na

7023 St. Clair Ave.

ob koncu E. 71 St.

JIM & BOB MEGLICH

SVOJEVRSTNO TEKMOVANJE — V eni najbolj znanih muenchenskih pivovaren v "Loevenbrau" na Bavarskem so se poskusili, kdo bo pojedel prej in čim več takozvanih belih klobasic. Zmagovalec, drugi ob leve, je v eni minutu in 45 sekundah pogolnil celih 15 kosov. Da so mu vsaj dobro teknil!

dovoljno novo leto in vam še enkrat kličem: na svidenje na seji v nedeljo! Bratski pozdrav,

Andrej Tekauc, preds.

IZ SLOVENIJE

H "Kupčiji za obloženo mizo"

"Slov. poročevalc" prinaša zanimivo zgodbo iz Kupšincev pri Murski Soboti, ki nam lepo prikazuje poštenost vladajoče komunistične plasti. Pod gornjim naslovom je časopis objavil dolg članek o delu za elektrifikacijo omenjene vasi. Zastopnika elektrifikacijskega odbora iz Kupšinc Dini Titan in Aleks Vučak sta večkrat odhajala v Ljubljano na pogajanja s podjetjem "Elektrotehna" glede dobave za napeljavo potrebnega materiala. Račun za pota in mazanje je znašal nad 30,000 dinarjev, ki sta jih omenjena možakarja vzela iz blagajne odbora.

To bo obenem tudi glavna letna seja. Zato je toliko bolj važno, da bi se čim več naših članov udeležilo seje. Saj veste, da na glavni seji volimo odbor za prihodnje poslovno leto in rešimo razne zadeve, ki jih na rednih mesečnih sejih nismo mogli, obenem pa tudi napravimo načrt za poslovanje v prihodnjem letu. Iz drugega razloga pa vas tudi vabim, da pride na to sejo in sicer zato, da boste dobili svoje dividendne čeke, kajti vsak se mora sam zglasiti za ta ček, da ne bo kdo potem rekel, da ga ni dobil ali kaj podobnega.

Važnost glavne seje, vsaj upam, da razumete vsi. Zato pridite na sejo tudi tisti, ki med letom ne prihajate in povejte kaj koristnega v prid društva in naše Slovenske dobrodelne zvezze. Društvene seje so prostor, kjer se lahko razčistijo morebitna nerazporazumljenja in kdor ima morda kakšno pritožbo ali kaj drugega v korist društva, naj pride na to sejo in se tam izrazi. Čimveč nas bo navzočih, tem več se bomo lahko pogovorili.

Bratje in sestre, vsaj enkrat,

Ljubljanski komunistični časopisi so prerovali zmago demokratom, gen. Eisenhowera, ki je zato ni bil po volji, ker je izjavil, da Jugoslavija ne smatra za svobodno deželo. Hudo so se zaradi tega zagnali vanj. Ko je bil izvoljen, so časopisi prinesli le kratka poročila skoraj brez vsakega komentaria. Polagoma so se na titovci le znašli in prisneli o novoizvoljenem predsedniku nekaj več. Novonastali počitaj razčlenjuje v "Slov. poročevalc" neki Dr. D. S. Zanimivo je v njegovem dolgem pisanju zlasti to, ko trdi, da so Amerikanci radi izvolili Ika, toda ne iz privatnih poročil, ki prihajajo njem in so da z njih izidom zelo iz Jugoslavije, je razvidno, da so ljudje na splošno volitve v ZDA zasledovali z velikim zanimanjem — Nixon. Ta piscu članku govoriti ni všeč zato, ker je znan

Novo zidano poslopje na Lake Shore Blvd. Ima 4 stanovanje, vsako 2 spalnici, stanovanjska soba, kuhinja, kopalnica obita s ploščami, klet, garaža, sončna veranda na 2. nadstropju, posamezna zračna gorkota, vodni grelec na plin, Calcinator, Frigidaire in peč.

To lepo zidano poslopje je v jasno udobni okolici, blizu šol, transportacije, trgovin, itd. Express bus do Square, 20 minut. Zelo primerna investicija. Za več podrobnosti kličite lastnika in stavbenika, Frank E. Strumbly, HI 2-4479.

(dec.17,19)

kot bud nasprotnik komunistov. zadovoljni, ker upajo, da bo republikanska vlada zavzela do Tita odločnejše stališče. V tem oziru računajo tudi na novega državnega tajnika Dullesa.

Ženske dobijo delo

Hišno delo

Potrebujemo gospodinjo, ki bi imela polno oskrbo. Ostala bi samo podnevi. Kličite od 6 do 8 zv. GL 1-7692. (248)

Hišno delo

Zenska izkušena v gospodinjstvu dobri delo. Bi imela svojo sobo in kopališče. Mora imeti priporočila. Tudi potrebujemo žensko za dnevno delo in pranje. Dober dom in najvišja plača. Kličite WY 1-2443. (dec.16,19)

MALI OGLASI

Lastnik prodaja

Cena \$9500, hiša za 2 družini, 5 in 5, v dobrem stanju, furnez na plin. Na 5322 Homer Ave., blizu E. 53 in St. Clair.

Išče stanovanje

Mlada zaposlena ženska išče 2 ali 3 neopremljene sobe. Kličite PO 1-7426. (248)

Hiša naprodaj

Mora biti prodana — v Collinwoodski okolici, 4 velike spalne sobe, moderno, kopališče, zgorej, 3 velike sobe z dolj, dvojna garaža, nov furnez na plin, preproge, zavesi, zimska okna in mreže. Vse novo dekorirano. 12,800. Samo \$3,000 gotovine.

Stakich Realtors

15813 Waterloo Rd.

KE 1-1934

(248)

Iščejo stanovanje

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

TAUCHER'S MEAT MARKET

FRANK J. TAUCHER, lastnik

491 East 260th St.

RE 1-9566

LOUIS in FRANCES ZIGMUND,
lastnika

ZIGMUND'S DELICATESSEN

1048 E. 76th St., vogal Korman Ave.

VOŠCITA IN ŽELITA VSEM ZNANCEM IN
PRIJATELJEM TER ODJEMALCEM VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO,
TER SE PRIPOROČATA VSEM ZA OBISK

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

STAN MAJER SHOE STORE

6107 ST. CLAIR AVE.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO ŽELI

VSEM ROJAKINJAM IN

ROJAKOM

TONE ŠUBELJ

MUSTAR'S CAFE

5379 St. Clair Avenue

ZELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN GOSTOM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO 1953
želi

ZUPANIČ BEVERAGES

3549 East 81st St.

VULcan 3-6585

Imamo vedno polno zaloge svežega piva - vse vrste
mehke pijače - Ohjisko in vino iz Slovenije
Se zahvaljujemo za preteklost, se priporočamo v bodoče
MATT ZUPANIČ, lastnik

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi
vsem posetnikom, prijateljem in znancem
ALBINA OPASKAR-RICHTER
lastnica

VICTORY TAVERN.
VINO - PIVO - ŽGANJE - DOBRA HRANA
513 East 152nd Street IVanhoe 1-3461

VSEM PRIJATELJEM, ODJEMALCEM INZNANCEM
ZELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

JOHN MAROLT

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA
15931 Saranac Road ULster 1-1013
PRI NAS DOBITE DOMA PREKAJENE KLOBASE
IN VSE, KAR JE TREBA ZA DOBRO KOSILO

Kulturna Kronika

Koledar Svobodne Slovenije

Spet je pred nami. Pregledal sem ga in prebral in se za dolgo ustavl ob besedah danes že po-kojnega pesnika Otona Župančiča. Takole je zapisal v letu 1945: Da Slovenec, ki se je sam izločil iz svoje narodne skupnosti, nima srca za slovensko kulturno, tako naravno, da bi se čudili, ako bi bilo drugače.

Škoda velikega Župančiča. Kulturo in komunistično politiko je pomešal in povezal, obenem pa odrekel slovenskim begunecem kulturno tvornost. Da se je motil, bo nekoč pokazal čas, kaže pa to danes tudi naša dejavnost. Koledar Svobodne Slovenije je eden krepkih dokazov, da je slovenski človek v emigraciji še vedno trdo usidran v slovensko kulturno preteklost. Te usidranosti ne bo podrl nihče, ker umetnost ni dekla režimovcev. Zapisati si upam, da je danes slovenska umetnost v emigraciji tista, ki je v resnici še svobodna in ki še temelji na temeljih, ki so edini pravi.

Bogat je koledar Svobodne Slovenije. Ne bom se mogel ustaviti ob vsaki strani. Naj se omejim samo na bogatejše strani.

Najmočnejša stvar letos je članek Dr. Odarja: Izseljenici in domovina. Zdi se mi, da je bil članek kravovo potreben. Vsak emigrant bi ga moral prebrati in natančno prestudirati. Pa ne samo ti. Za vse je važen, za stare in nove. Tu je nakazan pravi odnos do domovine.

Koj za tem člankom je pomemben pregled dr. Ivana Ahčina: Kje smo v socialnem gibanju danes in članek J. Kk: 60 let dela za slovenski narod. Imam občutek, da je letošnji Koledar močnejši s članki kakor z leposlovjem. Prav je tako. Čas je tak, da je v resnici potrebno, da se gotova vprašanja natančno razčlenijo. Sedem let emigracije je dolga doba. Marsikatero vprašanje se je napravilo. Prav, da so jih naši priznani znanstveniki očistili in zlikali. Spet jih vidimo v pravi luči in v pravem siju.

Proza je letos šibkejša. Močno nad vsemi raste Kociprova želarija na Prenačaku. Kakor je zgodba sama bridko žalostna, oris sam je tako močan in izrazito štajerski, da bo vsakega pritegnil. Zgodba jetičnega deklica, ki zataji svojo veliko ljubezen, da fantu ne naredi še večje žalosti. Kociprovo pero je moč-

no, gorice, kuče in čehaki žive pred nami. Gotovo je Kociper danes eden močnih predstavnikov slovenske literature v emigraciji.

Močnejšo prozo predstavlja tudi Božidar Kramolc. Toma poslednji potep ima nekaj močnih strani. Videti je, da je tujina iztrgala Kramolca iz sveta pravljic, kjer je včasih živel in mu na široko razgrnila življenje. Prav je tako.

Proza Marjana Jakopiča Zemlja in črtica Ivana Korošca: Kot sta 1060 sta povprečna doneska. Tu in tam se utrne dobra misel. Pri Zemlji se razločno pozna, da pisatelj ne pozna stanja, ki danes doma kmeta rine v kot. Težko je zapisati res doživetje, kar danes slovenski kmet misli doma. Misel, ki jo pisatelj zastavi, ne more prav na vrh. Črtica Ivana Korošca ni slaba, je pa to dokaj mirna zgodba brez prave notranje napetosti. Sem prepričan, da ima mladi pisatelj dovolj boljšega, saj ga poznam še iz študentovskega literarnega krožka.

Andrej je napisal Srečanje. Je to zanimiva zgodba in marsikoga obraz mi je stopil pred oči. Ne mogel bi pa trditi, da je to literarno posebno zrelo delo. Pripravovanje je marsikaj preporočno.

Lirika je zastopana s starimi imeni. Jeremija Kalin s Turjakim labodom prednjači. Pesem v spomin pevcu Rožancu je v resnici lepa. Poznal sem pevca, skoraj skupaj sva stala tiste bridke dni. Danes ga ni več, spomin nanj pa je lep in pevca vreden. Božo: Sentiment je ena izmed dobrih pesmi. Kovačičeva pesem: Žena s plamenicami pa se mi zd preprozaična. Posebno zaključek soneta me moti. Boljša je Stara ura. Božo, ki je prispeval še Nokturno 1, Nokturno 2 in Pesemca, kaže v nekaterih pesmih naslon na Kocbekovo poezijo v Nokturnu 1. Pemi so bolj slikanje, neke impresije, kar se zlasti kaže v Hrepenenu. Sentimenta ne presegajo.

Tudi Vladko Kos je v svoji maniri. Prispeval je tri pesmi. Težki pasteli, kjer kar vidijo, kako so barve težko nanešene. Nekaj dobrih motivov je dal Stanko Janežič, ki se je kakor Kosovel nekdo zakopal na Kras. Lepa je pesem Begunkov motiv. Dobra pesem je Jankova: Blaznež in lobanja. Jeruc je ostal pri starem. Pesem mu je preprosta in lepo teče. Posebne globine nima.

Marjan Jakopič ima več pesmi, ki so boljše od njegove proze. Najboljša so Cokle. Odlike teh pesmi so preprostost. Zelo dobre so otroške pesmi Mirka Kunčiča: Pesmi o dedu. Prisrčnost kar veje iz njih. To je pravi otroški duh. Prepričan

sem, da jih bodo otroci zelo veseli in bo marsikatera prišla v šolsko berilo.

Od pesnikov naj omenim še Srebrniča in Vodeba. Posebno zadnji se mi zdi globok. Marsikaj bi bilo treba še omeniti. Jasno je, da vsega ni mogoče. Naj omenim samo še čudovito lepo pisan nekrolog dr. Odarja Aleša Ušenčniku. Kaj tako lepega že dolgo nisem bral. Tudi članek Rev. Omara o Msgr. Ponikvarju in prelatu Hribarju sta dobra.

Posebna zanimivost je članek Janka Hafnerja: Tehnika atomskega stoletja. Vsebinsko napeto in prijetno pripravovanje bo vsakega pritegnilo.

Za emigrante posebno je pomemben prispevek: Prosvetno delo v taboriščih. Dva pisatela obdelata taborišča po Avstriji in Italiji. Članek je zgodovinsko gotovo zelo pomemben.

Z eno besedo: Koledar je res bogat. Ko ga boste prebrali, se boste spomnili marsičesa. Ob slikah, ki jih je veliko, boste obudili spomine. Slišali boste besede škofa Rožmana, besedo dr. Miha Kreka. Videli boste v njem podobo nasmejanega Jaka Debevca, ki ga danes ni več. In še marsikaj. Nikomur ne bo žal za tri dolarje. Koledar bo lep in zvest spremlevalec celo leto.

Naj na koncu omenim, da je letošnji Koledar posvečen spomini pesnika Balantiča. Pravato je v njem precej pesmi mladega poeta, ki je kot baklja zgorpel v Grahovem in, čeprav mrtev, še danes krepko plameni. Ob njegovih pesmisih boste začutili kaj je pesem, obenem pa se zavedli, na kakšni poti je umetnost danes doma. Do zadnjega je komunistična umetnost zanimala veliko literarno vrednost Balantičevih pesmi. Na začetek sem postavil besede pokojnega pesnika Otona Župančiča, ki je hotel dokazati, da emigracija ne more kulturno delovati. Za zaključek pa postavljam osebnost mladega pesnika Balantiča, ki bi bil — lahko to trdim — veliki antipod Župančiča, da ni zgorel na braniku tiste domovine, ki je Balantič ni hotel imeti rdeče. Balantičeva umetniška sila bo tista, ki se bo sama zapisala na literarne strani slovenske zgodovine. Te zgodovine pa ne bodo pisali tisti, ki danes žive in hodijo krojiti umetnost doma. In tisti, ki bodo zgodovino takrat pisali, bodo pisali tudi o naši emigracijski umetnosti. Vem, da ne v našo smrato.

Koledar Svobodne Slovenije je na razpolago v Slovenskih pišarnih, 6116 Glass Ave. Cleveland. Cena: tri dolarje. Kupi in beri! Preberi do zadnje strani! Karel Mauser.

Narobe

Umirajoči mož se zdrami iz omotice: Kje pa sem? Sem morda že v nebesih?

— Kaj še, dragi možiček, pri meni si.

Božična Darila

Pri Norwood Appliance & Furniture imajo veliko izbiro vsakovrstnih hišnih potrebščin in električnih predmetov, katera so zelo praktična in primerna za božično darilo. Vse blago dobite na lahka mesečna odplačila!

VOŠCIMO VSEM NAŠIM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE

**NORWOOD
APPLIANCE & FURNITURE CO.**
6202 St. Clair Ave.
JOHN SUŠNIK

Vesele božične praznike in srečno novo leto

Vsem našim prijateljem se za poset našega urada ter za vestno naklonjenost iskreno zahvaljujemo ter se priporočamo za bodočnost.

Izvršujemo vse poslovne zadeve, pošiljamo vaše osebne pakete, kot tudi sprejemamo naročila za STANDARD ali SESTAVILNE PAKETE, ki si jih po svoji želji izberete, pomnite pa: ker zastopamo solidno družbo v Trstu, so vaša naročila dostavljena v teku 14 do 20 dni.

Pošiljamo denarna nakazila v vse evropske države. Letos smo jih poslali mnogo tisočev, ako vstrejemo pošiljatve za vse države, gredo številke v milijone. Skušajte osrečiti svoje v domovini tudi v bodočnosti, razveselite jih! Vse pošiljatve so zajamčene! Prodajamo parobrodne karte ter uredimo vse potrebo za udobno potovanje . . . Izvršujemo vse uradne notarske dokumente ter kot vsako leto bomo tudi v bodočnosti vam pomagali izpolniti prijavo za dohodinski davek (INCOME TAX RETURN).

V vseh ozirih se z zaupanjem zglasite v našem uradu za točno in uljudno postrežbo.

STEVE F. PIRNAT CO.
6516 St. Clair Ave. HE 1-3500

VESELE, ZDRAVE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE

PRAZNIKE TER SREČNO NOVO LETO 1953

ZELIMO VSEM PRIJATELJEM IN VSEM, KI SO

Z NAMI SODELOVALI

LOUIS FERFOLIA

LICENSED FUNERAL DIRECTORS

9116 Union Ave., at E. 93rd St.

LOUIS L. FERFOLIA - DONALD L. FERFOLIA

Naše geslo je in bo: Prijazna postrežba, spoštljivi pogrebi, cene nizke, ljudje zadovoljni z našo postrežbo. — Ambulančni voz vedno na razpolago.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETU VAM ŽELI

MANDEL'S SHOE STORE

OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

6125 St. Clair Ave.
v Lauschetovem poslopu

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
PO VSEM ŠIRNEM SVETU RAZTRESENIM
PRIJATELJEM IN ZNANCEM
IZ TABORIŠČA SPITTAL - DRAV

želijo:

DRUŽINA ŠTEPEC - DRUŽINA SMOLIČ
DRUŽINA ZABUKOVEC - DRUŽINA PUSTOTNIK
DRUŽINA STANONIK - PEPCA in JOZE KOVAČ
MAKS STANONIK in FERDO GOSPODARIČ
Cleveland, Ohio, U.S.A.

NOVI KMETIJSKI TAJNIK Z DRUŽINO — Za svojega bodočega kmetijskega tajnika je imenoval gen. Eisenhower Ezra Taft Benson, daljnega bratranca senatorja R. Tafta. Na sliki ga vidimo z vso njegovo družino.